Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2020-10-07

RS 2020-0088

Regionstyrelsen

Delårsrapport per augusti 2020 för Region Stockholm

Föredragande regionråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning
Delårsrapport per augusti 2020 för Region Stockholm.

Förslag till beslut
Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Delårsrapport per augusti 2020 fastställs.

2. Stiftelsernas årsredovisningar 2019, RS 2020-0348, läggs till handlingarna.

3. Styrelsen för stiftelsen Cancercentrum beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

4. Styrelsen för stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

5. Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje tilldelas ett extra medlemsbidrag för 2019 om 400 000 kronor avseende Region Stockholms andel av kommunalförbundets underskott för räkenskapsåret 2016.

6. Skrivelsen från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje om extra tillskott av statsbidrag 2020 till regioner, RS 2020-0558, anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

7. Delårsrapport 2020 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling läggs till handlingar.

Regionrådsberedningens motivering

Ekonomi i balans
Region Stockholm har redovisat ett positivt resultat sedan 2007. Det gör Region Stockholm unik i Sverige som den enda region som inte gått med underskott. Dessutom är Region Stockholm den enda regionen i Sverige som inte höjt skatten under denna period. Genom överskott och ordning och reda i ekonomin har Regionen byggt skyddsvallar för att hantera extraordinära situationer och klara viktiga långsiktiga åtaganden mot länets invånare inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

När pandemin bröt ut i Regionen kunde vi agera snabbt med målet att hela tiden ligga ett steg före pandemin. Vi förberedde oss för det värsta, men hoppades på det bästa. Trots att Region Stockholm är den region som har flest antal smittade i Sverige, har det vid varje givet tillfälle funnits en högre kapacitet i sjukvårdssystemet än behovet. Kollektivtrafiken har kunnat köra med full kapacitet trots en bråkdel av normalt antal resenärer och stora intäktsbortfall.

Konjunkturläget i Stockholmsregionen
Redan före pandemin var konjunkturen i Sverige och i Stockholms län på väg in i en avmattningsfas. Pandemins negativa effekter har kraftigt förstärkt detta och det kvarstår stora osäkerheter och risker för den ekonomiska utvecklingen framåt i Stockholms län. Den regionala konjunkturen påverkas enormt av pandemin. Näringslivet har drabbats påtagligt och såväl varsel som arbetslöshet har nått rekordnivåer för vårt län. Normalt påverkas Stockholmsområdet något mindre i en lågkonjunktur än övriga Sverige. Det skiljer den nuvarande lågkonjunkturen från t ex finanskrisen 2008-09 och 1990-talskrisen. Det är extra tufft för vissa branscher, särskilt inom hotell, restaurang och nöjesliv. Exempelvis har 80 procent av hotellens logiintäkter försvunnit under sommaren.

Antalet konkurser beräknas till omkring 1 750 till och med augusti. De konkursdrabbade företagen sysselsatte 6 600 personer, vilket är 1 300 fler än vad de konkursdrabbade företagen 2019 sysselsatte. Sammantaget har 51 000 personer varslats om uppsägning i Stockholms län under 2020. Sett till helåret svarar Stockholms län för knappt hälften av samtliga personer som berörs av varsel i Sverige samtidigt som vi utgör mindre än en fjärdedel av befolkningen.

Antalet lediga jobb i det regionala näringslivet har i det närmaste halverats på årsbasis, från 35 000 till 18 000 lediga jobb under det andra kvartalet. Samtidigt är ungdomsarbetslösheten uppe i nästan 30 procent.

Sammantaget omfattas eller har omfattats knappt 183 000 anställda i Stockholms län av korttidspermitteringar. Det finns stora risker med hur och på vilket sätt det påverkar länet när permitteringarna upphör. Det är

oerhört viktigt att få fart på tillväxt och jobb, så att Stockholms läns ekonomi återhämtar sig. Arbetsmarknaden och den regionala konjunkturen riskerar att påverka framtida skatteintäkter för regionen, länets kommuner och staten mycket negativt. En återhämtning och återstart av ekonomin i Stockholmsområdet är också avgörande för den ekonomiska återhämtningen i hela Sverige.

Testningen en förutsättning för återstart
Det är viktigt att en återstart av Stockholm sker samtidigt som smittspridningen hålls på en låg nivå. Därför är det viktigt att ha en stor testkapacitet för pågående och konstaterad smitta av Covid-19. Från den 15 juni till den 30 augusti har det genomförts 156 239 tester av misstänkt smitta i Region Stockholm. Av dessa var 6,2 procent positiva. Under samma period genomfördes 440 603 antikroppstester varav 15,7 procent var positiva.

Omställningen för pandemin
Hälso- och sjukvården i Region Stockholm genomförde under våren en historiskt stor omställning av vården på kort tid. Anställda i primärvård, akutsjukhus, prehospital vård, öppen specialistvård med flera har ställt om och ställt upp för att vårda covid-19-patienter. Intensivvårdskapaciteten har fyrdubblats på akutsjukhusen. Beredskapssjukhuset Älvsjö har färdigställts och avvecklats. Digitaliseringen inom vården – för såväl patienter som anställda - har utvecklats i snabb takt tack vare den uppkomna situationen. Under pandemin har efter beslut av regionala särskilda sjukvårdsledningen den planerade vård som inte var medicinskt nödvändig att utföra skjutits upp.

Trots att Region Stockholm är hårdast drabbat av pandemin har stora ansträngningar gjorts för att hålla väntetider för patienter så korta som möjligt, och vården har högt tempo för att genomföra uppskjuten vård. Nio av tio får nu genomföra förstabesök till specialist inom vårdgarantin, vilket är den högsta tillgängligheten i Sverige och 20 procentenheter bättre än rikssnittet. För operation/åtgärd har Region Stockholm näst högst måluppfyllelse efter Halland, vilket är 15 procentenheter högre än rikssnittet. Detta är en imponerande prestation av såväl offentliga som privata vårdgivare i vårt län.

Resandet med kollektivtrafik har minskat p g a covid-19-pandemin. Stockholmarna följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer. De som inte behöver åka kollektivt uppmanas alltjämt hösten 2020 att inte resa och många arbetar fortsatt hemifrån på uppmaning av myndigheter. Resandet för året påverkar alla trafikslag och beräknas bli 37 procent lägre jämfört med årets budget, vilket återspeglas i intäkterna som prognostiseras

minskas med 38 procent, Intäkterna bedöms därmed bli 3 622 miljoner kronor lägre än budget.

Region Stockholm har även ställt om sitt eget tillväxtarbete till att aktivt stötta regionens näringsliv.

Ekonomisk utveckling och ekonomiska utmaningar
Regeringen ställde tidigt under pandemin ut löftet, att staten fullt ut skulle kompensera regionerna för merkostnader i sjukvården med anledning av pandemin. Knappt åtta månader senare kan det för Region Stockholms del konstateras att den ekonomiska effekten av Covid-19 för både sjukvården och kollektivtrafiken prognostiseras till cirka -7400 miljoner kronor för 2020. De aviserade statsbidragen prognostiseras att täcka intäktsförluster och kostnadsökningar för Region Stockholm med 2500 miljoner kronor. Därmed saknas det 4900 miljoner kronor för att täcka upp för den ekonomiska effekten av Covid-19.

Trots detta väntas resultatet för 2020 bli bättre än förväntat. Det beror på att pensionsprognosen räknats med större precision av KPA som ger lägre kostnader, samtidigt som skatteintäkterna blivit högre än bedömt i tertialrapport 2. För regionens ekonomi kommande år finns dock stora osäkerheter och risker. Ingen vet hur länge pandemin pågår. Ingen kan idag bedöma hur djup och långvarig lågkonjunkturen blir. Därutöver drabbas Region Stockholm av ökande skatteutjämning p g a riksdagens beslut i november 2019 om ändrad kostnadsutjämning. Regionen har ännu inte fått svar från regeringen på regionfullmäktiges hemställan om en paus i genomförandet av beslutet till 2023. Därför är det nödvändigt och viktigt att inför framtiden på ett ansvarsfullt sätt använda 2020 års resultat för att bland annat parera intäktsbortfallet i kollektivtrafiken, för att på så sätt undvika smärtsamma nedskärningar som riskerar påverka den ekonomiska återhämtningen och tillväxten i Stockholms län negativt. Avsikten är att, om resultatet i bokslutet för 2020 så medger, avsätta medel till resultatutjämningsreserv. Enligt resultatprognosen för 2020 i tertialrapporten bedöms ett belopp om cirka 700 miljoner kronor kunna sättas av till resultatutjämningsreserv för 2020. Om resultatet förändras kan summan revideras. Det är prioriterat att bibehålla en attraktiv kollektivtrafik med hög kapacitet och en sjukvård med god kvalitet och hög tillgänglighet.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Flemingsberg Science
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Stockholms läns museum
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Clara
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Cancercentrum Karolinska
Årsredovisning 2019 för Stockholms Konserthusstiftelse
Årsredovisning 2019 för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Skrivelse från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg Norrtälje, RS 2020-0558

Irene Svenonius

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Mikael Löwenhielm

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-10-02

RS 2020-0088

Regionstyrelsen

Delårsrapport per augusti 2020 för Region Stockholm

Ärendebeskrivning
Delårsrapport per augusti 2020 för Region Stockholm.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Flemingsberg Science
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Stockholms läns museum
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Clara
Årsredovisning 2019 för Stiftelsen Cancercentrum Karolinska
Årsredovisning 2019 för Stockholms Konserthusstiftelse
Årsredovisning 2019 för Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Skrivelse från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg Norrtälje, RS 2020-0558
Delårsrapport 2020 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Stiftelserna årsredovisningar finns tillgängliga att läsa på regionledningskontorets kansli.

Förslag till beslut
Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsrapport per augusti 2020 fastställs.

2. Stiftelsernas årsredovisningar 2019, RS 2020-0348, läggs till handlingarna.

3. Styrelsen för stiftelsen Cancercentrum Karolinska beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

4. Styrelsen för stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2019.

5. Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje tilldelas ett extra medlemsbidrag för 2019 om 400 000 kronor avseende Region Stockholms andel av kommunalförbundets underskott för räkenskapsåret 2016.

6. Skrivelsen från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje om extra tillskott av statsbidrag 2020 till regioner, RS 2020-0558, anses besvarad med vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

7. Delårsrapport 2020 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling läggs till handlingar.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Region Stockholm redovisar ett resultat för perioden januari till och med augusti 2020 på 3 536 miljoner kronor. Budgeterat resultat för perioden uppgår till 2 500 miljoner kronor.

I resultatet för perioden ingår minskade intäkter samt merkostnader till följd av pandemin på sammanlagt 5 139 miljoner kronor. För året bedöms dessa öka till 7 400 miljoner kronor.

I årets prognos har medräknats en bedömning av ökade statsbidragsintäkter på 2 500 miljoner kronor, som i olika regeringsbeslut under våren 2020 har anvisats för att parera de negativa ekonomiska effekterna av pandemin. Detta täcker dock inte den totala effekten av merkostnader och minskade intäkter på grunde av covid-19. I regeringens budgetproposition har ersättningen för merkostnader inom hälso- och sjukvård utökats. Om riksdagen beslutar enligt förslaget i budgetpropositionen, så motsvarar det en höjning av statsbidraget med cirka 1 000 miljoner kronor för Region Stockholm. Regeringens aviserade statsbidrag i budgetpropositionen avseende minskade biljettintäkter 2021 bedöms inte heller fullt ut kompensera för minskade intäkter, vilket blir en ekonomisk risk för kommande år.

Årets resultat prognostiseras bli ett överskott på 3 323 miljoner kronor. Årets budgeterade resultat uppgår till 311 miljoner kronor. Jämfört med föregående år bedöms resultatet 2020 för Region Stockholm förbättras med 1 826 miljoner kronor. Överskottet förklaras av högre generella statsbidrag, lägre pensionskostnader, realisationsvinster från fastighetsförsäljningar,

samt lägre finansiella kostnader. Samtidigt prognostiseras stora negativa budgetavvikelser i verksamheterna till följd av covid-19.

Bakgrund
Redovisningen för koncernen Region Stockholm ger en samlad bild av samtliga nämnders och bolags ekonomi och verksamhet.

I delårsrapporten redovisas ekonomiskt utfall för perioden januari till och med augusti, samt prognos för årets resultat, vilka jämförs med budget. I delårsrapporten framgår utfallet för samtliga nämnder och bolag, med kommentarer för den sammanställda redovisningen för Region Stockholm.

I ärendet ingår även svar på inkommen skrivelse från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON, om extra tillskott av statsbidrag 2020 till regioner, RS 2020-0558. Därtill ingår föreslag om att tilldela Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON, 400 000 kronor avseende Region Stockholms andel av återstående förlusttäckning för räkenskapsåret 2016.

I delårsrapporten ingår även godkänna och lägga till handlingarna Region Stockholms stiftelser avseende verksamhetsår 2019, samt bevilja ansvarsfrihet för styrelserna i Stiftelsen Cancercentrum Karolinska och Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin.

I ärendet ingår även att delårsrapport 2020 för Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling läggs till handlingarna.

Överväganden

Översikt över verksamhetens utveckling och väsentliga händelser

Region Stockholm ska erbjuda invånarna en trygg, tillgänglig vård som organiseras utifrån patienternas behov och präglas av stor valfrihet. Kollektivtrafiken ska vara världsledande och underlätta invånarnas vardag och nå för Stockholmsregionen högt uppsatta klimatmål. Ett fritt och inkluderande kulturliv med hög kvalitet ska främjas. Region Stockholm ska stärka sin roll som samhällsbyggare genom bättre samverkan med länets kommuner. Region Stockholm ska systematiskt identifiera och riva hinder för innovation och nyttja de möjligheter som digitalisering och forskning ger.

Regionfullmäktiges mål
Regionfullmäktige har i budget 2020 för Region Stockholm fastställt visionen: En attraktiv, hållbar och växande Stockholmsregion med frihet för invånarna att själva forma sina liv och fatta avgörande beslut.

Med inriktning mot visionen har regionfullmäktige även beslutat om inriktningsmål, som konkretiseras i verksamhetsspecifika och nämndspecifika mål. För målen definieras en eller flera indikatorer och för varje indikator har ett årsmål som ska uppnås per sista december 2020.

Inriktningsmål	**Långsiktig ekonomisk uthållighet**
Verksamhetsspecifikt mål	Ett resultat i balans
Verksamhetsspecifikt mål	Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar
Verksamhetsspecifikt mål	Hållbar investeringsutveckling
Inriktningsmål	**En hållbar regional utveckling**
Nämndspecifikt mål	En hälso- och sjukvård av god kvalitet
Nämndspecifikt mål	Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem
Nämndspecifikt mål	Regional utvecklingsplanering för hållbar tillväxt
Nämndspecifikt mål	Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet
Nämndspecifikt mål	Uppnå strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter
Verksamhetsspecifikt mål	Social hållbarhet
Verksamhetsspecifikt mål	Region Stockholms klimatpåverkan ska minska
Verksamhetsspecifikt mål	Region Stockholms miljöpåverkan ska minska
Verksamhetsspecifikt mål	Samhällsviktiga funktioner upprätthålls vid extraordinära händelser och klimatförändringar
Verksamhetsspecifikt mål	Kärnverksamhet ska prioriteras
Verksamhetsspecifikt mål	Hög innovations- och digitaliseringsgrad
Verksamhetsspecifikt mål	En av Europas ledande forskningsregioner inom forskning som syftar till bättre hälsa
Verksamhetsspecifikt mål	Bidra till ett transporteffektivt samhälle i Stockholmsregionen
Verksamhetsspecifikt mål	Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva tillväxtregion
Inriktningsmål	**Region Stockholm ska bli en hållbar arbetsgivare**
Verksamhetsspecifikt mål	Region Stockholm - attraktiv arbetsgivare
Verksamhetsspecifikt mål	Systematisk kompetensförsörjning

I delårsrapporten mäts merparten av indikatorerna som hör till de verksamhetsspecifika målen *Ett resultat i balans, Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar* och *Hållbar investeringsutveckling* samt det nämndspecifika målet *En hälso- och sjukvård av god kvalitet*. Flera av indikatorerna under det nämndspecifika målet *Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem* och indikatorn *Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner* har inte gått att mäta i delårsrapporten på grund av covid-19.

Målbedömning av inriktningsmålen och underliggande verksamhetsspecifika och nämndspecifika mål görs först i årsbokslutet, eftersom för få av indikatorerna i år kan mätas i delårsrapporten.

Covid-19-pandemin
Covid-19 har påverkat folkhälsan på ett mycket påtagligt sätt. Under slutet av februari 2020 konstaterades de första fallen av sjukdomen covid-19 i Region Stockholm. Per den 31 augusti har totalt 23 032 personer konstaterats smittade och 2 394 av dessa har avlidit. Detta innebär att antalet laboratoriebekräftade sjukdomsfall uppgick till 978 per 100 000 invånare och att Region Stockholm är en av de värst drabbade regionerna i landet.

Nästan all verksamhet i Region Stockholm har påverkats mycket av pandemin och under våren har i stort sett allt fokus inriktats på att hantera effekterna av covid-19. Verksamhet och resurser har styrts om och omprioriteringar har skett.

Hälso- och sjukvård
Samordning och en samlad ledning för vårdens beredskap för det nya coronaviruset har skett av RSSL[1] som etablerades och aktiverades den 7 februari. LSSL[2] etablerades vid samtliga sjukhus respektive SLSO som i när samverkan operativt genomfört samtliga insatser. Arbetet inom RSSL leddes initialt av chefläkare i samarbete med smittskyddsläkaren under våren fick hälso-och sjukvårdsdirektören ta över och leda arbetet i samarbete med hälso- och sjukvårdsförvaltningens chefsläkare och smittskyddsläkare. Arbetet inom varje LSSL har letts av respektive produktionsansvarig direktör med sina operativa krisledningar.

[1] Regional särskild sjukvårdsledning
[2] Lokala särskilda sjukvårdsledningar

RSSL har sedan början av mars arbetat i förstärkningsläge, med fokus på överblick över vårdkapacitet och utifrån respektive LSSL:s operativa behov koordinerat, fördelning av skyddsutrustning och annat förbrukningsmaterial, säkerställt tillgång till läkemedel, samordnad kommunikation inom hela vårdsystemet och till invånare. Samverkan med regionala och nationella myndigheter har genomfört löpande.

Regionala operativa krisledningsuppdrag har fördelats till olika LSSL, som exempelvis intensivvård till Karolinska Universitetssjukhuset, akutvårdplatser till Södersjukhuset, närsjukvården inklusive kommunsamverkan, smittspårning, krisstöd och beredskapssjukhuset i Älvsjö till SLSO samt rehab till Danderyds sjukhus för att säkra genomförandet.

LSSL har inom respektive vårdgivare arbetat i förstärkningslägen från februari-mars för att kunna gå in i normallägen före sommaren, med fortsatt beredskap för ökade behov. Fokus är sedan dess eftervård, hantering av uppskjuten vård, provtagning, screening vid behov vid äldreboenden samt aktiv smittspårning och fortsatt samverkan.

Under tidig höst har effekterna av pandemin avtagit. Andelen nya smittade vid augusti månads slut är låg och endast ett drygt 30-tal patienter med covid-19 vårdades på sjukhus. Sjukvårdsbehovet bedöms kunna klaras inom ordinarie organisation. Med anledning av detta fattade hälso- och sjukvårdsdirektören den 7 september beslut om att avveckla RSSL. Det finns dock beredskap för att snabbt återigen kunna etablera RSSL om behov uppstår.

Region Stockholm fortsätter att följa smittläget och sjukvårdsbehovet dagligen. Smittskydd Stockholm tillsammans med Karolinska Universitetssjukhuset, SLSO samt andra vårdgivare arbetar fortsatt mycket aktivt med covid-19 och är redo att vidta åtgärder för att minska risken för smittspridning. Alla invånare i länet har möjlighet att testa sig, avgiftsfritt, för covid-19, både för pågående sjukdom och för antikroppar som tecken på genomgången sjukdom. Sedan i mitten av juli ska de invånare som har covid-19, få hjälp att nå personer som de kan ha smittat. Akutsjukhusen och SLSO har även sedan normalläge återtagits under sommaren fortsatt samarbeta i en särskild produktionssamordningsgrupp med beredskap i en andra aktiveringsplan.

Kollektivtrafik
Inom kollektivtrafiken skedde en anpassning till Folkhälsomyndighetens rekommendationer om att inte resa med kollektivtrafiken såvida det inte verkligen var nödvändigt, i syfte att minimera smittspridningen. Uppdraget har varit att köra så många bussar och tåg som det går för att undvika trängsel.

I samband med att sommaren är slut och skolorna startat väntades fler resa med SL-trafiken. För att minska risken för smittspridning görs de insatser för att försöka minska trängsel på bussar och tåg. De som kör trafiken åt SL fortsätter att ha beredskap för att sätta in fler avgångar på de busslinjer som hade hög belastning och förstärktes under våren.

Kollektivtrafiken i Stockholm påverkas i stor omfattning av de åtgärder som vidtagits av myndigheter och regering för att motverka spridningen av covid-19. Resandeunderlaget har under mars till och med augusti sjunkit med mellan 50–60 procent och förväntas med stor osäkerhet variera på olika sätt under resten av året och 2021. Försäljningen av biljetter gick ner från och med mars månad samtidigt som trafikproduktionen utförts i normal omfattning. Det stora intäktsbortfallet är den största orsaken till att trafiknämnden prognostiserar ett resultat för året som uppgår till -2 434 miljoner kronor. Trots de utmaningar som covid-19 inneburit har trafiknämnden upprätthållit en stabil produktion och verksamhet.

Regional utveckling
Region Stockholms uppdrag att driva regional utveckling omfattar allt från kultur till kompetensförsörjning, samhällsplanering och tillväxtfrågor. Krisen i spåren av covid-19 påverkar regionens företag på olika sätt. I vissa branscher har efterfrågan minskat kraftigt, med permitteringar och varsel som följd. I Sverige har över 100 000 personer varslats om uppsägning sedan början av mars. Varslen ökar mest i Region Stockholm som står för 46,6 procent av alla varsel i riket. Samtidigt är behovet av arbetskraft stort på vissa håll, exempelvis inom omsorg och sjukvård, lantbruket och i livsmedelsnäringen.

Region Stockholm har under pandemin arbetat aktivt för att stötta det regionala näringslivet och arbetsmarknaden. Det har genomförts och pågår möten löpande med näringslivsaktörerna i regionen där såväl politiker som tjänstemän deltar. Bland annat har ett flertal digitala dialoger genomförts samtidigt som en regional kraftsamling tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholm för att mobilisera och få överblick i den snabba utvecklingen och se hur organisationer som Almi, Strukturfondspartnerskapet och

samarbetet med Tillväxtverket kring näringslivsutveckling kan mobiliseras. Detta för att bidra till att små och stora företag kan överleva den allvarliga störning covid-19-pandemin medför.

Tillväxt- och regionplanenämnden har fokuserat på att skapa förutsättningar för att motverka pandemins negativa effekter på måluppfyllelsen för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft. Nämnden har beslutat att reservera tre miljoner kronor från det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget för projekt som kan motverka Coronakrisens negativa effekter inom Region Stockholms besöksnäring. Som exempel har Visit Stockholm inom ramen för denna reservering fått stöd för projektet för att stötta regional besöksnäring om en miljon kronor

Läget i Stockholmsregionens näringsliv och på arbetsmarknaden har sammanställts veckovis med anledning av covid-19. Sammanställningarna innehåller fakta och statistik om läget i olika branscher, konkursstatistik, varsel och arbetslöshet samt information om regionala och nationella insatser. Under covid-19-pandemin har veckorapporten ”Covid-19: Näringslivet i Stockholmsregionen” skickats till regionala intressenter.

För att matcha företagens olika behov har Region Stockholm byggt en webbtjänst, där företag som behöver uppdrag eller har arbetskraft tillgänglig, kan lägga upp vad de kan erbjuda. På samma sätt kan företag som behöver arbetskraft lägga upp sina behov. Tjänsten är kostnadsfri och syftet är att företagen ska kunna hitta varandra och samverka i en tid med mycket speciella omständigheter. Enda villkoret för företag att vara med är att de är momsregistrerade och har F-skattsedel.

Ekonomisk utveckling och ekonomiska utmaningar
Region Stockholm har redovisat ett positivt resultat sedan 2007. Region Stockholms positiva resultat har behövts för den planerade utbyggnaden och upprustningen av infrastrukturen i både hälso- och sjukvården och kollektivtrafiken. Region Stockholms satsningar är en förutsättning för att möta en växande befolknings behov av sjukvård och kollektivtrafik, vilket innebär att både kapital-och driftskostnaderna ökar.

Prognosen för 2020 års resultat uppgår till 3 323 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 3 012 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av statsbidrag, lägre kostnader för pensionsskulden, samt realisationsvinster från fastighetsförsäljningar av Bromma Sjukhus och Hornsbergsbussdepån. Avvikelsen motsvarar 2,6 procent av prognosticerad omsättning för året.

Med anledning av covid-19-pandemin är det är prognosläget osäkert. Beroende på hur Covid-19 utvecklas påverkar det samhällsekonomi och Region Stockholms verksamheter. Den uppskjutna vården som nu arbetas av riskerar att inte kunna genomföras som nu planeras och fortsatta eller ökade restriktioner påverkar kollektivtrafiken med minskade biljettintäkter till följd av färre resenärer. Regionledningskontoret bedömer att de statsbidrag som beslutades av riksdagen under våren, samt aviserade statsbidragen i regerings budgetproposition, inte kommer att täcka merkostnader för hälso- och sjukvårds merkostnader samt minskade intäkter inom kollektivtrafiken till följd av pandemin.

I Sverige har spridningen av det nya coronaviruset under sommaren minskat snabbt. Hur covid-19-pandemin kommer att utvecklas är ännu oklart. Folkhälsomyndigheten har i en rapport tagit fram tre olika framtidsscenarier för fortsatt smittspridning av covid-19 det kommande året fram till och med första september 2021:

- Scenario noll utgår ifrån att dagens låga nivå av smittspridning helt enkelt består under perioden.
- Scenario ett utgår från en spridning som snabbt ökar med en kraftig topp tidigt under hösten 2020 följt av en snabb minskning och mindre spridning. Enligt den utvecklingen skulle spridningen öka och ge en ny topp efter nyår, för att sedan minska kraftigt igen.
- Scenario två utgår från en mer utdragen och jämnt ökande spridning, utan att den drar iväg med kraftiga toppar.

I slutet av augusti summerade folkhälsomyndigheten det svenska läget avseende smittspridning och konstaterade att covid-19 fortsatt cirkulerar i det svenska samhället. Som förväntat sågs lokala utbrott av smitta i samband med exempelvis fritidsaktiviteter och evenemang. Det är till stor del bland ungdomar och unga vuxna som denna smittspridning upptäcks, men smittan riskerar att spridas till personer i andra åldersgrupper inom exempelvis hushåll.

Styrning och uppföljning av Region Stockholms verksamhet

Region Stockholmsarbete med mål, planering, uppföljning, analys, åtgärder och intern kontroll bygger på en gemensam grund, som benämns ”integrerad ledning och styrning”. Det integrerade lednings- och styrningssystemet gäller för hela koncernen Region Stockholm, det vill säga samtliga nämnder och bolag.

Region Stockholm styrs av regionfullmäktige som beslutar om Region Stockholms främsta styrande dokument, budget för Region Stockholm. Region Stockholms verksamhet bedrivs i nämnder och bolag, vilka har ett självständigt ansvar för att det som regionfullmäktige har beslutat genomförs inom tilldelade ramar och i enlighet med regionfullmäktiges samtliga styrande dokument.

Regionstyrelsen ansvarar enligt kommunallagen för uppsikt över nämnder och bolag, vilket innebär att styrelsen löpande ska följa upp och analysera nämndernas och bolagens arbete med de uppdrag som fastlagts av regionfullmäktige, samt följa att arbetet bedrivs inom beslutade ekonomiska ramar. Regionstyrelsen rapporterar om utfallet av nämndernas och bolagens arbete till regionfullmäktige. Som en del i den gör regionstyrelsen i samband med delårs- och årsrapporter en bedömning av nämnders och bolags måluppfyllelse, genomförandet av regionfullmäktiges beslut, efterlevnad av styrande dokument samt verksamhetens effektivitet. Vid avvikelser kan regionstyrelsen begära in ytterligare uppgifter, uppmana nämnder och bolag att vidta åtgärder eller vid väsentliga avvikelser föreslå regionfullmäktige att vidta åtgärder.

Mål och uppdrag
Regionfullmäktige har fattat beslut om en långsiktig vision för hur Region Stockholm och dess samtliga verksamheter ska utvecklas. I visionen beskrivs Region Stockholms långsiktiga mål i ett samlat budskap. För att uppnå regionfullmäktiges vision har i budget 2020 för Region Stockholm fastställts tre inriktningsmål som är gemensamma för koncernen. Inriktningsmålen anger inriktningen för Region Stockholm under mandatperioden, och är följande: *Långsiktig ekonomisk uthållighet*, *En hållbar regional utveckling* och *Region Stockholm ska vara en hållbar arbetsgivare.*

Regionfullmäktige har i budget 2020 också beslutat om verksamhetsspecifika och nämndspecifika mål, som konkretiserar inriktningsmålen. De verksamhetsspecifika gäller för berörda verksamheter och de nämndspecifika gäller för en viss nämnd. I budget beslutades också regionfullmäktiges indikatorer. Indikatorer är de mätvärden som används för att bedöma hur nämnder och bolag uppfyller regionfullmäktiges mål. För vart och ett av de verksamhetsspecifika och nämndspecifika målen definieras en eller flera indikatorer och för varje indikator har ett årsmål satts. De årliga målvärdena sätts utifrån rådande övergripande förutsättningar och utifrån vilken nivå som ska uppnås för respektive år.

I budget 2020 anges även vilka mål och indikatorer som varje nämnd och bolag ska styras och följas upp mot. Nämnder och bolag kan besluta om egna målvärden som överstiger regionfullmäktiges indikatorer och kan även besluta om egna lokala mål och indikatorer som styr mot regionfullmäktiges mål.

Av totalt 112 indikatorer mäts 21 indikatorer i delårsrapporten. Sex indikatorer har ej gått att mäta på grund av covid-19 och resterande indikatorer mäts först i årsbokslutet. Målbedömning av inriktningsmålen och underliggande verksamhetsspecifika och nämndspecifika mål görs först i årsbokslutet, eftersom för få av indikatorerna i år kan mätas i delårsrapporten.

Inriktningsmål och verksamhetsspecifika mål redovisas övergripande. De nämndspecifika målen för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling, kultur samt strukturerad styrning redovisas under respektive ansvarig nämnd. Under respektive nämnd och bolag redovisas även de indikatorer som följs upp i delårsrapporten som regionfullmäktige har beslutat att nämnden eller bolaget ska styra mot.

Regionfullmäktige beslutar om verksamhetens inriktning, ekonomiska förutsättningar, mål och prioriteringar samt ger nämnder och bolagsstyrelser uppdrag avseende implementering, utredningar och analyser. Uppdrag är ett av regionfullmäktiges sätt att styra verksamheten för att nå Region Stockholms mål.

Intern kontroll

Den interna kontrollen utgår från det enhetliga ramverket som beskrivs i Region Stockholms riktlinje för intern kontroll, RS 2019–0866. Kraven för arbetet förtydligas i regiondirektörens anvisningar inför den årliga verksamhetsplaneringen samt inför uppföljningen vid tertial-, delårs- och årsrapportering.

Region Stockholms nämnder och bolag ansvarar för att den interna kontrollen är tillräcklig och för att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det innebär att verksamheten ska bedrivas säkert, effektivt och ändamålsenligt och så att mål uppnås inom beslutad budget. Rapporteringen om verksamheten ska vara tillförlitlig och rättvisande, verksamheten ska efterleva lagar, regler samt avtal och tjänsterna ska ha hög kvalitet, vara tillförlitliga, långsiktigt varaktiga och säkra. En god intern kontroll ingår som en del i styrning, ledning och uppföljning av

verksamheten, den är transparent och spårbar, och verkar förebyggande och underlättar upptäckten av fel och brister. I det ingår att arbeta systematiskt med att förutse samt proaktivt hantera och kommunicera risker, möjligheter, åtgärder och kontroller.

Region Stockholms nämnder och bolag ska regelbundet följa upp att åtgärder och kontrollmoment genomförs och är effektiva och att riskbilden är rättvisande. I samband med tertialrapporteringen per april informerades nämnder och bolag om att ingen central uppföljning av den interna kontrollen skulle ske. Syftet var att administrativt avlasta Region Stockholms operativa verksamheter i samband med hantering av konsekvenserna från covid-19-pandemin. Detta innebar avsteg från Riktlinjen för intern kontroll, RS 2019–0866. Samtliga nämnder och bolag har i delåret följt upp planen för intern kontroll i enlighet med anvisningarna.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Redovisningen av koncernen Region Stockholm ger en samlad bild av nämnder och bolags ekonomi. I avsnittet ingår även uppföljning av målen om en hållbar Region Stockholm och att Region Stockholm ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Långsiktig ekonomisk uthållighet

En långsiktigt hållbar ekonomi är en förutsättning för att Region Stockholm ska ha möjlighet att leverera den service till invånarna på kort och lång sikt som målen avser. En hållbar ekonomi är nödvändigt för att Region Stockholm ska kunna genomföra både pågående och planerade investeringar och hantera de ökade drifts- och kapitalkostnader som investeringarna medför. Region Stockholm behöver också kunna hantera framtida ekonomiska åtaganden i form av pensionsutbetalningar.

Inriktningsmål, verksamhetsspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Utfall 2019 Augusti	Prognos	Mål 2020
LÅNGSIKTIG EKONOMISK UTHÅLLIGHET				
Ett resultat i balans				
Ett positivt resultat enligt balanskravet[1)]	3 621 mkr	2 908 mkr	**Uppfylls** ●	635 mkr
Andel resultatenheter som lämnar resultat enligt resultatkrav	[3)]	-		100%
Andel sökta statsbidrag som har använts	[3)]	-		100%
Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar				
Finansiering av Region Stockholms driftskostnader och ersättningsinvesteringar ska ske inom koncernens kassaflöde	100 %	100 %	**Uppfylls** ●	100%
Hållbar investeringsutveckling				
Kapitalkostnadernas[2)] andel av Region Stockholms totala intäkter	6,9 %	6,9 %	**Uppfylls** ●	≤ 8,7 %
Räntebärande skulders andel av de totala intäkterna	[3)]	-		≤ 65 %
Andel investeringar där genomförandebeslut har föregåtts av en totalekonomisk bedömning med totalkostnadskalkyl	[3)]	-		100,0 %
Andel investeringar där genomförandebeslut har föregåtts av åtgärdsvalsanalys	[3)]	-		100,0 %
Andel genomförda investeringar där beslutade effektmål har utvärderats	[3)]	-		100,0 %

[1)] Avser resultatet exklusive omställningskostnader.

[2)] Kapitalkostnaderna avser avskrivningskostnader och räntekostnader från leasing- och låneskuld samt andra räntebärande skulder.

[3)] Indikatorn mäts endast i årsbokslutet.

Inriktningsmålet om en långsiktig ekonomisk uthållighet har tre verksamhetsspecifika mål: *Ett resultat i balans*, *Självfinansiering av drift och ersättningsinvesteringar* och *Hållbar investeringsutveckling*. Av totalt nio indikatorer mäts tre indikatorer i delåret och av dessa förväntas samtliga uppnås för helåret 2020. Kvarstående sex indikatorer mäts först i samband med årsbokslutet.

Ett resultat i balans

Resultatet, exklusive omställningskostnader, uppgick till och med augusti till 3 621 miljoner kronor. Indikatorns målvärde är 635 miljoner kronor och indikatorvärdet bedöms att uppnås för 2020.

Finansiering av Region Stockholms driftkostnader och ersättningsinvesteringar ska ske inom koncernens kassaflöde

Ersättningsinvesteringarna uppgick till cirka 1 700 miljoner kronor vilket är lägre än kassaflödet från den löpande verksamheten som uppgick till 6 900

miljoner kronor. Indikatorns målvärde bedöms uppnås för 2020.

Hållbar investeringsutveckling
Kapitalkostnadernas andel av Region Stockholms totala intäkter uppgick till 6,9 procent för perioden och indikatorns målvärde bedöms uppnås för 2020.

Region Stockholm-koncernen

Ekonomiskt resultat

Resultat Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent	Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter	16 834	17 012	-179	16 047	28 083	25 842	2 240	8,7 %	25 036
Verksamhetens kostnader	-64 675	-63 646	-1 029	-62 202	-101 258	-99 232	-2 026	-2,0 %	-96 220
Avskrivningar	-4 136	-4 651	515	-3 987	-6 715	-6 969	254	-3,6 %	-6 201
Verksamhetens nettokostnader	**-51 977**	**-51 284**	**-693**	**-50 141**	**-79 890**	**-80 359**	**468**	**-0,6 %**	**-77 385**
Skatteintäkter	51 891	52 153	-262	50 592	77 837	78 230	-393	0,5 %	76 044
Generella statsbidrag och utjämning	5 163	3 440	1 723	3 795	7 617	5 161	2 456	47,6 %	5 374
Verksamhetens resultat	**5 078**	**4 310**	**768**	**4 246**	**5 563**	**3 032**	**2 531**		**4 033**
Finansiella intäkter	58	43	15	48	67	60	6	10,4 %	68
Finansiella kostnader	-1 600	-1 853	254	-1 559	-2 307	-2 781	474	-17,1 %	-2 604
Resultat efter finansiella poster	**3 536**	**2 500**	**1 037**	**2 735**	**3 323**	**311**	**3 012**		**1 497**
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0		0
Årets resultat	**3 536**	**2 500**	**1 037**	**2 735**	**3 323**	**311**	**3 012**		**1 497**
Varav omställningskostnader	-85	-216	131	-173	-287	-323	36	-11,1 %	-226
Resultat exklusive omställningskostnader	**3 621**	**2 716**	**905**	**2 908**	**3 610**	**634**	**2 976**		**1 723**

Region Stockholm redovisade ett resultat för perioden på 3 536 miljoner kronor. Resultatavvikelsen är positiv i jämförelse med budgeterat resultat för perioden med 1 037 miljoner kronor. Avvikelsen motsvarar 1,4 procent av omsättningen för perioden. Exkluderat omställningskostnader, avseende omstrukturering inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård, uppgick resultatet för perioden till 3 621 miljoner kronor.

Den totala kostnaden för perioden som inkluderar verksamhetens kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader, uppgick till 70 411 miljoner kronor. Detta motsvarar en kostnadsökning i jämförelse med motsvarande period föregående år med 3,9 procent. Undantaget merkostnader för covid-19 hade kostnadsökningen endast uppgått till 0,3 procent jämfört med samma period 2019. Den låga kostnadsökningen, exkluderat merkostnader för covid-19, beror på att verksamheten inte har kunnat utföras i planerad omfattning med anledning av pandemin, samt att pensionskostnaderna minskat. Den budgeterade kostnadsökningen för perioden uppgick till 3,5 procent.

Prognosen för årets resultat uppgår till 3 323 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 3 012 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av högre statsbidrag, lägre kostnader för pensionsskulden, realisationsvinster från fastighetsförsäljningar, samt lägre finansiella kostnader. Samtidigt prognostiseras stora negativa budgetavvikelser i verksamheterna. Inom hälso- och sjukvården prognostiseras stora merkostnader och minskade intäkter till följd av covid-19-pandemin. Inom kollektivtrafiken står minskade biljettintäkter för den negativa prognosen jämfört med budgeterat resultat.

Statsbidragsintäkterna för merkostnader avseende covid-19 och minskade intäkter i kollektivtrafiken förväntas delvis kompensera för de negativa effekterna av covid-19. Statsbidrag avseende minskade biljettintäkter inom kollektivtrafiken täcker dock endast upp för cirka en tredjedel av förlusten under 2020. Regeringens aviserade statsbidrag i budgetpropositionen avseende minskade biljettintäkter 2021 bedöms inte heller fullt ut kompensera för minskade intäkter, vilket blir en ekonomisk risk för kommande år.

Regionledningskontoret bedömer att det finns både risker och möjligheter i resultatprognosen. Statsbidrag för merkostnader för covid-19 har i delårsrapporten prognostiserats schablonmässigt. Om regeringen står fast vid sina löften om att regionerna ska få full kompensation för merkostnader för covid-19 kan statsbidragsintäkterna öka med upp till 2 000 miljoner kronor. Risker i prognosen finns inom skatteintäktsprognosen. I augusti justerade Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, upp prognosen kraftigt för 2020, jämfört med tidigare skatteprognos. Regionledningskontoret ser försiktigare på skatteintäktsutvecklingen under 2020 och utesluter inte att SKR kan komma att sänka prognosen framöver.

Region Stockholm planerar att i årsbokslutet för 2020, under förutsättning att resultatet medger, avsätta medel till Resultatutjämningsreserv, vilket skapar extra förutsättning att hanterar kommande års omställning kopplat till pandemin. För att möjliggöra det kommer riktlinjen för ekonomisk hushållning att revideras. Region Stockholm prognostiserar för väsentligt lägre skatteintäkter för kommande planeringsperiod med resultatutjämningsreserv kan utjämning för denna minskning ske. Enligt resultatprognosen för 2020 bedöms ett belopp om cirka 700 miljoner kronor att kunna sättas av till resultatutjämningsreserv för 2020.

Ekonomiska konsekvenser av covid-19-pandemin

I resultatet till och med augusti ingår ekonomiska konsekvenser av pandemin med -5 139 miljoner kronor, varav -2 438 miljoner kronor avser merkostnader och -2 701 miljoner kronor avser minskade intäkter. Av merkostnaderna utgörs av 41 procent kostnader för personal. De minskade intäkterna avser kollektivtrafiken med -2 207 miljoner kronor och hälso- och sjukvård med -494 miljoner kronor.

För året prognostiseras den negativa ekonomiska effekten av covid-19 uppgå till cirka -7 400 miljoner kronor, varav cirka -3 300 miljoner kronor avser merkostnader och cirka -4 100 miljoner kronor avser minskade intäkter. Av den prognostiserade intäktsminsken utgör cirka -3 600 miljoner kronor kollektivtrafiken.

Extra statsbidrag för att parera för de negativa ekonomiska konsekvenserna av covid-19 prognostiseras till 2 500 miljoner kronor. Prognosen för det extra statsbidraget på 2 500 miljoner kronor har beräknats schablonmässigt utifrån befolkningsandel för hälso- och sjukvård, och med biljettintäktsbortfallet för kollektivtrafiken. I prognosen ingår 1 150 miljoner kronor för merkostnader inom hälso- och sjukvård, samt 1 350 miljoner kronor för kompensation för minskade intäkter i kollektivtrafiken.

Merkostnaderna med anledning av covid-19 för hälso- och sjukvård och kollektivtrafiken uppgår sammanlagt till -3 300 miljoner kronor. Efter ersättning från staten på 1 150 miljoner kronor uppstår ett negativt netto på -2 150 miljoner kronor avseende merkostnad för covid-19. Motsvarande prognos för minskade intäkter till följd av covid-19, ger ett negativt netto på -2 750 miljoner kronor.

Prognostiserat utfall covid-19	**Merkostnader**	**Minskade intäkter**
Hälso- och sjukvård	-3 200	-500
Kollektivtrafik	-100	-3 600
Statsbidrag hälso- och sjukvård*	1 150	0
Statsbidrag kollektivtrafik	0	1 350
Netto	**-2 150**	**-2 750**

*) I regeringens budgetproposition utökas statsbidraget för merkostnader inom hälso- och sjukvård, vilket innebär ytterligare cirka en miljard kronor till Region Stockholm (ingår inte i tabellen ovan).

Det aviserade stödet från staten avseende samtliga regioner uppgår till fem miljarder kronor avseende merkostnader, samt tre miljarder kronor för

minskade intäkter inom kollektivtrafiken. Regionledningskontoret bedömer att detta inte kommer räcka för att täcka alla kostnader och minskade intäkter som uppstått med anledning av pandemin, framför allt gäller detta den del av statsbidraget som avser kompensation för minskade intäkter inom kollektivtrafiken. Regeringen har utlovat att regionerna kommer få full kompensation för merkostnader kopplat till covid-19, men till dess att den slutliga ersättningsnivån fastställts av riksdagen lämnas prognosen oförändrad.

Regionledningskontoret har i augusti lämnat in ansökan om statsbidrag avseende merkostnader för covid-19 inom hälso- och sjukvård på cirka 2 200 miljoner kronor. Nästa ansökan lämnas in i november och bedöms uppgå till ytterligare 1 100 miljoner kronor. Staten har inte aviserat att kompensation kommer ges för minskade intäkter inom hälso- och sjukvård till följd av covid-19, vilket uppgår till 500 miljoner kronor för Region Stockholm.

Ansökan om ersättning för minskade biljettintäkter inom kollektivtrafiken, avseende perioden mars till och med juni, lämnas in i början av oktober och uppgår till 1 332 miljoner kronor. De statsbidrag som Region Stockholm får ansöka om avser enbart perioden mars till och med juni. Regeringen har inte aviserat något ytterligare statsbidrag för förlorade resenärsintäkter år 2020. Kompensationen redovisas i Region Stockholms utfall först när staten beslutat om ersättningen.

Förutom tillkommande statsbidragen har staten tagit över sjuklöneansvaret för perioden april till och med juli 2020. Region Stockholm bedöms erhålla 200 miljoner kronor, vilket motsvarar periodens sjuklönekostnad för Region Stockholms.

Med anledning av de stora resultatförsämringarna inom nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik till följd av pandemin, beslutade regionfullmäktige att nämnder och bolag får undanta resultateffekterna av covid-19 vid bedömning av om de uppnått sina budgeterade resultatkrav i årsbokslutet 2020, RS 2019–1041. Beslutet omfattar inte kulturnämnden, tillväxt och regionplanenämnden, fastighets- och servicenämnden, Landstingshuset i Stockholm AB, Locum AB, AB Stockholms Läns landstings internfinans, samt Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje.

Intäkter

Verksamhetens intäkter	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019	Förändr. %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Mkr	jan-aug	jan-aug		jan-aug				
Patientavgifter	755	870	-115	902	-16,3 %	1 059	1 329	-269
Resenärsintäkter	3 960	6 213	-2 252	5 868	-32,5 %	5 857	9 479	-3 622
Sålda primärtjänster	1 505	1 940	-435	1 521	-1,0 %	2 631	2 932	-301
Hyres- och övr försäljningsintäkter	2 821	3 061	-240	2 877	-1,9 %	4 349	4 590	-242
Statsbidrag och övriga bidrag	5 229	3 840	1 389	4 073	28,4 %	10 602	5 789	4 813
Övriga verksamhetsintäkter	2 563	1 088	1 475	807	217,8 %	3 584	1 723	1 861
Summa verksamhetens intäkter	**16 834**	**17 012**	**-179**	**16 047**	**4,9 %**	**28 083**	**25 842**	**2 240**

Verksamhetens intäkter minskade sammantaget med 179 miljoner kronor i jämförelse med budget för perioden. För året bedöms dock verksamhetens intäkter bli sammanlagt 2 240 miljoner kronor högre än budget, vilket motsvarar 8,7 procent av budgeterade intäkter.

Den största intäktsminskningen avser resenärsintäkterna inom kollektivtrafiken. För året prognostiseras resenärsintäkterna minska med 3 622 miljoner kronor i jämförelse med budget, vilket motsvarar 38 procent av årets budgeterade resenärsintäkter. Statsbidrag kompenserar delvis för minskade intäkter inom kollektivtrafiken och ingår i prognosen för statsbidrag med 1 350 miljoner kronor.

Patientavgifter prognostiseras minska med 269 miljoner kronor, vilket motsvarar 20 procent av budgeterade patientavgifter.

Sålda primärtjänster avseende utomlänsvård och tandvård bedöms minska med 301 miljoner kronor i jämförelse med budget, varav utomlänsvård motsvarar cirka 200 miljoner kronor och tandvård cirka 100 miljoner kronor. Avvikelsen motsvarar tio procent av årets budgeterade belopp.

Intäktsminskningarna är en följd av effekterna av covid-19.

Statsbidragen ökar kraftigt i jämförelse med budget, främst med anledning av kompensation för merkostnader kopplade till covid-19. Prognosen för året visar på en ökning med 4 813 miljoner kronor, vilket motsvarar 83 procent av budgeterade statsbidrag. Ökningen avser främst Kömiljarden 720 miljoner kronor, bidrag för covid-tester 923 miljoner kronor, samt statsbidrag för merkostnader för covid-19 och minskade resenärsintäkter på sammanlagt 2 500 miljoner kronor, vilket delvis kompenserar för merkostnader avseende covid-19 inom hälso- och sjukvård samt minskade intäkter inom kollektivtrafiken. Staten har inte aviserat att de kommer kompensera för minskade intäkter inom sjukvård och tandvård.

Realisationsvinster från fastighetsförsäljningarna, Bromma Sjukhus och Hornsbergsbussdepån, uppgick sammanlagt till 877 miljoner kronor och intäkten redovisas inom posten övriga verksamhetsintäkter.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter generella statsbidrag och utjämning Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Förändr. %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Skatteintäkter	51 891	52 153	-262	50 592	2,6 %	77 837	78 230	-393
Gen statsbidrag	6 242	4 568	1 674	4 481	39,3 %	9 236	6 853	2 383
Utjämningssystemet	-1 079	-1 128	49	-685	57,5 %	-1 619	-1 692	73
Summa	**57 054**	**55 594**	**1 461**	**54 388**	**4,9 %**	**85 454**	**83 391**	**2 063**

Skatteintäkterna minskade med 262 miljoner kronor i jämförelse med budget för perioden. För året bedöms skatteintäkterna avvika negativt från budget med 393 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,5 procent av budgeterade skatteintäkter. Orsaken är en nedjustering av skatteunderlagstillväxten från 2,7 procent till 2,4 procent. Inbromsningen av skatteunderlagsutvecklingen till följd av covid-19 bedöms få större genomslag under 2021.

De generella statsbidragen och utjämning ökade sammanlagt med 1 723 miljoner kronor i jämförelse med budget för perioden. För året bedöms de generella statsbidragen och utjämning överstiga budget med 2 456 miljoner kronor, vilket motsvarar 47,6 procent av budgeterade generella statsbidrag och utjämning. Ökningen beror främst på tillförda medel från regeringens vårproposition och Riksdagens beslut i februari och juni om sammanlagt cirka 2 100 miljoner kronor, samt ökat läkemedelsbidrag med cirka 300 miljoner kronor.

I prognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ingår även en bedömning om att staten kommer kompensera Region Stockholm med 172 miljoner kronor för ett lägre skatteunderlag till följd av ändrade avdragsregler för periodiseringsfonder för egenföretagare. Avdrag för statens andel av läkemedelsrabatten med -300 miljoner kronor ingår också i prognosen. Sammantaget är prognosen för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 2 063 miljoner kronor högre än budget. Detta är en förbättring med 2 000 miljoner kronor jämfört med föregående prognos i tertialrapporten per april 2020.

Kostnader

Verksamhetens kostnader Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Förändr. %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Personalkostnader och inhyrd personal	-21 915	-22 524	609	-22 186	-1,2 %	-33 846	-34 700	855
Köpt hälso- och sjukvård	-13 684	-12 880	-803	-13 462	1,6 %	-20 874	-19 906	-968
Övriga verksamhetsanknutna tjänster samt bidrag	-2 566	-2 834	268	-2 596	-1,2 %	-4 461	-4 294	-167
Köpt trafik	-9 742	-10 170	428	-9 501	2,5 %	-14 824	-15 546	723
Material och läkemedel	-10 179	-9 337	-842	-8 927	14,0 %	-15 354	-14 106	-1 249
Övriga kostnader	-6 590	-5 901	-689	-5 530	19,0 %	-11 899	-10 679	-1 220
Summa verksamhetens kostnader	**-64 675**	**-63 646**	**-1 029**	**-62 202**	**4,0 %**	**-101 258**	**-99 232**	**-2 026**

Verksamhetens kostnader för perioden avvek negativt i jämförelse med budget med 1 021 miljoner kronor. För året prognostiseras kostnaderna öka med 2 026 miljoner kronor i jämförelse med budget, vilket motsvarar två procent av budgeterade kostnader.

Personalkostnader och inhyrd personal prognostiseras bli 855 miljoner kronor lägre än budget, vilket motsvarar 2,5 procent av budget. Den lägre kostnaden beror på att pensionskostnaderna är cirka 2 200 miljoner kronor lägre än budget. Exkluderat den lägre pensionskostnaden är utfallet negativt jämfört med budget. Budgetavvikelsen avser hälso- och sjukvård och förklaras bland annat av fler antal helårsarbeten än vad som har budgeterats, ökade kostnader för övertid, samt krislägesavtal för intensivvårdspersonal. Merparten av nämnda faktorer kan hänföras till den uppkomna situationen med pandemin.

För perioden januari till och med augusti 2020 uppgick kostnaden för inhyrd personal till 674 miljoner kronor, vilket är en minskning med elva miljoner kronor jämfört med samma period föregående år.

Kostnadsökningarna inom köpt hälso- och sjukvård förklaras av merkostnader som hänförs till covid-19, exempelvis medicinsk service och ambulansverksamhet. Underskottet förklaras även av ökade kostnader för avtalet med S:t Görans sjukhus samt barn- och ungdomsmedicinska mottagningar.

Köpt trafik prognostiseras bli lägre än budget och avser främst lägre kostnader inom trafiknämnden. Avvikelsen beror på trafikslagen inom landtrafiken har lägre kostnader för indexutveckling än budgeterat. Pendeltågstrafiken betalar lägre banavgifter, då färre stiger av på Arlanda till följd av pandemin, samt lägre kostnader för kundtjänsten då det är ett

minskat tryck på grund av det lägre resandet. Även färdtjänstnämnden prognostiserar lägre kostnader för köpt trafik.

Material och läkemedel samt övriga kostnader prognostiseras överstiga budget med sammanlagt 2 469 miljoner kronor. Posten utgörs till stora delar av merkostnader med anledning av pandemin.

Finansiella kostnader
De finansiella kostnaderna uppgick till 1 600 miljoner kronor, vilket är 254 miljoner kronor lägre än budget. De finansiella kostnaderna prognostiseras till 2 307 miljoner kronor, vilket är 474 miljoner kronor lägre än budget och beror främst på att kostnaderna för upptagna lån är lägre än vad som antagits i budget, även räntan på pensionsskulden är lägre än budget. Budgetavvikelsen motsvarar 17 procent av budgeterad finansiell kostnad.

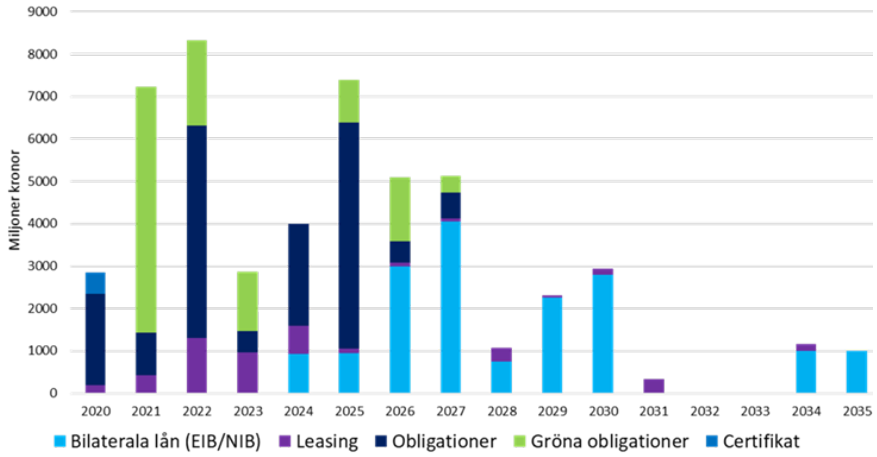
Finansiering
Region Stockholms ratingbetyg från kreditvärderings- och ratinginstitutet Standard & Poor's är fortsatt AA+, vilket är oförändrat sedan 2007.

Regionfullmäktige har fastställt en upplåningsram på 95 miljarder kronor. Summan avser samtliga avtalade låne- och kreditlöften, låneprogram och leasingförpliktelser samt checkräkningskrediter. Region Stockholms räntebärande skulder har under året minskat med 16 miljoner kronor och uppgick per den sista augusti till 51,8 miljarder kronor. Utöver den räntebärande leasing- och låneskulden finns en skuld för finansieringen av sjukhuset Nya Karolinska Solna som vid bokslutstillfället uppgick till 5 885 miljoner kronor. Skulden amorterades under året med 294 miljoner kronor.

Räntebindningstiden på skuldportföljen får enligt Region Stockholms finansiella riktlinjer uppgå till 2–5 år. Under året har den varierat mellan 4,0 och 4,3 år och uppgick per sista augusti till cirka 4,1 år. Detta motsvarar en andel rörlig ränta om cirka 25 procent av den totala skuldportföljen.

Region Stockholms finansiella riktlinjer ställer krav på att likviditetsbehovet och den kortsiktiga betalningsförmågan alltid ska vara säkrad genom avtalad finansiering. Per den 31 augusti 2020 uppgick det maximala likviditetsbehovet de kommande sex månaderna till 5,9 miljarder kronor. Den avtalade finansieringen uppgick vid samma tidpunkt till totalt 12,75 miljarder kronor varav checkkredit knuten till koncernkontot om tre miljarder kronor, kreditfaciliteter mot affärsbanker om 3,5 miljarder kronor samt ännu ej utnyttjade låneavtal mot Europeiska Investeringsbanken, EIB, om 6,25 miljarder kronor.

I diagrammet nedan visas förfallostrukturen för Region Stockholms skuldportfölj.

Pensioner
Regionkoncernens totala pensionsförpliktelser uppgick till 55 miljarder kronor inklusive särskild löneskatt, varav avsättning i balansräkningen utgjorde 32 miljarder kronor och ansvarsförbindelsen 23 miljarder kronor.

Pensionsåtagandena inom nämnder nuvärdesberäknas enligt Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld, RIPS 19, vars diskonteringsränta beslutas av SKR. Den uppgår 2020 till en procent. Pensionsskulden för Region Stockholms bolag nuvärdesberäknas enligt de försäkringstekniska grunder som fastställs av Finansinspektionen och med en diskonteringsränta som 2020 uppgår till 0,3 procent.

I budget 2020 har regionkoncernens pensionskostnader beräknats till 5,9 miljarder kronor. Vid årets slut beräknas kostnaden uppgå till 3,7 miljarder kronor enligt senaste prognos som tas fram av KPA Pension AB per augusti 2020, vilket innebär en minskad kostnad om 2,2 miljarder kronor i jämförelse med budget. I huvudsak beror förändringen på att bakomliggande parametrar i beräkningsmodellen har utvecklats positivt i jämförelse med den prognos från KPA som lagts till grund för budget samt att KPA under 2020 har ersatt sin tidigare tekniska plattform med en ny och modernare sådan som möjliggör större exakthet i pensionsskuldsberäkningar på individnivå.

Balanskravsresultat

Mkr	Prognos 2020	Budget 2020	Bokslut 2019
Resultat enligt balanskrav			
Årets resultat enligt resultaträkningen	3 323	311	1 497
Samtliga realisationsvinster	-877		-69
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**2 446**	**311**	**1 428**
Balanskravsresultat	**2 446**	**311**	**1 428**

Region Stockholm prognostiserar ett positivt balanskravsresultat efter justering för realisationsvinster på 2 446 miljoner kronor. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans bedöms uppnås för 2020.

En hållbar regional utveckling

En hållbar utveckling ger rätt förutsättningar för en växande storstadsregion. Dagens invånare och framtida generationer stockholmare står i fokus för all verksamhet i Region Stockholm.

Inriktningsmålet *En hållbar regional utveckling* har fem nämndspecifika mål och nio verksamhetsspecifika mål. De nämndspecifika målen konkretiserar hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regional utvecklingsplanering, kultur, samt strukturerad styrning och redovisas under respektive nämnd. De verksamhetsspecifika målen konkretiserar arbetet med hållbarhet, samhällsviktiga funktioner, forskning, innovation och digitalisering samt att kärnverksamheterna prioriteras. Nämnder och bolag arbetar med målen för att bidra till att de uppfylls. De verksamhetsspecifika målen redovisas först i årsbokslutet, eftersom för få av indikatorerna mäts i delårsrapporten. Den enda indikatorn kopplat till de verksamhetsspecifika målen som mäts i delåret är *administrationens andel av kostnaderna*.

De administrativa kostnaderna definieras som kostnader för administrativt stöd till kärnverksamheten. Det administrativa stödet definieras som ledning, ekonomi, personal, juridik, upphandling och it. Kärnverksamhet är enligt definition hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, färdtjänst, kultur och regionplanering samt utbildning, utveckling och forskning inom kärnverksamheterna.

Indikatorn administrationens andel av kostnaderna är ny för 2020 och en modell för beräkning av kostnaderna har tagits fram. Utfallet uppgår till 4,7 procent per sista augusti 2020, vilket också utgör jämförelsetal i

årsredovisningen. Indikatorns målvärde är att administrationens andel av totala kostnader ska minska.

Varje nämnd bolag har utifrån denna definition gjort en detaljerad bedömning av vilka administrativa kostnader som ska mätas0 och utfallet redovisas under respektive nämnd och bolag.
I delårsrapporten varierar inrapporterat värde på indikatorn *administrationens andel av kostnaderna* stort. Vissa verksamheter så som Fastighets- och servicenämndens serviceförvaltning och AB SLL Internfinans redovisar att samtliga kostnader i verksamheterna är administrationskostnader.

Med anledning av att Region Stockholms nämnder och bolag i varierande grad bedriver administrativ verksamhet blir en jämförelse av indikatorn mellan de olika verksamheterna svår att analysera då målvärdet variera med uppdraget och utgångsläget. Uppföljningen sker med fokus på att respektive nämnd bolags egna andel av administrativa kostnader i förhållande till totala kostnader minskar.

Region Stockholm ska bli en hållbar arbetsgivare
Region Stockholm är en av Sveriges största arbetsgivare och ska kunna rekrytera, behålla och utveckla skickliga medarbetare och chefer i sina verksamheter. Kraft ska fortsatt läggas på att göra Region Stockholm till en attraktivare arbetsgivare för alla anställda.

Den pågående pandemin har varit en utmaning för hela Region Stockholm och inte minst hälso- och sjukvården. En stor kraftsamling och ett betydande omställningsarbete har genomförts för att klara av att ge invånarna den hälso- och sjukvård som covid-19 har krävt. Covid-19-pandemin har medfört att många medarbetare har fått förändrade arbetsuppgifter, arbetssätt och arbetsplatser och att chefer har fått leda på distans.

Mot bakgrund av den ansträngda situation som pandemin medförde vid länets akutsjukhus beslutade regionstyrelsen den 2 april att be SKR, aktivera det så kallade krislägesavtalet inom Region Stockholms intensivvårdsverksamheter, RS 2020–0284. Krislägesavtalet avaktiverades av SKR från och med den 1 september på begäran av Region Stockholm, RS 2020–0054. Aktiveringen av krislägesavtalet var en förutsättning för att klara den stora ökningen av antalet IVA-platser. Sammanlagt anvisades totalt nästan 1 600 medarbetare, inkl. Capio S:t Göran, till krislägesavtalet.

Region Stockholm har under den pågående pandemin vidtagit flertalet åtgärder för att erbjuda medarbetarna inom framförallt hälso- och sjukvården adekvat stöd och därigenom minska risken för att ohälsa uppstår. Totalt 5 000 timmar externt krisstöd har efterfrågats och givits till medarbetare och chefer inom Region Stockholm. Utöver det akuta krisstödet finns även särskilt samtalsstöd för medarbetare och chefer via Region Stockholms företagshälsovård.

Planerade insatser och åtgärder, inom ramen för den extra satsning på utbildning och kompetensutveckling samt bättre arbetsmiljö, har på grund av pandemin inte kunnat genomföras i den omfattning som avsetts. Exempelvis har satsningar på specialistutbildning för sjuksköterskor och undersköterskor inte kunnat genomföras enligt plan då det inte varit möjlig att avvara dessa medarbetare i vården under pandemin. Vidare har satsningar som planerats för första linjens chefer till stor del fått anstå under året. Efterfrågan på ledarskap är alltid som störst i samband med kriser och det är också i kristider som ledare särskilt måste kliva fram. Ledarskapet är många gånger avgörande för verksamhetens samlade resultat och därmed är det strategiskt viktigt att Region Stockholm fortsätter den pågående långsiktiga satsningen på att utveckla ledarskapet och ge Region Stockholms chefer förutsättningar och rätt stöd.

De stora omställningar av hälso- och sjukvården som behövde genomföras under våren till följd av pandemin har inneburit en omfattande omställning av platserna för verksamhetsintegrerat lärande, VIL, för studerande. Det har kvarstått i den utsträckning och i den form som bedömts möjligt vilket varit framgångsrikt. Det finns dock ett antal utbildningar som skjutits upp och som nu behöver hanteras och prioriteras av vårdgivarna.

Inriktningsmålet om att *Region Stockholm ska vara en hållbar arbetsgivare* har två verksamhetsspecifika mål: *Region Stockholm – attraktiv arbetsgivare* och *Systematisk kompetensförsörjning*. Bedömning av måluppfyllelse för inriktningsmålet görs först i årsredovisningen då indikatorerna mäts. Ett antal av indikatorerna kommer dock inte kunna följas upp i år då medarbetaruppföljningen inte kommer att genomföras på sedvanligt sätt. Orsaken är att covid-19-pandemin har medfört att medarbetare inom Region Stockholm arbetat på nya arbetsställen, i nya roller och med ny tillfällig ledning. Uppföljning av den psykosociala arbetsmiljön behöver därmed följas upp på olika sätt i olika verksamheter.

Personalvolymen mätt i antal helårsarbeten[3] uppgick till 43 513, vilket är 187 helårsarbeten fler än i budget och motsvarar en avvikelse på 0,4 procent. I jämförelse med augusti 2019 har antalet helårsarbeten 2020 minskat med 131 och det är främst Karolinska Universitetssjukhuset som minskat antal helårsarbeten.

Antalet sökande per utannonserad tjänst inom regionen har ökat mycket per augusti jämfört med föregående år. Skälet är bland annat de annonser som sjukhusen haft om extra resurserna med anledning av pandemin. Med anledning av covid-19 öppnades en regionövergripande intresseanmälan den 20 mars, vilken fick ett stort gensvar med nästan 7 000 ansökningar.

Antal helårsarbeten inom trafiknämnden uppgick per sista augusti till 959. Jämfört med samma period föregående år har trafiknämnden ökat med tre helårsarbeten.

Region Stockholms totala prognostiserade antal helårsarbeten för helåret uppgår till 43 461, vilket är 524 fler än budget för året. Avvikelserna finns huvudsakligen inom Danderyds sjukhus AB, Södersjukhuset AB till följda av en hög bemanning med anledning av covid-19-pandemin, samt Stockholms läns sjukvårdsområde där det sker en utökning inom psykiatrin och primärvården. Karolinska Universitetssjukhuset hanterar det förändrade personalbehovet, till följd av pandemin, med befintlig personal. Södertälje Sjukhus AB hanterar det förändrade personalbehovet inom en intern personalpool.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaroredovisning	**Utfall 2020**	**Utfall 2019**	**Utfall 2018**
Procent	**jan-aug**	**jan-aug**	**jan-aug**
Sjukfrånvaroandel i relation till ordinarie arbetstid			
Kvinnors sjukfrånvaroandel	8,6	6,2	6,8
Mäns sjukfrånvaroandel	5,3	3,4	3,7
Totala sjukfrånvaroandelen	**7,8**	**5,6**	**6,1**
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i relation till total sjukfrånvarotid *	40	52	50

** Av all sjukfrånvaro utgjorde sjukfrånvaron med 60 dagar eller mer 40 procent.*

[3] Helårsarbeten avser avtalad tid (närvaro och frånvaro) i förhållande till det individuella heltidsmåttet för aktuellt antal dagar under perioden. Som exempel räknas två halvtidsanställda som ett helårsarbete.

Sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år. Det avser både män och kvinnor. Folkhälsomyndighetens rekommendationer att inte gå till sitt arbete vid luftvägs- och förkylningssymtom i kombination med lättnader vid både intyg och ersättning vid sjukskrivning har haft stor påverkan på de korta sjukskrivningarna. Däremot har andelen långtidssjukfrånvaro som utgör 60 dagar eller mer minskat då den korta ökat kraftig. Det är viktigt att fortsatta arbeta med att minska och förebygga sjukfrånvaron och identifiera tidiga signaler på ohälsa.

Resultat nämnder och bolag

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning*	Bokslut 2019
Hälso- och sjukvård									
Hälso- och sjukvårdsnämnden	215,3	499,8	-284,4	728,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %	57,2
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,7	0,0	0,7	46,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	43,5
Patientnämnden	2,2	0,0	2,2	1,8	0,8	0,0	0,8	2,5 %	0,4
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	11,3	4,2	7,2	-22,8	-38,6	0,0	-38,6	-4,2 %	-44,8
varav TioHundra AB	*16,5*	*4,1*	*12,4*	*-14,1*	*0,7*	*0,0*	*0,7*	*0,1 %*	*-29,5*
Stockholms läns sjukvårdsområde	164,0	253,2	-89,2	261,9	100,0	220,0	-120,0	-1,0 %	228,6
Karolinska Universitetssjukhuset	-1 265,3	35,3	-1 300,7	-1 207,0	-1 253,0	53,0	-1 306,0	-5,8 %	-1 866,6
Södersjukhuset AB	-80,2	35,9	-116,1	2,5	-288,0	9,0	-297,0	-5,2 %	-111,6
Danderyds Sjukhus AB	-80,2	31,1	-111,3	-85,5	-137,0	8,0	-145,0	-3,0 %	-158,4
Södertälje Sjukhus AB	-4,4	8,6	-13,0	31,1	-9,0	2,0	-11,0	-0,7 %	22,8
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	22,3	32,7	-10,3	43,1	-26,0	3,0	-29,0	-4,3 %	55,7
Folktandvården Stockholms Län AB	36,4	69,5	-33,1	69,8	2,3	112,5	-110,2	-7,4 %	112,5
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	22,7	7,2	15,6	27,3	12,0	12,0	0,0	0,0 %	26,2
Stockholm Care AB	0,9	0,7	0,2	0,7	-0,5	1,0	-1,5	-1,9 %	1,7
MediCarrier AB	1,4	2,3	-0,9	1,9	-13,3	6,0	-19,3	-1,9 %	5,1
Hälso- och sjukvård totalt	**-952,9**	**980,3**	**-1 933,2**	**-100,6**	**-1 650,3**	**426,5**	**-2 076,8**	**-2,6 %**	**-1 627,8**
Kollektivtrafik									
Trafiknämnden	-934,8	369,9	-1 304,7	567,4	-2 434,0	404,0	-2 838,0	*-25,3 %*	611,4
varav Trafikförvaltningen	*78,3*	*29,4*	*48,9*	*-31,4*	*54,4*	*0,0*	*54,4*	*0,5 %*	*6,3*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*0,5*	*0,0*	*0,5*	*0,7*	*-4,4*	*0,0*	*-4,4*	*-3,5 %*	*0,5*
varav AB Storstockholms Lokaltrafik	*-973,0*	*340,5*	*-1 313,4*	*613,2*	*-2 408,6*	*404,0*	*-2 812,6*	*-14,2 %*	*620,3*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*-40,7*	*0,0*	*-40,6*	*-15,0*	*-75,3*	*0,0*	*-75,3*	*-14,5 %*	*-15,8*
Färdtjänstnämnden	258,0	39,0	219,0	125,1	374,5	0,0	374,5	20,9 %	107,7
Kollektivtrafik totalt	**-676,8**	**408,9**	**-1 085,7**	**692,5**	**-2 059,5**	**404,0**	**-2 463,5**	**-7,4 %**	**719,1**
Kulturnämnden	**2,7**	**0,0**	**2,7**	**14,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0 %**	**2,1**
Tillväxt- och regionplanenämnden	**3,3**	**0,0**	**3,3**	**9,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0 %**	**1,0**
Regionstyrelsen	**473,8**	**0,0**	**473,8**	**245,9**	**200,0**	**0,0**	**200,0**	**7,3 %**	**286,8**
Fastigheter och service									
Fastighets- och servicenämnden	965,4	336,1	629,3	496,1	908,0	468,0	440,0	5,7 %	485,0
varav Serviceförvaltningen	*32,5*	*3,3*	*29,1*	*19,3*	*7,0*	*5,0*	*2,0*	*0,1 %*	*-0,2*
varav Fastighetsförvaltningen	*932,9*	*332,7*	*600,2*	*476,8*	*901,0*	*463,0*	*438,0*	*7,2 %*	*485,2*
Locum AB	-2,0	-2,7	0,7	1,6	7,0	7,0	0,0	0,0 %	13,6
Fastigheter och service totalt	**963,4**	**333,3**	**630,1**	**497,7**	**915,0**	**475,0**	**440,0**	**5,4 %**	**498,6**
Övriga									
Revisorskollegiet	4,6	3,4	1,1	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0
Landstingshuset i Stockholm AB	-112,8	-5,8	-107,0	36,8	-18,0	-18,0	0,0		-16,7
AB SLL Internfinans	4,4	2,0	2,4	2,9	4,9	3,0	1,9	11,1 %	3,6
Koncerngemensamma funktioner									
Skadekontot	6,3	0,0	6,3	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0 %	3,5
Koncernfinansiering	3 712,5	777,4	2 935,1	1 373,3	5 905,7	-979,2	6 884,9	6,9 %	1 663,5
Koncernjusteringar	107,6	0,0	107,6	-41,5	25,4	0,1	25,3		-37,1
Resultat samtliga resultatenheter	**3 536,1**	**2 499,6**	**1 036,5**	**2 735,2**	**3 323,2**	**311,3**	**3 011,9**	**1,3 %**	**1 496,6**
varav omställningskostnader	-84,8	-216,0	131,2	-172,6	-261,7	-323,0	61,3		-226,5
Resultat exklusive omställningskostnader	**3 620,9**	**2 715,6**	**905,4**	**2 907,7**	**3 584,9**	**634,3**	**2 950,6**	**1,3 %**	**1 723,0**

* Beräknas med den budgeterade omsättningen.

Övergripande utveckling inom hälso- och sjukvård

Resultat hälso- och sjukvård	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent	Bokslut 2019
Mkr	jan-aug	jan-aug		jan-aug					
Patientavgifter	755	870	-115	902	1 059	1 329	-270	-20,3 %	1 386
Landstingsbidrag	43 326	43 280	46	42 184	64 978	64 921	58	0,1 %	63 261
Övriga intäkter	7 248	6 688	560	6 283	12 942	10 117	2 825	27,9 %	9 743
Summa verksamhetens intäkter	**51 330**	**50 839**	**491**	**49 369**	**78 979**	**76 366**	**2 613**	**3,4 %**	**74 391**
Personalkostnader och inhyrd personal	-20 489	-19 840	-649	-19 835	-31 266	-30 205	-1 061	3,5 %	-31 006
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-15 310	-14 488	-822	-14 973	-23 526	-22 368	-1 158	5,2 %	-23 000
Övriga kostnader	-15 540	-14 390	-1 150	-13 833	-24 194	-21 647	-2 546	11,8 %	-20 737
Summa verksamhetens kostnader	**-51 338**	**-48 717**	**-2 621**	**-48 641**	**-78 986**	**-74 220**	**-4 765**	**6,4 %**	**-74 742**
Avskrivningar	-785	-980	195	-691	-1 426	-1 474	48	-3,3 %	-1 059
Verksamhetens resultat	**-793**	**1 141**	**-1 935**	**37**	**-1 432**	**672**	**-2 104**		**-1 410**
Finansiella intäkter	3	3	0	4	6	5	1	29,9 %	7
Finansiella kostnader	-162	-164	2	-141	-224	-250	26	-10,4 %	-225
Resultat	**-953**	**980**	**-1 933**	**-101**	**-1 650**	**427**	**-2 077**		**-1 628**

*Hälso- och sjukvård innefattar hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdens kunskapsstyrningsnämnd, Patientnämnden, Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, Stockholms läns sjukvårdsområde, Karolinska Universitets-sjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB, TioHundra AB, S:t Eriks Ögonsjukhus AB, Folktandvården Stockholms Län AB, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, Stockholm Care AB, och MediCarrier AB.

Hälso- och sjukvården i Region Stockholm har under våren genomfört den största omställningen av vården någonsin på så kort tid. Primärvård, akutsjukhus, ambulansverksamhet med flera har ställt om för att ta hand om och vårda covid-19-patienter. Intensivvårdskapaciteten har mångdubblats på akutsjukhusen. Beredskapssjukhuset Älvsjö har färdigställts och avvecklats. Digitaliseringen inom vården har utvecklats i snabb takt på grund av den uppkomna situationen. Under pandemin har efter beslut av RSSL en stor del av den elektiva vården skjutits upp och vårdköerna har därmed ökat.

Till och med augusti har 23 032 personer blivit smittade av covid-19 och cirka 2 400 personer har avlidit i Region Stockholm. Antalet svårt sjuka i behov av vård vid sjukhus har gått från 1 100 inneliggande patienter i april till cirka 40 patienter i slutet av augusti. Antalet patienter som har vårdats på intensivvårdsavdelning har gått från som mest cirka 300 under april till knappt tio patienter i slutet av augusti. Fram till 31 augusti har drygt 6 000 patienter skrivits ut efter vård på akutsjukhus eller geriatrisk vård.

Testning av misstänkt covid-19-smitta samt av förekomst av antikroppar genomförs av allt fler invånare. Testerna är kostnadsfria för Region Stockholms invånare. Från den 15 juni till den 30 augusti har det genomförts 156 239 tester av misstänkt smitta i Region Stockholm. Av dessa var 6,2 procent positiva. Under perioden 15 juni till och med 30

augusti har det utförts 440 603 antikroppstester varav 15,7 procent var positiva.

Den samlade hälso- och sjukvården redovisade ett resultat för perioden på -953 miljoner kronor vilket avviker negativt mot budget med 1 933 miljoner kronor. I det redovisade resultatet ingår merkostnader kopplat till covid-19-pandemin på -2 337 miljoner kronor samt minskade intäkter kopplat till covid-19 på 433 miljoner kronor. Lägre kostnader för pensioner har påverkat resultatet positivt med 164 miljoner kronor.

Prognosen för årsresultatet är -1 650 miljoner kronor. Prognosen avviker negativt med 2 077 miljoner kronor mot budget. I prognosen ingår merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19. och lägre kostnader för bolagen inom hälso- och sjukvården för pensionsavsättningar enligt den nya pensionsprognos som tagits fram av KPA Pension under augusti månad. Ersättning för merkostnader kopplat till covid-19 ingår ej i prognosen. I prognosen ingår även lägre kostnader för bolagen inom hälso- och sjukvården för pensionsavsättningar med 247 miljoner kronor, enligt den nya pensionsprognos som tagits fram av KPA Pension under augusti månad.

Verksamhetsintäkterna för hälso- och sjukvården uppgick per augusti till 51 330 miljoner kronor, vilket är 491 miljoner kronor, 1,0 procent, högre än budget. Avvikelsen förklaras av högre intäkter avseende statsbidrag och ökad försäljning av övriga tjänster, där merparten av ökningen kan hänföras till försäljning av skyddsutrustning. Under perioden har även covid-19 påverkat intäkterna negativt med 494 miljoner kronor.

Personalkostnader inklusive inhyrd personal avviker negativt mot budget med 649 miljoner kronor, 3,3 procent. Andelen kostnader för inhyrd personal uppgick till 2,6 procent av personalkostnaderna vilket är en minskning i jämförelse med föregående år då andelen inhyrd personal uppgick till 2,7 procent. Kostnaden för inhyrd personal var lägre under januari och februari men har ökat under mars till och med augusti på grund av pandemin. Den negativa avvikelsen mot budget förklaras bland annat av fler antal helårsarbeten än vad som har budgeterats, ökade kostnader för övertid och krisavtal för intensivvårdspersonal. Merparten av nämnda faktorer kan hänföras till den uppkomna situationen med covid-19-pandemin.

Periodens negativa avvikelse för köpt hälso- och sjukvård samt tandvård från externa vårdgivare uppgick till 822 miljoner kronor, 5,7 procent, högre

än periodens budget. Den negativa avvikelsen förklaras av merkostnader som hänförs till covid-19, exempelvis medicinsk service och ambulansverksamhet. Underskottet förklaras även av bland annat ökade kostnader för avtalet med S:t Görans sjukhus samt barn- och ungdomsmedicinska mottagningar. Kostnadsutvecklingen för externt köpt hälso- och sjukvård har under året varit avtagande. Den begränsade kostnadsutvecklingen förklaras av att covid-19-pandemin påverkat vårdkonsumtionen. Rensat för lägre produktion till följd av covid-19 hade kostnadsutvecklingen för externt köpt hälso- och sjukvård varit betydligt högre.

Övriga kostnader var 1 150 miljoner kronor högre, 8,0 procent, i jämförelse med periodens budget. Den negativa avvikelsen mot budget är främst en följd av ökade kostnader för material och läkemedel kopplat till pandemin. Merkostnaden för material och inköp beräknas till 377 miljoner kronor.

Avskrivningskostnaderna inom hälso- och sjukvården uppgick till 785 miljoner kronor, vilket understiger periodens budget med 195 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget förklaras av förseningar i investeringsprocesserna hos främst de större akutsjukhusen.

Covid-19-pandemin har inneburit ökade merkostnader och minskade intäkter för hälso- och sjukvården. Ackumulerat per augusti månad uppgick merkostnaderna till 2 337 miljoner kronor. Merkostnaderna består främst av personal- och materialkostnader. I dessa kostnader ingår även färdigställandet av beredskapssjukhuset Älvsjö och upprättandet av ett regionalt beredskapslager för läkemedel. Minskade intäkter uppgick till 433 miljoner kronor och kan främst hänföras till lägre intäkter avseende utomläns- och utrikespatienter, lägre intäkter avseende patientavgifter samt minskade intäkter för Folktandvården Stockholms län AB. Totalt har merkostnader och minskade intäkter påverkat resultatet per augusti med 2 865 miljoner kronor

Prognosen för merkostnader och minskade intäkter kopplat covid-19-pandemin uppgår för helåret till 3 186 miljoner kronor respektive 469 miljoner kronor. Med anledning av den uppkomna situationen är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge och i vilken omfattning pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Inom hälso- och sjukvård prognostiseras ett resultat i nivå eller bättre än budget av hälso- och sjukvårdsnämnden, vårdenskunskapsstyrningsnämnd, patientnämnden, TioHundra AB, samt Ambulanssjukvården i Storstockholm AB. Övriga nämnder och bolag prognostiserar ett resultat för 2020 som understiger budgeterat resultatkrav. Orsaken till det prognostiserade underskottet beror på covid-19-pandemin, vilket medför merkostnader på cirka 3 200 miljoner kronor samt minskade intäkter från patientavgifter, utomlänsvård och utlandsvård på cirka 500 miljoner kronor.

Enligt fullmäktiges beslut, RS 2019-1041, får nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård undanta den negativa ekonomiska effekterna av covid-19-pandemin vid bedömningen av om det budgeterade resultatkravet uppnåtts. Redovisningen av merkostnader och minskade intäkter visar att Karolinska Universitetssjukhuset och Södersjukhuset AB inte klarar sitt resultatkrav även om effekterna av pandemin undantas. Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje prognostiseras också underskott jämfört med budgeterat resultat, men då är kommunalförbundet inte undantaget effekterna av pandemin. Övriga nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård prognostiserar att de skulle uppnå sina budgeterade resultatkrav om effekterna av pandemin undantas.

Regionledningskontoret konstaterar dock att sjukhusens resultat till stor del beror på att elektiv vård och operationer skjutits upp på framtiden, vilket gett lägre rörliga kostnader under året. Samtidigt har den produktionsrelaterade ersättningen från hälso- och sjukvårdsnämnden betalats ut som en fast ersättning, även om antalet patienter varit färre. Pensionskostnaderna har också minskat i sjukvårdsbolagen, vilket gett en engångseffekt under 2020.

Regionledningskontoret bedömer att resultatprognoserna, exklusive effekterna av pandemin, ger en alltför positiv bild av det ekonomiska läget i nämnder och bolag inom hälso- och sjukvård under 2020. Samtidigt har ej utförd vård skjutits upp, vilket kommer att påverka verksamheterna under kommande år. Tidigare beslutade åtgärdsprogram för sjukhusen har pausats när verksamheten ställts om för att kunna ta emot covid-19-patienter, vilket ger sämre förutsättningar inför 2021. Detta gäller främst Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB. Regionledningskontoret uppmanar alla verksamheter med åtgärdsplaner att se över dem utifrån perspektivet lärdomar av covid-19, förändrade förutsättningar under året som påverkar tidigare beslut, samt risken för återkommande covid-vågor.

Regionledningskontorets bedömning är att det finns risker i prognosen för nämnder och bolag inom hälso- och sjukvården. Det finns svårigheter att uppnå budgeterat resultat om inte samtliga kostnader och uteblivna intäkter samt effektiviseringar ersätts av staten enligt regeringens uttalanden.

En jämförelse av sjukhusens gemensamma indikatorer

	Karolinska Universitetssjukhuset		Södersjukhuset AB		Danderyds Sjukhus AB		Södertälje Sjukhus AB		S:t Eriks Ögonsjukhus AB		
Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, in	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Mål fullmäktige
LÅNGSIKTIGT EKONOMISK UTHÅLLIGHET											
Ett positivt resultat enligt balanskravet	-1 265 mkr	**Uppfylls ej** ●	-80 mkr	**Uppfylls ej** ●	-80 mkr	**Uppfylls** ●	-4 mkr	**Uppfylls** ●	22 mkr	**Uppfylls** ●	
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING											
En hälso- och sjukvård av god kvalitet											
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	56,8 %	**Uppfylls ej** ●	33,0 %	**Uppfylls ej** ●	48,0 %	**Uppfylls ej** ●	64,0 %	**Uppfylls ej** ●	95,3 %	**Uppfylls** ●	≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	58,9 %	**Uppfylls ej** ●	72,0 %	**Osäkert** ●	65,0 %	**Uppfylls ej** ●	70,0 %	**Uppfylls ej** ●	83,4 %	**Osäkert** ●	≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	51,2 %	**Uppfylls ej** ●	68,0 %	**Uppfylls ej** ●	64,0 %	**Uppfylls ej** ●	67,0 %	**Uppfylls ej** ●	92,8 %	**Uppfylls** ●	≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]		[2]		[2]		[2]		[2]		≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	[3]	-	1,2	**Uppfylls** ●	1,6	**Uppfylls** ●	0,4	**Uppfylls** ●	[4]		≤ 2
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	4,4	**Uppfylls** ●	3,7	**Uppfylls** ●	3,1	**Uppfylls ej** ●	3,8	**Uppfylls** ●	2,0	**Uppfylls** ●	Minska
Kärnverksamhet ska prioriteras											
Administrationens andel av kostnaderna	[3]	-	2,8 %	**Uppfylls** ●	2,7 %	**Uppfylls** ●	5,9 %	**Uppfylls** ●	3,0 %	**Osäkert** ●	Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.
[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.
[3] Karolinska Universitetssjukhuset kan ej mäta denna indikator. Kommer att mätas i årsbokslutet.
[4] Indikatorn mäts inte för S:t Eriks Ögonsjukhus AB

Region Stockholm bedriver vård i egen regi på fem sjukhus. Karolinska Universitetssjukhuset ansvara för nationell högspecialiserad vård och regionsjukvård. Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB och Södertälje sjukhus AB är Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård. Danderyds sjukhus AB har även ansvar för högspecialiserad rehabiliteringsmedicin och från och med första januari 2020 också geriatrisk vård. S:t Erik Ögonsjukhus AB bedriver högspecialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Dessa olika uppdrag påverkar förutsättningarna att nå mål och indikatorer på olika sätt, något som behöver analyseras vidare till bokslutet.

En hälso- och sjukvård av god kvalitét

Region Stockholms förmåga att leverera en hälso- och sjukvård av kvalitét har påverkats av covid-19 pandemin.

Samtliga sjukhus förutom S:t Eriks Ögonsjukhus AB bedömer att målvärdet för de tre tillgänglighetsindikatorerna *Andel patienter som vistas* högst fyra

timmar på akutmottagning, Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar samt *Andel av patienter som får tid för behandling inom 90-dagar* för första vårdbesök inte uppfylls eller att det är osäkert om de uppfylls.

Sjukhusen med försämrade tillgänglighetsindikatorer har efter beslut i RSSL fått nedprioritera elektiv vård och ställa in planerade operationer, för att hantera det akuta uppdraget med att vårda mycket smittsamma och svårt sjuka covid-19 patienter. Det låga utfallet förklaras också av att fler patienter som tidigare sökt till akutsjukhusens akutmottagningar, har tagits emot på närakuterna. Dessa patienter har varit lättare sjuka, vilket ökat andelen svårt sjuka patienter med tyngre vårdbehov och lägre vistelsetid på sjukhusens akutmottagningar. Helt i linje med framtidsplanen för regionens hälso- och sjukvård.

Antal vårdtillfällen kodade med huvuddiagnos Covd-19	**Utfall**
	2020
Sjukhus	**jan-aug**
Karolinska Universitetssjukhus	3 328
S:t Görans sjukhus	*2 123*
Danderyds sjukhus	2 095
Södersjukhuset	1 397
Södertälje sjukhus	744
Summa vårdtillfällen	**9 687**

Antal vårdtillfällen från mars till och med augusti 2020 för patienter som är utskrivna från akutsjukhusen med huvuddiagnosen covid-19, inklusive utomlänspatienter och utlandspatienter varierar mellan sjukhusen. Karolinska Universitetssjukhuset är det sjukhus i Region Stockholm och även inom Sverige som har behandlat flest covid-19 patienter.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB bedömer till skillnad mot övriga sjukhus att indikatorerna andel patienter som vistas högst fyra timmar på akutmottagningen samt andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar, uppfylls. Tillgängligheten till akutmottagningen är god. Akuttrycket har i slutet av augusti börjat öka efter en stor minskning av akuta besök i början av covid-19 utbrottet. När det gäller andelen patienter som får tid för första besök har effekten av covid-19 börjat synas i statistiken för nybesök där fler patienter har väntat längre än 30 dagar.

Under resterande del av året gör sjukhusen bedömningen att mycket av den undanträngda vården kan hanteras. Planerna som finns nu pekar mot att det mesta av den uppskjutna vården kommer att kunna hanteras före hösten 2021.

Indikatorn *antalet utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle* ska var två eller understiga två enligt fastställt målvärde. Södertälje Sjukhus AB, Södersjukhuset AB och Danderyds Sjukhus AB har ett utfall som uppfyller kravet och gör en bedömning om att indikatorn även kommer att vara uppfylld vid årets slut. S:t Eriks Ögonsjukhus har endast 16 vårdplatser och följer inte upp denna indikator. Karolinska Universitetssjukhuset kommer att mäta denna indikator först i samband med årsbokslutet på grund av covid-19.

Målvärdet för indikatorn *Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården* ska minska. I slutet av augusti redovisar Karolinska Universitetssjukhuset 4,4 dagar, Södersjukhuset AB 3,7 dagar Danderyds Sjukhus AB 3,1 dagar, Södertälje sjukhus AB 3,8 dagar och S:t Eriks Ögonsjukhus AB 2,0 dagar i utfall för indikatorn. För året prognostiseras sjukhusen att antal dagar per vårdtillfälle kommer att minska med undantag för Danderyds Sjukhus AB. Södersjukhuset AB:s nedgång i medelvårdtid förklaras till stor del av att medelvårdtiderna inom vårdval förlossning har minskat. Danderyds Sjukhus AB förklarar sin prognos med att medelvårdtiden under 2020 ökat med anledning av ny geriatrisk verksamhet och covid-19. Inom Karolinska Universitetssjukhuset påverkas indikatorutfallet av att det haft flest covid-patienter som fått högspecialiserad vård, samt av ECMO[4]-patienter som legat inne mer än 100 dagar.

Arbetet med att omhänderta den vård som inte har genomförts behöver ha högsta prioritet framåt.

<u>Kärnverksamhet ska prioriteras</u>
Administrationens andel av totala kostnaderna per sjukhus uppgick den sista augusti till:

- Södersjukhuset AB, 2,8 procent,
- Danderyds Sjukhus AB 2,7 procent,
- Södertälje sjukhus AB, 5,9 procent,

[4] ECMO: Hjärt- och lungmaskin där blodet syresätts utanför kroppen på patienter vars andning inte kan klaras med hjälp av respiratorer.

- S:t Eriks Ögonsjukhus AB, 3,0 procent,
- Karolinska Universitetssjukhuset arbetar med att ta fram denna indikator och kommer att redovisa från och med årsbokslutet 2020, då fokus legat på att hantera pandemin.

Utfallet per augusti utgör det startvärde som indikatorn ska mätas mot för att bedöma om administrationens andel av kostnaderna minskat under året.

Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB och Södertälje Sjukhus AB prognostiserar att administrationens andel av totala kostnaderna kommer sjunka till en lägre nivå vid årets slut, och att indikatorns målvärde därmed uppnås för 2020. S:t Eriks Ögonsjukhus AB bedömer att det är osäkert om indikatorn kommer att uppnås vid årets slut.

Södertälje Sjukhus AB har en högre kostnadsandel för administration än övriga sjukhus, på 5,9 procent. Enligt Södertälje Sjukhus AB är detta ett problem som delas av andra mindre sjukvårdsproducenter, eftersom deras totala kostnader är lägre. Övriga sjukhus har en administrationskostnad som ligger på tre procent eller lägre av de totala kostnaderna.

Regionledningskontoret ser positivt på att tre av fem sjukhus bedömer att administrationens andel kommer att minska och betonar vikten av att Karolinska Universitetssjukhuset mäter denna indikator i årsbokslutet. Södertälje Sjukhus AB:s utmaningar är desamma som för mindre nämnder i regionen i övrigt.

Investeringar

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse mot budget	Bokslut 2019
Hälso- och sjukvård						
Hälso- och sjukvårdsnämnden	0,0	10,3	7,0	7,0	0,0	10,3
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	150,8	128,8	328,3	326,6	-1,7	242,5
Karolinska Universitetssjukhuset	422,6	229,9	471,7	374,7	-97,0	549,3
Södersjukhuset AB	130,3	212,5	149,3	169,4	20,1	413,0
Danderyds Sjukhus AB	56,4	357,0	112,6	183,0	70,4	612,2
Södertälje Sjukhus AB	27,4	36,8	33,0	27,0	-6,0	69,8
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	24,0	9,8	43,0	40,0	-3,0	33,3
Folktandvården Stockholms Län AB	12,3	29,4	85,0	85,0	0,0	47,8
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	6,2	18,5	28,0	28,0	0,0	22,9
Stockholm Care AB	0,2	2,3	0,0	0,0	0,0	3,2
MediCarrier AB	1,8	0,9	2,5	2,0	-0,5	2,9
Hälso- och sjukvård totalt	**832,1**	**1 036,4**	**1 260,4**	**1 242,7**	**-17,7**	**2 007,2**
Kollektivtrafik						
Trafiknämnden	4 405,8	3 459,0	9 161,6	10 256,1	1 094,6	6 190,5
varav Trafikförvaltningen	*160,2*	*175,6*	*648,5*	*497,2*	*-151,3*	*613,0*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*1 178,3*	*671,7*	*2 408,9*	*2 748,6*	*339,7*	*1 160,3*
varav AB Storstockholms Lokaltrafik	*3 061,2*	*2 555,1*	*6 069,6*	*6 956,6*	*887,0*	*4 338,4*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*6,1*	*56,6*	*34,6*	*53,8*	*19,1*	*78,8*
Färdtjänstnämnden	19,5	12,3	32,7	18,0	-14,7	30,2
Kollektivtrafik totalt	**4 425,3**	**3 471,3**	**9 194,2**	**10 274,1**	**1 079,9**	**6 220,8**
Kulturnämnden	**1,8**	**0,2**	**5,6**	**5,6**	**0,0**	**0,8**
Regionstyrelsen	**0,2**	**4,8**	**24,7**	**99,7**	**75,0**	**6,1**
Fastigheter och service						
Fastighets- och servicenämnden	1 041,4	2 470,5	2 346,9	3 306,8	959,9	3 685,9
varav Serviceförvaltningen	*86,2*	*114,2*	*212,5*	*256,5*	*44,0*	*227,4*
varav Fastighetsförvaltningen	*955,2*	*2 356,3*	*2 134,4*	*3 050,3*	*915,9*	*3 458,6*
Locum AB	0,4	0,7	4,5	4,5	0,0	2,1
Fastigheter och service totalt	**1 041,7**	**2 471,2**	**2 351,4**	**3 311,3**	**959,9**	**3 688,1**
Övriga						
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar totalt	**6 301,2**	**6 983,9**	**12 836,6**	**14 933,6**	**2 097,0**	**11 922,9**

Stockholmsregionen växer vilket ställer höga krav på god tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården samt en väl fungerande kollektivtrafik för såväl befintliga som nya invånare. Region Stockholm genomför omfattande satsningar i både hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Arbetet fortsätter med att bygga om och upprusta fastigheter inom hälso- och sjukvård och

inom kollektivtrafik byggs både tunnelbana och tvärbana ut samtidigt som Roslagsbanan och Röda linjen upprustas.

Investeringsutfallet per augusti uppgick till 6 301 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 42 procent i förhållande till en budgeterad volym på 14 934 miljoner kronor.

Prognosen för året visar på ett utfall på 12 837 miljoner kronor, vilket är 2 097 miljoner kronor lägre än budget och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 86 procent. Den nya lägre prognosen förklaras av förskjutningar av tidsplaner av en del fastighetsinvesteringar inom hälso- och sjukvård samt förskjutning av tidplaner för flera av de större kollektivtrafikinvesteringarna. Ytterligare information om investeringar finns i avsnitten om nämnder och bolag.

Förväntad utveckling

För att Region Stockholm ska kunna bedriva en verksamhet med fortsatt hög kvalitet är en god ekonomisk planering för en ekonomi i balans nödvändig. En robust ekonomi krävs för att klara Region Stockholms finansiella åtaganden i form av kapitalkostnader och återbetalning av lån och avsättningar för pensioner.

Det kommande året är behäftat med stor osäkerhet vad gäller de direkta effekterna samt följdeffekterna av pandemin. Region Stockholms förhållandevis goda ekonomiska ställning borgar för att kunna hantera de negativa effekterna som följer i pandemins spår. Region Stockholms planering behöver fortsatt säkerställa att risker och osäkerhet i omvärlden och inom verksamheterna identifieras och hanteras.

Region Stockholms samlade skatteintäkter i form skatteintäkter baserat på skatteunderlaget, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, beräknas att utvecklas i svag takt under 2021. Den främsta anledningen är att de generella tillskott som beslutats av riksdagen för 2020 delvis upphör under 2021. Den sammantagna effekten är att skatteintäkterna bedöms bli 0,5 procent lägre 2021, eller motsvarande 399 miljoner kronor lägre än prognosen för 2020. Utvecklingstakten 2021 i förhållande till budget 2020 uppgår till 2,1 procent. Utvecklingstakten anger utrymmet för att kunna öka kostnaderna med en bibehållen ekonomi i balans. Under åren 2016–2019 har de samlade skatteintäkterna ökat med 5,3 procent i genomsnitt per år, vilket har medgivit en väsentligt högre kostnadsökningstakt än vad som är möjlig under kommande år.

Redan före pandemin var konjunkturen i Sverige och länet på väg in i en avmattningsfas. Pandemins negativa effekter har kraftigt förstärkt detta och det kvarstår stora osäkerheter och risker.

De kärvare ekonomiska förutsättningarna framåt medför att Region Stockholms samtliga verksamheter behöver fortsätta göra prioriteringar och effektiviseringar för att Region Stockholm ska ha en ekonomi i balans även under kommande år. Arbetet med återhämtning givet pandemins effekter kommer att prägla kommande år. De främsta utmaningarna är att omhänderta den planerade vården som inte genomförts och som inneburit att patienter har fått vänta på att få planerade åtgärder genomförda samt för kollektivtrafiken att återta intäkterna samtidigt som resenärerna kan åka säkert.

Givet intäktsutvecklingen för planeringsåret 2021 i förhållande till prognosen för år 2020 finns inget utrymme att öka verksamhetens kostnader under 2021. Den bedömda underliggande kostnadsutvecklingen prognostiseras i enlighet med SKR:s löne- och prisindex, LPIK exklusive läkemedel, att öka med 1,9 procent och därtill bedöms befolkningen öka med 1,3 procent. Detta kommer att ställa krav på prioriteringar och effektiviseringar.

Investeringarna inom Region Stockholm kommer fortsatt att ligga på en hög nivå. En betydande del av dem görs med anledning av utbyggnaden och upprustningen av kollektivtrafiken samt ny- och ombyggnationer i länets akutsjukhus.

Nämnder

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen styr, leder, samordnar samt följer upp förvaltningen av Region Stockholms angelägenheter, har uppsiktsansvar och ska säkerställa att nämnder och bolag verkställer regionfullmäktiges beslut.
Regionstyrelsen ska säkra att effekter ur ett koncernperspektiv beaktas vid beslutsfattande och att beslutade mål och uppdrag uppnås inom beslutad budget.

Mål

Nämnden ansvarar för det nämndspecifika målet *Uppnå strukturerad styrning av Region Stockholms verksamheter*. Nämnden redovisar också indikatorn *Administrationens andel av kostnader*.

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	31,9 %	**Uppfylls** ●	≤ 49,4%	Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Den strukturerade styrningen utgår ifrån Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning, ILS. Arbetet med mål, planering, uppföljning, analys, åtgärder och intern kontroll bygger på en gemensam grund och gäller för hela koncernen. De indikatorer som används för att styra mot målet fokuserar på nämnders och bolags resultatkrav och måluppfyllelse och mäts i samband med årsredovisningen.

Administrationens andel av kostnaderna

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 39,1 procent per sista augusti 2020. Kostnadsutvecklingen för januari till augusti 2020 minskade med 17,5 procentenheter i jämförelse med samma period föregående år. Personalkostnaderna har varit markant lägre i år med anledning av vakanta tjänster och organisationsförändringar.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Regionstyrelsen	473,8	0,0	473,8	245,9	200,0	0,0	200,0	7,3 %	286,8

Regionstyrelsens resultat för perioden uppgick till 474 miljoner kronor, att jämföra med det budgeterade nollresultatet. Den främsta förklaringen är lägre kostnader för lämnade bidrag inom utbildningsområdet, lägre personalkostnader, samt lägre utfall än budget för regionstyrelsens medel för oförutsedda utgifter.

Regionledningskontoret prognostiserar ett resultat för året på 200 miljoner kronor, vilket är 200 miljoner kronor högre än budget. De samlade personalkostnaderna förväntas minska med tio procentjämfört med årets budget då rekrytering av vissa vakanta tjänster har försenats. De bidrag som regionstyrelsen lämnar för beslutad satsning inom

kompetensförsörjning förväntas också avvika från budget, då bidragen inte kommer att kunna tas i anspråk fullt ut.

Region Stockholm har som ambition att utveckla arbetet inom socialt entreprenörskap och social finansiering. Det har nu resulterat i ett beslut om att finansiera ett pilotprojekt om prevention av diabetes typ 2 vård med en Health Impact Bond, en så kallad Hälsoobligation. En obligation där återbetalningen och räntan är kopplad till hur framgångsrik den preventiva insatsen blir.

Regionstyrelsen beslutade den 14 april 2020, RS 2020–0366, att bilda en gåvofond för mottagande av penninggåvor med ändamålet att bidra ekonomiskt till Region Stockholms hälso- och sjukvård med anledning av covid-19. Gåvofonden avslutades den 16 juni eftersom intresset från allmänheten att skänka gåvor inte längre var lika stort. Totalt har donationer inkommit till gåvofonden om 146 339 kronor. Beloppet har vidareförmedlats till vårdgivare inom Region Stockholm i enlighet med regionstyrelsens beslut, RS 2020-0366. Fördelningen har baserats på antal nybesök till läkare på akutmottagning.

Investeringar
Den avbrutna upphandlingen av programmet Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, har lett till att programmet flyttats fram i tiden, vilket resulterar i en sänkt investeringsprognos jämfört med budgeterade 100 miljoner kronor. Även investeringsmedel gällande ett nytt inköpssystem prognostiseras bli lägre än budget i år. Prognosen för regionstyrelsens investeringar är 25 miljoner kronor, vilket är 75 miljoner kronor lägre än budget och förklaras av en lägre investeringsnivå till följd av covid-19.

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvården ska vara trygg, modern och organiseras utifrån patientens behov. Den ska präglas av hög kvalitet, god tillgänglighet, delaktighet och valfrihet för den enskilde. All vård ska grundas på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden utövar beställarstyrning av hälso- och sjukvården i Region Stockholm i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar för att tillhandahålla en hälso- och sjukvård i Stockholms län som svarar mot den växande befolkningens behov. Nämnden ska ha ett helhetsperspektiv för att säkerställa att hälso- och

sjukvården styrs, samordnas och utvecklas på en övergripande nivå så att de begränsade resurserna anpassas till befolkningens behov.

Den enskilt viktigaste händelsen under rapporteringsperioden är pandemin. Under maj månad började läget vad gäller pandemin stabiliseras i sådan omfattning att de mest akuta och omfattande insatserna kunde tonas ned och avslutas.

Vårdgivarna i Region Stockholm anpassade verksamheten och tog emot covid-19 patienter på såväl mottagningar som vård- och intensivvårdsavdelningar. Under hela perioden fortsatte RSSL, under ledning av hälso- och sjukvårdsdirektören, att leda och följa situationen och genom den operativa krisledningen som varje LSSL vid akutsjukhusen och SLSO ansvarade för säkerställdes att Region Stockholms samlade sjukvårdsresurser användes och kunde ställas om för effektivt och optimalt nyttjande. Arbetet med att säkerställa behovet av vårdplatser på akutsjukhusen och de geriatriska klinikerna för patienter med covid-19, samt att utöka antalet IVA-platser i Region Stockholm fortsatte. För att frigöra kapacitet fortsatte också omstyrning av vård inom hälso- och sjukvården. Det tidigare fattade beslutet, att skjuta upp planerad vård som kunde vänta utan allvarliga konsekvenser för patienten, förlängdes. Därmed kunde sjukvårdspersonal frigöras för att förstärka i vården av covid-19-patienter.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tilldelats 49 uppdrag, per den siste augusti, där tolv uppdrag har avslutats, 21 uppdrag pågår enligt plan, tolv uppdrag är pågående med avvikelse och fem uppdrag inte har påbörjats. De uppdrag som är pågående med avvikelse eller ej har påbörjats har nedprioriterats på grund av pandemin. Planering finns att starta arbetet med uppdragen under hösten. Bland de uppdrag som har avslutats kan uppföljning av närakuter, översyn av hur avgifterna för uteblivna besök och förstärka samverkan med tandhälsovården nämnas.

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, rubrik, indikator	Utfall 2020 Augusti	Utfall 2019 Augusti	Prognos	Mål 2020
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Vård på rätt plats				
Andel specialistläkarbesök som utförts av specialistläkare utanför akutsjukhus	54,5 %	54%	**Osäkert** 🟡	≥57%
Andel besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar	50,0 %	49%	**Uppfylls ej** 🔴	≥52%
Andel av akut inlagda äldre än 80 år som har lagts in direkt från hemmet till geriatrisk klinik	22,1 %	-	**Uppfylls ej** 🔴	Öka
Vård i rätt tid				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	47,0 %	49%	**Uppfylls ej** 🔴	≥78%
Andel patienter som får medicinsk bedömning inom tre dagar på husläkarmottagning	91,0 %	-	**Uppfylls** 🟢	≥85%
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	66,0 %	70%	**Uppfylls ej** 🔴	≥73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	75,0 %	85%	**Uppfylls ej** 🔴	≥90 %
Säker vård				
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[1]	7%		≤ 7,7 %
Återinläggning inom 7 dagar inom slutenvården (för personer 80+[3]	6,8 %	8%	**Osäkert** 🟡	≤ 7,5 %
Antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare	264	301	**Uppfylls** 🟢	≤ 296
Genomsnittligt aktuellt kvalitetsindex för akutsjukhusen	[2]	-		Öka
Effektiv vård				
Strukturjusterade hälso- och sjukvårdskostnader per invånare, SKL-bearbetning	[2]	-		≤ 27 844 kr
Antal avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad	58,6	-	**Uppfylls** 🟢	≥ 42
Andel husläkare som erbjuder videomöte	69,6	-	**Uppfylls** 🟢	≥ 40%
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	0,8	3,9	**Uppfylls** 🟢	≤ 3
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	3,7	-	**Osäkert** 🟡	Minska
Kostnad per DRG-poäng (diagnosrelaterade grupper), SKL-bearbetning	[2]	-		Minska
Hög effektivitet i vården: andel av följande indikatorer där akutsjukhuset har uppnått sina målvärden.	[2]	-		≥ 60 %
Stärkt folkhälsa				
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	73%	78%	**Osäkert** 🟡	≥ 80 %
Andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor	[2]	-		≥ 71 %
Vård med patienten i fokus				
Andel av länets invånare som har ett stort förtroende för vården	[1]	60%		≥ 65 %
Andel som skulle rekommendera sin husläkarmottagning till andra	[2]	-		≥ 82 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	1,2 %	1,2%	**Uppfylls ej** 🔴	Minska

[1] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

[2] Indikatorn mäts endast i årsbokslutet.

[3] Andelen patienter äldre än 80 år som skrivits ut under året och som sedan har återinskrivits inom 7 dagar, exklusive in- och utskrivningar till psykiatrisk slutenvård.

Nämnden ansvarar för det nämndspecifika målet *En hälso- och sjukvård av god kvalitet*. Av totalt 22 indikatorer har 14 mätts i delåret och av dessa 14 indikatorer förväntas fem uppnå fastställd nivå, fyra indikatorer är osäkra och fem indikatorer förväntas inte uppnås för helåret 2020. Kvarstående åtta indikatorer mäts först i samband med årsbokslutet. Arbetet gällande patientsäkerhet har fokuserat på omhändertagandet av covid-19-patienter, vilket medfört att annat patientsäkerhetsarbete tillfälligtvis har fått stå tillbaka. Nämnden redovisar även *Administrationens andel av kostnaderna*.

Vård på rätt plats
Vård på rätt plats har med stor säkerhet påverkats av pandemin. För att kunna klara att ta emot covid-19 patienter fattades beslut om att ställa in planerad vård vilket kan ha påverkat fördelning var vården har utförts. Patienterna har även avstått att komma på besök inom vården i samma utsträckning som tidigare.

Andel specialistläkarbesök som utförts av specialistläkare utanför akutsjukhusen är i stort sett på samma nivå som föregående år. Prognosen för helåret är att indikatorn inte kommer att uppnås. *Andel besök på närakuter av det totala antalet besök på närakuter och akutsjukhusens akutmottagningar* uppgår till 50 procent, i jämförelse med förgående år då utfallet var 49 procent. Prognosen för helåret är att indikatorn inte kommer att uppnås och beror på ett förändrat sökmönster bland patienterna. *Andelen av akut inlagda äldre än 80 år som har lagts in direkt från hemmet till geriatrisk klinik* uppgår till 22,1 procent och förväntas inte uppnå fastställd nivå på grund förändrat inläggningsmönster kopplat till covid-19.

Vård i rätt tid
Pandemin har hittills haft påverkan på vårdgarantin för såväl behandling som för mottagningsbesök. Många patienter har även på eget initiativ avbokat andra typer av planerade besök och behandlingar i vården under pandemin, exempelvis inom husläkarverksamhet, fotsjukvård, hörselrehabilitering och logopedi. Även inom dessa områden syns en uppskjuten vård och antalet väntande till besök hos specialist och behandling kan därmed förväntas öka inom en rad områden.

Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagningen uppgår till 49 procent och målvärdet för året ligger på 78 procent. Anledningen till det låga utfallet är bland annat att fler patienter som tidigare sökt till akutsjukhusens akutmottagningar, har tagits emot på de nya närakuterna.

Dessa patienter har varit lättare sjuka, vilket ökat andelen svårare sjuka patienter på akutmottagningarna. Svårare sjuka personer kräver mer provtagning och diagnostik vilket tar längre tid.

Gällande *Andelen patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar* märks en påverkan på väntetiderna i vården redan från slutet av mars månad. Till följd av pandemin och neddragningen av den planerade specialistvården genomfördes 66 procent av besöken, i jämförelse med förgående år då utfallet var 70 procent. Det är osäkert vad de faktiska vårdköerna är då remissinflödet har varit lägre under vår och sommar. Köerna kan öka senare under hösten om remissinflödet tar fart. Vårdgivarna planerar för att återhämta vårdproduktionen under hösten.

Gällande *Andelen patienter som får behandling inom 90 dagar* märks en ökning av antalet väntande. Till följd av pandemin och neddragningen av den planerade specialistvården genomfördes 75 procent av behandlingarna inom 90 dagar, i jämförelse med förgående år då utfallet var 85 procent. Det är osäkert vad de faktiska vårdköerna är då remissinflödet har varit lägre. Köerna kan öka senare under hösten om remissinflödet tar fart Vårdgivarna planerar för att succesivt öka vårdproduktionen under hösten för att minska de ökade vårdköerna.

Säker vård
Fokus har, i första hand, varit på att säkerställa patientsäkerhet i vården när det gäller covid-19-smittan. Nya rutiner i vården har på kort tid tillskapats. Åtgärder som planerats inom ramen för det ordinarie patientsäkerhetsarbetet har skjutits på framtiden.

Rapportering av *andel vårdrelaterade infektioner* har inte kunnat utföras på grund av covid-19. Mätningar kommer att återupptas så snart det är möjligt utifrån rådande läge i vården. Indikatorn *återinläggning inom sju dagar inom slutenvården (för personer 80+)* har förbättrats, 6,8 procent i jämförelse med föregående år, 8,0 procent. *Antibiotikaförskrivningen* (*antal uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)* har en fortsatt positiv minskning. Antalet uthämtade recept är nu 264 i jämförelse med 301 föregående år. Målnivån för 2020 är 296 uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare.

Effektiv vård
Covid-19 har inneburit att utvecklingen för den digitala vården har varit mycket kraftig under pandemin.

Antalet avslutade ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster per 1 000 invånare och månad överstiger klart fastställd nivå, 58,6 ärenden mot 42 ärenden och *andelen husläkare som erbjuder videomöte* har ökat kraftigt, 69,6 procent mot 40 procent. *Antalet utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle*, 0,8 dagar, är klart bättre än fastställd nivå på 2,0 dagar.

Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården är 3,7 dagar. Minskade medelvårdtider har varit svårt att åstadkomma under året. En viktig förklaring till detta är att akutsjukhusen vårdat ett stort antal patienter med covid-19. Dessa patienter har haft ett stort vårdbehov och generellt längre medelvårdtider är genomsnittet för övrig vård.

Stärkt folkhälsa
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete uppgår till 73 procent, vilket är lägre än målvärdet på 80 procent. Pandemin har medfört att husläkar-mottagningarna har prioriterat akuta besök, vård som inte kan vänta i och med pandemiläget och därmed har det sjukdomsförebyggande arbetet fått stå tillbaka.

Vård med patienten i fokus
Under 2019 sågs en positiv utveckling av förtroendet för hälso- och sjukvården, även om regionfullmäktiges målnivåer inte helt nåddes. Det är troligt att förtroendet för hälso- och sjukvården kommer att påverkas av pandemin, utifrån befolkningens upplevelse av hälso- och sjukvårdens och övriga samhällets förmåga att hantera pandemin. Förtroendet för vården mäts två gånger per år i den nationella enkätundersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern, men på grund av pandemin har mätningen ställts in.

Administrationens andel av totala kostnader
Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 1,2 procent per sista augusti 2020. Nivån är oförändrad jämfört med föregående år. En delförklaring till att administrationen inte har minskat är de resurser som har krävts för att klara av den pågående pandemin. Antalet helårsarbetare inom förvaltningen har inte minskat enligt den plan som finns i budget.

Vårdkonsumtion

Vård Region Stockholm* totalt tusental	Utfall jan-aug 2020	Utfall jan-aug 2019	*Förändring* %	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse prognos - budget	Bokslut 2019
Vårdtillfällen	191	198	-3,2%	295	310	-15	301
Läkarbesök	3 842	4 744	-19,0%	6 612	7 436	-824	7 248
Övriga vårdgivarbesök	6 571	7 306	-10,1%	10 835	11 635	-800	11 279

** Exklusive KSON.*

Den pågående covid-19 pandemin har haft en stor påverkan på den vård som invånarna i region Stockholm konsumerat under årets åtta första månader. Allt sedan covid-19-pandemin startade har akutsjukhusen i Region Stockholm haft ett högt tryck av sjuka patienter med misstänkt eller konstaterad smitta med ett akut behov av akutsjukhusets resurser. Den elektiva vården stängdes, efter beslut i RSSL, ner för att den akuta och imperativa vården skulle kunna upprätthållas. Även efterfrågan på vård har förändrats till följd av covid-19-pandemin, vilket påverkat den totala vårdkonsumtionen. Besök har avbokats och fysiska besök har i viss utsträckning minskat till förmån för digitala besök. Inom de områden där digitala besök förekommer, till exempel inom primärvården och psykiatrin, har det skett en kraftig ökning. Även akutsjukhusen har hittat andra arbetssätt och erbjudit distanskontakt med sina patienter för att bibehålla så god tillgänglighet som möjligt. Under sommaren har det akuta söktrycket för patienter med covid-19-symptom succesivt minskat, vilket har lett till att akutsjukhusen börjat ta hand om den elektiva vården i större utsträckning.

Vårdtillfällen

Under året konsumerade invånarna i Stockholms län 191 000 vårdtillfällen. Av dessa vårdtillfällen var 145 000, 76 procent, inom den somatiska specialistsjukvården, 26 000, 14 procent, inom geriatriken och 20 000, tio procent, inom psykiatrin. Slutenvårdskontakterna har ökat för flertalet akutsjukhus, och det är den akuta slutenvården som har ökat. Till viss del förklaras ökningen av att covid-19-patienter kan ha blivit felaktigt registrerade. Diskussion med berörda parter pågår och eventuella justeringar kommer därefter hanteras. De geriatriska klinikerna fick i slutet av mars ställa om sin verksamhet för att kunna ta emot patienter med diagnos covid-19. För att klara det minskades antalet vårdplatser, framför allt under april.

Läkarbesök och övriga vårdgivarbesök[4]
Till och med augusti månad genomfördes 10 400 000 besök hos läkare och övriga vårdgivare[5], en minskning med 13,6 procent i jämförelse med föregående år. Läkarbesöken uppgick till 3 800 000, vilket var en minskning med 900 000, 19,0 procent, i jämförelse med föregående år. Som en följd av covid-19-pandemin är det många invånare som undviker att uppsöka vårdinrättningar på grund av risk för smitta. Detta har i sin tur medfört att de digitala läkarbesöken ökat. Inom till exempel husläkarverksamheten har antalet digitala besöken ökat till 162 838 stycken. Motsvarande period föregående år uppgick antalet digitala besök i husläkarverksamheten till 7 470 stycken. Totalt kompenserar inte ökningen av distanskontakter för minskningen av mottagningsbesök. Minskningen av läkarbesök, i jämförelse med samma period föregående år, var som störst under april och maj men besöken har ökat en del under juni och juli.

Förlossningsvård
Förlossningsvården innefattar såväl öppen- som slutenvård och i slutenvårdens produktion ingår utöver förlossningar även för- och eftervård. Antalet besök inom förlossningsvården uppgick till 79 000, vilket är en minskning med 6,3 procent i jämförelse med föregående år och beror på ett minskat antal födslar. Totalt uppgick antalet slutenvårdstillfällen till 20 000, vilket motsvarar en minskning med 0,3 procent. Antalet hänvisningar har minskat, 37 stycken, under 2020 i jämförelse med 2019, 3,7 procent.

Prehospital vård
Den prehospitala vården har under de senaste åren anpassats till *Framtidsplanen*. Under 2019 genomfördes de sista driftstarterna och en differentierad prehospital vård är nu i drift. Erfarenheterna från våren visar att det finns potential att ytterligare förbättra den prehospitala vården genom att ge akutsjukhusen ett större ansvar för samordning. Region Stockholm har ett avtal med SOS Alarm Sverige AB om prioriterings- och dirigeringstjänst, vilket förlängts i två år, till och med 30 november 2022. Förlängningsavtalet innebär en större involvering av sjuksköterskor och läkare i bedömningar och ett förstärkt analysuppdrag.

[5] Med övriga vårdgivarbesök avses besök som genomförs hos till exempel distrikts- och undersköterskor på husläkarmottagningar, samt hos fysioterapeuter, logopeder, arbetsterapeuter och kiropraktorer.

Tandvård
Produktionsbortfallet inom tandvården till följd av covid-19 var per augusti störst inom antalet munhälsobedömningar, som minskar 54,3 procent jämfört med föregående år. RSSL beslutade att bolaget inte skulle bedriva sin verksamhet som planerat. Prognosen för året är att antalet understiger budget med 50,3 procent. Även inom nödvändig tandvård var minskningen mot föregående år stor, -25,6 procent. Prognosen understiger budget med 20 procent. Avseende andelen barn och ungdomar som besöker allmäntandvården rapporteras inget utfall per augusti, men nämnden gör bedömningen att prognosen för året kommer att understiga budget med 18,3 procentenheter.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Hälso- och sjukvårdsnämnden	215,3	499,8	-284,5	46,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	57,2

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisade ett resultat per augusti på 215 miljoner kronor och avviker negativt mot budget med -285 miljoner kronor. Nämnden har gjort stora omställningar i syfte att hantera pandemin och i resultatet ingår 705 miljoner kronor avseende merkostnader kopplat till covid-19. Prognosen för merkostnader uppgår till 746 miljoner kronor.

Verksamhetens intäkter uppgick för perioden till 45 502 miljoner kronor vilket är 621 miljoner kronor högre än den periodiserade budgeten. Övriga bidrag visar ett överskott i jämförelse med periodiserad budget med 528 miljoner kronor vilket främst förklaras av statsbidrag avseende provtagning med anledning av covid-19. Överskottet förklaras även av statsbidrag för ökade momskostnader avseende inhyrd personal för privata vårdgivare.

Verksamhetens kostnader uppgick till 45 279 miljoner kronor vilket är 908 miljoner kronor högre än den periodiserade budgeten. Merparten av de högre kostnaderna kan hänföras till merkostnader kopplat till covid-19. Köpta vårdtjänster visar ett underskott med 947 miljoner kronor jämfört med periodiserad budget vilket förklaras bland annat av merkostnader som hänförs till covid-19, exempelvis medicinsk service och ambulansverksamhet. De högre kostnaderna förklaras även av ökade kostnader för avtalet med Capio S:t Görans sjukhus AB, ersättning för merkostnader kopplat till covid-19 och ökning av vårdvolymer på grund av tillkommande barn- och ungdomsmedicinska mottagningar.

För året 2020 prognostiserar hälso- och sjukvårdsnämnden ett nollresultat, vilket är enligt budget. Nämnden prognostiserar ökade intäkter på 2 019 miljoner kronor. De ökade intäkterna består främst av statsbidrag, 1 117 miljoner kronor, avseende bland annat kömiljarden samt hälso- och sjukvårdsnämndens andel av det tillskott av statsbidrag som riksdagen beslutade om våren 2020 och som regionfullmäktige beslutat, RS 2019-0242. Prognosen för merkostnader uppgår till 746 miljoner kronor. Därutöver förklaras ökningen av statsbidrag för provtagning kopplat till covid-19 på 923 miljoner kronor med motsvarande kostnader.

Prognosen för verksamhetens kostnader beräknas ge ett underskott på 2 022 miljoner kronor. Prognosen för köpta vårdtjänster beräknas ge ett underskott med 1 654 miljoner kronor som förklaras av kostnader avseende merkostnader för covid-19, drygt 700 miljoner kronor, utökad provtagning drygt 900 miljoner kronor, men även kostnader kopplat till utlandsvård, riksavtal, ambulanssjukvård, personer utan tillstånd som vistas i landet och vårdval smärta.

Investeringar
Inget utfall finns för investeringar för nämnden per augusti och prognosen för helåret uppgår till sju miljoner kronor, vilket är enligt budget.

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Nämnden ska utöva ledning av kunskapsstyrningsorganisationen och sakkunnigstrukturen inom Region Stockholms hälso- och sjukvård. Nämnden leder Region Stockholms arbete med den nationella och regionala nivåstruktureringen. Nämnden ansvarar för att Region Stockholm når antibiotikamålet och att vaccinationsgraden håller nationellt fastställd nivå.

Den gångna rapportperioden har läget inom Region Stockholms hälso- och sjukvård varit mycket starkt präglat av den pågående pandemin. Vårdhygien Stockholm, som organisatoriskt ligger under vård- och kunskapsnämnden, har haft en central roll under pandemin. För att kunna möta det enorma behov, från såväl förvaltning och myndigheter som vård och omsorg, beslutades det i mars att Vårdhygiens resurser skulle ledas och prioriteras från RSSL. Lärdomar inom kunskapsstyrning har varit tydligt inom Regionalt programområde perioperativ vård[6] och intensivvård där berörda verksamheter samlats veckovis för att diskutera vården av covid-19 patienter under insatsen. Stockholm Gotlands Medicinska råd har även fått

[6] Vård som sker före, under och efter operation, samt intensivvård

snabba utredningsuppdrag för att samla in erfarenheter eller bedöma konsekvenser av föreslagna aktiviteter. Redan innan Region Stockholm i mars beslutade sig för att ta en paus inom cancerscreeningen, för att bland annat minska risken för spridning av covid-19, minskade hörsamheten till kallelser. Samtliga screeningprogram har sedan maj månad successivt öppnats upp men med anpassningar i tidsbokning, väntrum, skyddsutrustning och särskilda regler för riskgrupper.

Nämnden har tilldelats elva uppdrag och per den sista augusti har ett uppdrag avslutats, sju uppdrag är pågående enligt plan, tre uppdrag pågår med avvikelse. De uppdrag som pågår med avvikelse har nedprioriterats på grund av pandemin. Det uppdrag som har avslutats gäller plan för hur patientsäkerhetsarbete i hälso- och sjukvården kan förbättras.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]		≤ 7,7 %	≤ 7,7 %
Antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare	264	**Uppfylls** ●	≤ 296	≤ 296
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	[3]	-		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

[3] Indikatorn redovisas under Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Antibiotikaförskrivningen har en fortsatt mycket positiv minskning. Antalet uthämtade recept är nu 264 i jämförelse med 301 motsvarande period föregående år. Målnivån för 2020 är 296 uthämtade antibiotikarecept per 1 000 invånare. Indikatorn *administrationens andel av kostnaderna* kan ej särredovisas för nämnden då den är gemensam med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,7	0,0	0,7	46,3	0,0	0,0	0,0	0,0 %	43,5

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd redovisade ett positivt resultat per augusti på 0,7 miljoner kronor, vilket är 0,3 miljoner kronor bättre än budget.

För helåret 2020 prognostiserar vårdens kunskapsstyrningsnämnd ett nollresultat, viket är enligt budget. Nämnden har omprioriterat arbetet på grund av pandemin, men har inte rapporterat några merkostnader kopplat till pandemin i prognosen.

Patientnämnden
Patientnämnden är vårdens fristående och opartiska instans dit patienter, anhöriga och anställda inom vården kan vända sig när det har uppstått problem i kontakterna med vården eller när det finns klagomål på bemötande, attityder och kvalitet i vårdens utförande. Nämnden ansvarar även för att analysera inkomna klagomål och synpunkter för att användas i hälso- och sjukvårdsnämndens och vårdgivarnas systematiska förbättringsarbete.

När pandemin utbröt i mars upplevde verksamheten ett visst bortfall i inkommande ärenden både gällande synpunkter och klagomål och inom stödpersonsverksamheten. Antalet inkommande synpunkter och klagomål har därefter stabiliserats och ligger nu på jämförbara nivåer med samma period förra året.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	9,0 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till nio procent per sista augusti 2020. Prognosen för helåret är att de administrativa kostnadernas andel av totalen behålls eller minskas något.

Under perioden januari till och med augusti 2020 inkom 4 522 ärenden till förvaltningen, vilket var cirka fyra procent färre än samma period föregående år.

Förvaltningen införde den 4 mars det nya bevakningsområdet "Corona". Antalet ärenden kopplade till covid-19 uppgår sedan de började mätas till 463 och utgör tio procent av samtliga inkommande ärenden under året.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Patientnämnden	2,2	0,0	2,2	1,8	0,8	0,0	0,8	2,5 %	0,4

Nämnden redovisade ett positivt resultat på 2,2 miljoner kronor per augusti jämfört med cirka 1,8 miljoner kronor samma period föregående år.

Årets prognostiserade resultat uppgår till 0,8 miljoner kronor, vilket är ett bättre resultat än vad som budgeterats, +0,8 mkr.

Stockholms läns sjukvårdsområde

Stockholms läns sjukvårdsområde, SLSO, ansvarar för Region Stockholms verksamhet inom primärvård, psykiatrisk vård, barn- och ungdomspsykiatrisk vård, beroendevård, geriatrisk vård, avancerad sjukvård i hemmet, funktionshinder- och habiliteringsverksamhet inklusive tolkcentral, hjälpmedelsverksamhet och kostverksamhet samt somatisk specialistvård genom särskilda avtal. SLSO ska ansvara för FoUU[7]-verksamhet inom sina verksamhetsområden, inklusive utföra utvecklingsåtgärder kopplat till folkhälsoområdet samt utföra andra uppdrag enligt särskilda beslut.

Från och med den 29 februari beslutade nämndens sjukvårdsdirektör om förstärkningsläge och aktiverade SLSO:s LSSL[8], efter kontakt med RSSL med anledning av covid-19. Den 20 mars fick SLSO ett uppdrag från RSSL att samordna all närsjukvård i Region Stockholm. Med uppdraget fick SLSO ansvar för att samordna all primärvård, psykiatri, ASiH[9] samt geriatrik, oavsett om verksamheten är offentlig eller privat. En samverkansorganisation, den så kallade klusterorganisationen, etablerades den 24 mars för operativ krisledning av samtliga vårdgivare i samverkan med länets alla kommuner. Råd och vägledning har givits till länets kommuner. Separerade vårdflöden och inrättandet av särskilda vårdenheter, så kallade infektionsnoder, har upprättats inom hela länet, oavsett driftformer. SLSO:s app Alltid Öppet har införts även för sjukhus i

[7] FoUU: Forskning,utveckling och utbildning.
[8] Lokal särskild sjukvårdsledning
[9] Avancerad Sjukvård i Hemmet

Stockholmsregionen samt Region Gotland. Andelen digitala kontakter inom SLSO har ökat med över 1 000 procent.

SLSO har också upprättat en mobil provtagningsenhet som initialt hade uppdraget att provta misstänkta covid-19-smittade boende på SÄBO[10]. Provkapaciteten utökas succesivt till att omfatta samhällsviktiga grupper och byggs ut i takt med behovet, alla som behöver testas får göra det i Folkhälsomyndighetens prioriteringsordning. Krisstöd har upprättats både på individ- och gruppnivå samt särskilda chefsstöd. Information har regelbundet förmedlats på operativa, taktiska och strategiska nivåer.

Vidare fick SLSO ansvaret för ett akut lager och distribution av kritisk skyddsutrustning, till exempel munskydd, andningsskydd och visir, till samtliga verksamheter i närsjukvården. Den 31 mars fick SLSO ansvaret för Beredskapssjukhus Älvsjö med operativ förmåga fram till sommaren. Den 15 juni startade SLSO smittspårning för SÄBO och cirka tio dagar senare, på uppdrag av RSSL, även för allmänheten. Den 10 juli kunde SLSO återgå till normalläge då antal insjuknade i covid-19 med behov av sjukvård succesivt minskat. I arbetet har nära samverkan skett med respektive LSSL vid akutsjukhusen. Aktiv smittspårning, screening vid behov vid äldreboenden samt planering av en andra aktiveringsplan fortgår.

I uppdraget, utveckling av FHS[11], tredje steget, har SLSO varit en samarbetspart med uppgiften att avlasta det akuta omhändertagandet via SLSO:s sex närakuter. En annan del i utvecklingen är att psykiatrisk heldygnsvård bedrivs på de moderniserade vårdplatserna på Huddinge sjukhus, Psykiatri Sydväst och Nacka sjukhus, Psykiatri Södra. SLSO har även bistått hälso- och sjukvårdsförvaltningen med expertis vid val av byggnadspåverkande utrustning inför driftsättning av upphandlad verksamhet på Sollentuna sjukhus.

[10] Särskilt boende för äldre
[11] Framtidens hälso- och sjukvård

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som får medicinsk bedömning inom 3 dagar på husläkarmottagningar	97,0 %	**Uppfylls** ●		≥ 85 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	77,0 %	**Uppfylls** ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	[2]			≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[3]			≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	2,7	**Uppfylls ej** ●		≤ 2
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	85,0 %	**Uppfylls** ●		≥ 80 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	1,6 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Nämnden kan ej redovisa utfall för indikatorn på grund av omställning med anledning av covid-19 arbetet.

[3] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

SLSO uppnår både indikatorn vård inom tre dagar hos husläkare och första besök hos specialistläkare inom 30 dagar. Tillgängligheten har trots covid-19-pandemin varit god men det kan till viss del bero på ett minskat söktryck. Antalet invånare som sökte vård för andra problem än misstänkt covid-19 gick ner kraftigt under perioden mars-maj. För indikatorn *andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar* så redovisade nämnden inget utfall på grund av omställning av verksamheten med anledning av covid-19.

Periodens utfall för indikatorn *antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle* är 2,7 dagar och når inte upp till målet på två eller färre dagar. Det ökade antalet utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle avser färdigbehandlade psykiatriska patienter som ligger kvar på sjukhus.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 1,6 procent per sista augusti 2020 och förväntas uppnås för helåret 2020.

Vårdproduktion

Utfallet avseende vårdproduktion är svårt att jämföra med budget och föregående år på grund av covid-19. Besöken i öppenvården var 12,8 procent lägre än periodiserad budget och antalet vårdtillfällen var 7,0 procent färre. I förhållande till motsvarande period föregående år är antal öppenvårdsbesök 10,4 procent färre och antal vårdtillfällen har minskat

med 12,4 procent Att produktionen inom slutenvården inte når upp till budgeterade volymer beror i stor utsträckning på den pågående covid-19-pandemin. I början av året var produktionen inom geriatriken högre än budget, men utbrottet av covid-19 har tagit personalresurser i anspråk och tvingat fram fler stängda vårdplatser. Även inom psykiatrin har slutenvården påverkats av pandemin då det varit ett lägre antal sökande. För öppenvården har covid-19-pandemin medfört färre besök eftersom både personal och patienter har varit sjuka och besök har avbokats för att hindra smittspridningen. Även om den mest akuta fasen av pandemin verkar var över och att verksamheten börjar återgå till en mera normal produktion så är prognosen för året att såväl besök som vårdtillfällen kommer vara färre än vad som beslutats enligt avtal.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Stockholms läns sjukvårdsområde	164,0	253,2	89,2	261,9	100,0	220,0	120,0	1,0 %	228,6

Stockholms läns sjukvårdsområde redovisade ett resultat per augusti på 164 miljoner kronor. I resultatet ingår merkostnader kopplat till covid-19 och det avser främst ökade kostnader för, mobila provtagningsteam, personal och kritisk skyddsutrustning. Merkostnaderna uppgick per augusti till 128 miljoner kronor. Till följd av covid-19 har det skett en nedgång i bland annat antal besök inom primärvårdsrehabilitering, logopedi, psykosociala uppdraget inom primärvården samt habiliteringen vilket gett minskade prestationsersättningar.

För helåret prognostiserar Stockholms läns sjukvårdsområde ett resultat på 100 miljoner kronor, varav merkostnader och minskade intäkter på grund av covid-19 uppgår till 199 respektive 257 miljoner kronor. Årsprognosen understiger fastställt resultatkrav med 120 miljoner kronor. Om effekten av covid-19 exkluderas i årsprognosen uppnår SLSO sitt resultatkrav.
Med anledning av den uppkomna situationen med pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor effekten blir av uppskjuten och utebliven vård.

Investeringar
Per augusti har ny- och ersättningsinvesteringar genomförts till ett värde på 151 miljoner kronor. Nyinvesteringarna som avser utrustning av nyrenoverade vårdlokaler på Nacka sjukhus uppgick till 21 miljoner kronor.

Ersättningsinvesteringarna avser främst anpassning av Stockholms läns sjukvårdsområdes vårdavdelning på S:t Göran och uppgick till 130 miljoner kronor och motsvarar en upparbetningsgrad på 40 procent. Prognosen för helåret är enligt beslutad investeringsbudget.

Karolinska Universitetssjukhuset
Nämnden är Region Stockholms universitetssjukhus med ansvar för nationell högspecialiserad vård och regionsjukvård, undantagen ögonsjukvård, rehabiliteringsmedicin och handkirurgi. Nämnden är vidare Region Stockholms specialiserade traumacentrum med ansvar för omhändertagande av svårt skadade patienter. Sjukvårdsuppdraget ska omfatta specialiserad och högspecialiserad vård och vara relaterat till sjukhusets forsknings- och utbildningsuppdrag.

Covid-19-arbetet har påverkat sjukhusets samtliga delar och det kommer att ha följdverkningar under hela 2020 och även på längre sikt. Under covid-19 pandemin har Karolinska varit det sjukhus i Sverige som tagit hand om flest patienter inom såväl slutenvård som intensivvård. Sjukhuset har haft 3 387 covid-19 patienter per sen siste augusti. Sjukhuset har i perioden haft 53 fler öppna vårdplatser än motsvarande period föregående år.

Region Stockholm Command center startade den 22 mars efter beslut av RSSL och har levererat sitt uppdrag att köpa in skyddsutrustning till akutsjukhusen, primärvården och kommunerna kopplat till covid-19. Karolinska Universitetssjukhuset fick uppdraget att leda insatsen efter att det inom Region Stockholm konstaterats att det ordinarie sättet att arbeta med materialförsörjningen inte räckte för att tillgodose det totala behovet.

En stor mängd administrativa processer har effektiviserats under covid-19-utbrottet. Att ta tillvara dessa erfarenheter har nu hög prioritet för att sjukhuset ska fortsätta den positiva utvecklingstrend som syntes under andra halvan av 2019 och även början av 2020. Samtidigt är det viktigt att ha med i det fortsatta arbetet att covid-19 kommer att innebära stora ekonomiska konsekvenser under hela 2020 och 2021. Under pandemin har sjukhuset nedprioriterat åtgärder gällande åtgärdsprogram. Sjukhuset kommer så fort det är möjligt att återuppta fokus på planerade effektiviseringar när vårdsituationen närmar sig ett normalläge. I september har tidigare varsel om uppsägning av vårdpersonal på Karolinska Universitetssjukhuset dragits tillbaka, med undantag för administrativ personal.

Karolinska Universitetssjukhuset har tilldelats fem uppdrag och per den sista augusti har dessa fem uppdrag avslutats. Bland de uppdrag som har avslutats kan den nya strukturorganisationen på sjukhuset nämnas.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	56,8 %	**Uppfylls ej** ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	58,9 %	**Uppfylls ej** ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	51,2 %	**Uppfylls ej** ●		≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]			≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	[3]	-		≤ 2
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	4,4	**Uppfylls** ●		Minska
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	[3]	-		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

[3] Karolinska Universitetssjukhuset kan ej mäta denna indikator. Kommer att mätas i årsbokslutet.

Många av indikatorerna har påverkats av covid-19, direkt eller indirekt. Tillgängligheten har påverkats negativt då all elektiv vård ställdes in under våren och sommaren. Sjukhuset planerar för att under hösten arbeta med den uppskjutna vården.

Indikatorn *Administrationens andel av kostnaderna* har inte kunnat mätas vid delårsbokslutet men kommer att finnas på plats vid årsbokslutet.

Vårdproduktion

Utfallet avseende vårdproduktion är svårt att jämföra med budget och föregående år på grund av covid-19. Avseende antalet vårdhändelser kan noteras att en ökning har skett för akuta vårdtillfällen, 4,0 procent, under perioden, samtidigt som en minskning av elektiva vårdhändelser noteras inom så väl öppenvård, 4,9 procent som slutenvård, 20,5 procent i jämförelse mot budget. Detta som en följd av covid-19 och de konsekvenser som uppstått då den planerade vården drogs ner till ett minimum. Befolkningens vilja att söka akut öppenvård har även sjunkit.

Karolinska återgick till ordinarie produktionsplan från den 24 augusti och betraktar nu covid-19 som en del av ordinarie vårduppdrag.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Karolinska Universitetssjukhuset	-1 265,3	35,3	-1 300,7	-1 207,0	-1 253,0	53,0	-1 306,0	-5,8 %	-1 866,6

Från den 1 januari 2020 styrs och följs sjukhuset med en ny organisation och ett nytt informationsförsörjningsverktyg. Detta innebär att ansvariga chefer kan följa produktion och kostnader på ett tydligare sätt än tidigare och därmed kan de snabbare anpassa sin verksamhet efter beslutade och förändrade förutsättningar.

Karolinska Universitetssjukhuset redovisade ett negativt resultat per augusti på 1 265 miljoner kronor. I resultatet ingår merkostnader, 1 021 miljoner kronor kopplat till covid-19 i form av ökade kostnader för material, personalkostnader, krislägesavtal, medicinsk service. Resultatet undantaget effekten av merkostnader kopplat till covid-19 uppgick till -244 miljoner kronor och avviker därmed negativt mot periodens budgeterade resultat på 35 miljoner kronor.

De kostnader som ökat med anledning av covid-19 är framför allt kostnader kopplade till omställning av verksamheterna, personalkostnader, inköp av skyddsmaterial, transporter och städkostnader.

Antalet helårsarbeten fortsätter att minska, -2,8 procent, i jämförelse med föregående år, trots den pågående pandemin och fler öppna vårdplatser.

Karolinska Universitetssjukhuset har enligt budget ett fastställt resultatkrav som uppgår till 53 miljoner kronor och prognosen för året är -1 253 miljoner kronor och understiger fastställt resultatkrav med 1 306 miljoner kronor. Prognosen innefattar, i tolftedelar jämnt fördelad, ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård.

Undantaget effekterna av covid-19 på -1 028 miljoner kronor i form av merkostnader är årets prognostiserade resultat 172 miljoner kronor lägre än budgeterat resultatkrav. Med anledning av den uppkomna situationen med covid-19-pandemin är det ytterst svårt att lämna en säker prognos för helåret då intäkter och kostnader kommer att påverkas och att det i dagsläget är osäkert hur länge pandemin kommer att pågå samt hur stor

effekten blir av uppskjuten och utebliven vård. Regionledningskontoret bedömer att Karolinska Universitetssjukhuset får svårt att uppnå fastställt resultatkrav även efter justerat resultatkrav med anledning av covid-19 och uppmanas nämnden att fortsätta anpassa verksamheten efter det nya uppdraget enligt Framtidens hälso- och sjukvård.

Investeringar
Totala investeringsutgifter för ersättningsinvesteringar ackumulerat augusti uppgick till 274 miljoner kronor, 74 miljoner kronor av de 274 miljoner kronor är nyinvesteringar på Nya Karolinska Solna/Karolinska Huddinge som överförts under perioden till Karolinska Universitetssjukhuset. Den enskilt största investeringsutgiften ackumulerat augusti är utgiften för operationsrobot da Vinci på Tema Cancer 18 miljoner kronor. Den investeringsutgiften härrör till beslut om genomförande som fattades 2019 men realiserats 2020. Total prognos för investeringar på Karolinska Universitetssjukhuset är enligt budget 274 miljoner kronor.

Trafiknämnden
Kollektivtrafiken är en viktig förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt som erbjuder ett effektivt, klimatsmart och tillgängligt resandealternativ som binder ihop regionen. All trafik utförs av trafikentreprenörer som upphandlats i konkurrens.

Trafiknämnden ansvarar för allmän kollektivtrafik på land och på vatten. Inom trafiknämnden redovisas det samlade utfallet för trafikförvaltningen, förvaltning för utbyggd tunnelbana och AB Storstockholms Lokaltrafik med dotterbolag. AB Storstockholms Lokaltrafik, SL, är samlingsnamnet och varumärket för den upphandlade allmänna kollektivtrafiken på land i Stockholmsregionen. Waxholms Ångfartygs AB, WÅAB, är samlingsnamnet och varumärket för den upphandlade allmänna kollektivtrafiken på vatten i Stockholms skärgård.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, rubrik, indikator	Utfall 2020 Augusti	Utfall 2019 Augusti	Prognos	Mål 2020
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem				
Attraktiva resor				
Nöjda resenärer - allmän kollektivtrafik	[2]	80%	**Osäkert** 🟡	≥ 78 %
Nöjda resenärer - särskild kollektivtrafik[1]	[2]	86%	**Osäkert** 🟡	≥ 86 %
Nöjda resenärer - allmän skärgårdstrafik	[2]	96%	**Osäkert** 🟡	≥ 96 %
Trygga resor				
Andel resenärer som känner sig trygga i allmän kollektivtrafik på land och med pendelbåtar	[2]	72%	**Osäkert** 🟡	≥ 79 %
Andel trygga resor - särskild kollektivtrafik[1]	74 %	-	**Osäkert** 🟡	≥ 76 %
Effektiva resor				
Kostnad per personkilometer, SL-trafiken	[3]	-		≤ 3,35 kr
Tusentals påstigande en vanlig vardag[4]	1 910	2794	**Uppfylls ej** 🔴	≥ 3 037
Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna	[3]	-		≥ 51,5 %
Hållbara resor				
Uppfyllnad av miljömål i miljöprogram	[3]	-		≥ 80 %
Uppfyllnad av miljömål i trafikförsörjningsprogrammet	[3]	-		≥ 58 %
Andel förnybar energi i kollektivtrafiken	[3]	-		≥ 93 %
Tillgänglig och sammanhållen region				
Fullt tillgänglig linje eller bytespunkt (exkl. båttrafik)	[3]	-		≥ 80 %
Kollektivtrafikens restid mellan regionala stadskärnor och Arlanda flygplats ska vara konkurrenskraftig med bilens restid (RUFS), andel av de regionala stadskärnorna som har en restidskvot under 1,5	[3]	-		≥ 50 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	2,1 %		**Uppfylls** 🟢	Minska

[1] Färdtjänstnämnden har ansvar för indikatorn. Indikatorn redovisas i taellen för att ge en överblick över de indikatorer som ingår under det nämndspecifika målet Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

[3] Indikatorn mäts endast i årsbokslutet.

[4] Avser utfall per juli.

Nämnden ansvarar för det nämndspecifika målet *Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem*. Av totalt 13 indikatorer har 2 mätts i delåret och av dessa indikatorer bedöms en indikator osäker att uppnås och en indikator förväntas inte uppnås för helåret 2020. Fyra indikatorer har gått att mäta på grund av covid-19 och kvarstående sju indikatorer mäts först i samband med årsbokslutet. Nämnden redovisar även indikatorn *administrationens andel av kostnaderna*.

Attraktiva resor
Andelen nöjda resenärer i allmän kollektivtrafik och i allmän skärgårdstrafik har över tid haft en stabil trend över indikatorns målvärde. I april fattade trafiknämnden beslut om att inte genomföra kundundersökningen om upplevd kvalitet på grund av pandemin. Det råder därmed osäkerhet om indikatorerna kommer att kunna mätas för 2020.

För att kunna följa trenden avseende nöjda resenärer följs utvecklingen via den mätning, Kollektivtrafikbarometern, som branschorganisationen Svensk kollektivtrafik genomför. Över tid visar båda mätningarna på samma trend, att den upplevda nöjdheten med kollektivtrafiken är fortsatt god. Det finns ett tydligt samband mellan oro för smitta i kollektivtrafiken och upplevelsen av senaste resan samt till SL som helhet. Bland de som inte är särskild oroliga upplever sig 92 procent vara nöjda.

Trygga resor
Att känna sig trygg i och på väg till och från kollektivtrafiken är avgörande för att invånare i länet ska välja kollektivtrafiken framför bilen. Målet är extra utmanande då covid-19 har gjort att resenärerna känner en annan typ av otrygghet med att resa med kollektivtrafiken. Då kundundersökningen upplevd kvalitet, där trygghet ingår, inte genomförs under 2020 kommer indikatorerna under målet inte att kunna mätas för 2020.

Den upplevda tryggheten, mätt via Kollektivtrafikbarometern, har minskat markant sen februari. I mätningen upplever 61 procent av resenärerna att det är tryggt att resa med SL. Det finns en tydlig koppling mellan de som känner sig otrygga och de som är oroliga för smittan i kollektivtrafik.

Flera aktiviteter pågår för att öka tryggheten för resenärer i kollektivtrafiken. Vid kvällar och nätter utökas trygghetsresurser i särskilt utsatta områden. Samverkan genomförs också med kommuner och polis för att fokusera på särskilt utsatta individer och grupper. I september 2020 lanseras en Trygghetschatt som är kopplad till Trygghetscentralen.

Effektiva resor
Resandet har minskat drastiskt då de som inte behöver åka kollektivt uppmanas att inte resa samt att många arbetar hemifrån. Det minskade resandet innebär att målen för påstigande och kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna inte kommer nås 2020 och det råder osäkerhet om hur lång tid det kommer att ta för resenärerna att hitta tillbaka till kollektivtrafiken. Indikatorn, *tusentals påstigande en vanlig vardag*,

uppgår till 1 910 000 stycken, vilket är 887 000 färre resande och en minskning med 31,7 procent i jämförelse med utfall föregående år.

Hållbara resor
Indikatorn energianvändning per personkilometer som ingår i miljöprogrammet och trafikförsörjningsprogrammet bedöms inte uppnås för 2020 till följd av det minskade resandet.

Det finns dock flera exempel på att arbetet med energieffektivisering fortsätter. Sedan början av 2017 drivs 100 procent av bussflottan på förnybara drivmedel, vilket uppmärksammades i juni 2020 då trafikförvaltningen tilldelades Region Stockholms miljöpris. Exempel på energibesparingsåtgärder som tas upp i de senaste bussavtalen är sparsam körning, ruttoptimering (bland annat hur bussarna kör till och från depå), innovativ teknik som elektrifiering och högre beläggningsgrad (antal passagerare i bussarna).

Tillgänglig och sammanhållen region
Covid-19-pandemin har även påverkat tillgänglighetsarbetet 2020 men målet bedöms kunna uppnås för 2020. Arbetet med att utveckla kollektivtrafiken i Region Stockholm fortsätter, till exempel genom, utredning och planering för utbyggnad av Roslagsbanan till city och Spårväg Syd, pågående och planerad utbyggnad av tunnelbanan. Exempel på andra aktiviteter är utveckling av koncept för kollektivtrafik på landsbygden och sjötrafikutredning för en framtida sjötrafik.

Administrationens andel av kostnaderna
Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 2,1 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020. Indikatorn är ny och har mätts för första gången i delårsrapporten.

Resande
Resandet har minskat i och med covid-19-pandemin. De som inte behöver åka kollektivt uppmanas att inte resa och många arbetar hemifrån. Prognosen för 2020 har trots allt höjts jämfört med i tertialet. Resandet för året påverkar alla trafikslag och beräknas bli 37 procent lägre jämfört med årets budget.

Resandeutvecklingen på pendeltåg och tunnelbana mätt som antal spärrpassager minskade drastiskt under mars. I maj återhämtade sig resandet något för att sedan minska igen i slutet av juli och början av augusti. Resandet ökade i samband med skolstarterna och när många

började arbeta igen efter semestern. Resandet är fortfarande långt under nivån för samma period föregående år.

Ekonomiskt resultat

Resultat trafiknämnden*	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent	Bokslut 2019
Mkr	jan-aug	jan-aug		jan-aug					
Biljettintäkter	3 892	6 098	-2 207	5 764	5 748	9 308	-3 561	-38,3 %	8 811
Anslag	6 536	6 536	0	6 327	9 804	9 804	0	0,0 %	9 491
Övriga intäkter	3 264	2 600	664	2 605	4 566	3 962	604	15,2 %	4 179
Summa verksamhetens intäkter	**13 692**	**15 234**	**-1 543**	**14 696**	**20 117**	**23 074**	**-2 957**	**-12,8 %**	**22 480**
Personalkostnader och inhyrd personal	-614	-641	27	-601	-969	-1 011	43	-4,2 %	-947
Köpt trafik	-9 136	-9 385	248	-8 847	-13 954	-14 326	372	-2,6 %	-13 522
Övriga kostnader	-2 343	-2 191	-152	-2 162	-3 752	-3 368	-385	11,4 %	-3 604
Summa verksamhetens kostnader	**-12 094**	**-12 217**	**123**	**-11 610**	**-18 676**	**-18 705**	**29**	**-0,2 %**	**-18 073**
Avskrivningar	-2 180	-2 307	127	-2 138	-3 345	-3 462	117	-3,4 %	-3 249
Verksamhetens resultat	**-582**	**710**	**-1 292**	**949**	**-1 904**	**907**	**-2 810**		**1 159**
Finansiella intäkter	43	40	3	42	60	56	5	8,4 %	63
Finansiella kostnader	-396	-380	-16	-423	-590	-558	-32	5,8 %	-610
Resultat	**-935**	**370**	**-1 305**	**567**	**-2 434**	**404**	**-2 838**		**611**

* Trafiknämnden innefattar trafikförvaltningen, AB Storstockholms Lokaltrafik, Waxholms Ångfartygs AB och förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Kollektivtrafiken i Stockholm påverkas i stor omfattning av de åtgärder som vidtagits av myndigheter och regering för att motverka spridningen av covid-19. Försäljningen av biljetter gick ner från och med mars månad samtidigt som trafikproduktionen utförts i normal omfattning, vilket sammantaget påverkar det ackumulerade resultatet negativt. Nämndens resultat per augusti uppgick till -935 miljoner kronor, vilket är 1 305 miljoner kronor lägre än periodens budgeterade resultat. Avvikelsen förklaras främst av 2 207 miljoner kronor lägre biljettintäkter som framförallt beror på färre resenärer, men även på resenärer som inte betalar. Antaganden på omfattningen av intäktsminskningen som beror på resenärer som inte betalar, baserat på biljettkontrollsdata och uppgifter om tilläggsavgifter, uppgår till cirka 50 miljoner kronor per månad. Resultatet påverkas positivt av försäljningen av fastigheten kopplad till Hornsbergs bussdepå.

Trafiknämnden har tecknat tillfälliga tilläggsavtal till nuvarande buss- och lokalbaneavtal, då dessa inte varit anpassade till en situation där färre än vanligt rekommenderas resa med varje fordon samtidigt som uppdraget är att köra så många bussar och tåg det går för att motverka trängsel och minimera smittspridning.

Prognosen för årets resultat uppgår till -2 434 miljoner kronor, vilket är 2 838 miljoner kronor lägre än budget. Den lagda prognosen är en direkt följd av rekommendationerna att Stockholmsregionens invånare ska vara

restriktiva med resandet, vilket bidrar till att biljettintäkterna på helåret prognostiseras att minska med 3 561 miljoner kronor jämfört med budget. Nettovinsten från försäljningen av fastigheten kopplad till Hornsbergs bussdepå inverkar positivt på prognosen med 439 miljoner kronor. I trafiknämndens prognos har det inte tagits höjd för den ersättning från staten för förlorade biljettintäkter som Region Stockholm kommer att ansöka om under hösten 2020. En reservering för Region Stockholms andel på 1 350 miljoner kronor har gjorts för koncernen, vilket motsvarar 45 procent av de tre miljarder kronor som riksdagen beslutat. Statsbidraget är dock inte tillräckligt för att täcka trafiknämndens minskade biljettintäkter på grund av covid-19. Regionfullmäktige har beslutat att trafiknämnden får undanta de negativa ekonomiska konsekvenserna av covid-19 vid uppföljning av sitt resultatkrav. Om effekten av covid-19 exkluderas i årsprognosen uppnår nämnden sitt resultatkrav.

Investeringar
Trafiknämnden ansvarar för Region Stockholms kollektivtrafikinvesteringar, exklusive investeringar i färdtjänsten. Nämndens investeringsbudget för året är 10 256 miljoner kronor varav 7 508 miljoner kronor avser trafikinvesteringar och 2 748 miljoner kronor utbyggnad av tunnelbanan. Utgifterna till och med augusti uppgick till 4 406 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 43 procent i förhållande till budget.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 9 162 miljoner kronor, vilket är 1 080 miljoner kronor lägre än årets budget och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 89 procent. Prognosavvikelsen beror främst på leveransförseningar av fordon, fördyrningar i programmen Roslagsbanans utbyggnad och Norra Kistagrenen samt förskjutningar i tidplaner och högre anbud på arbetstunnlar för investeringar i utbyggd tunnelbana.

Tabellen redovisar större investeringar inom trafiknämnden, det vill säga investeringar vars totalbudget överstiger 300 miljoner kronor. Väsentliga händelser och prognosavvikelser överstigande 30 miljoner kronor kommenteras nedan.

Tabell Trafikinvesteringar

Kollektivtrafikinvesteringar i urval Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020	Total prognos	Total budget	Total upp-arbetnings-grad (%)	Färdig-ställande (år)
Program Roslagsbanans	675	1 109	710	-399	10 450	9 644	81%	2026
Program Bussdepåer	261	423	368	-55	3 909	4 048	77%	2025
Program Slussen	2	20	40	20	439	439	86%	2023
Program Röda linjens uppgradering	324	916	1 514	598	10 710	10 710	54%	2024
Program Tvärbana Norr Solnagrenen	24	50	29	-21	5 574	5 541	99%	2022
Program Spårväg City	53	54	77	23	2 946	2 932	100%	2020
Program Tvärbana Norr Kistagrenen	687	1 182	986	-196	4 933	4 936	38%	2024
Program Saltsjöbanan	23	37	39	2	1 835	1 835	74%	2026
Bussterminal Slussen	116	533	373	-160	2 618	2 618	46%	2024
C20 - uppgradering	34	120	379	259	1 453	1 453	33%	2023
Lågfrekvent underhåll Pendeltåg X60	16	29	27	-2	443	449	96%	2020
Utbyte av hissar och rulltrappor	12	91	167	76	1 500	1 500	45%	2025
Utbyggnad av Älvsjö depå	13	47	51	4	865	865	5%	2025
Förstärkning innertak Fridhemsplan	22	48	70	22	317	346	84%	2020
Rissne Tunnelbanedepå	15	34	107	73	632	632	4%	2025
Anpassning trafiksystem bef. tunnelbana	3	64	50	-14	1 000	850	2%	2026
SL Lås	8	45	46	1	401	401	80%	2021
Tunnelbana till Nacka och söderort	571	1 307	1 430	123	24 214	13 654	20%	2030
Tunnelbana till Arenastaden	167	372	252	-120	6 333	4 214	25%	2028
Station Södra Hagalund	55	64	87	23	1 385	1 282	15%	2028
Tunnelbana till Barkarby	248	375	683	308	5 842	3 249	32%	2026
Depå	131	257	252	-5	4 380	4 530	11%	2025
Fordon	2	4	3	-1	2 712	2 389	0%	2024
Tunnelbana Fridhemsplan - Älvsjö	5	31	43	12	14 428	14 266	0%	2035

Program Roslagsbanans utbyggnad

Dubbelspårsutbyggnaden tillsammans med nya fordon (X15p) ska ge tätare och mindre störningskänslig trafik. Byggnationen av Vallentunadepån har trots pandemin fortsatt enligt plan. Leverans av det första fordonet beräknas ske i slutet av oktober 2020. Under augusti startade dubbelspårstrafiken på en ny bro för planskildhet som ersättning för en plankorsning i Åkersberga.

Prognosen för året överstiger budget med 399 miljoner kronor, vilket beror på en rättning av investeringsbidrag och på fördyringar, såsom överklagad järnvägsplan för Täby Kyrkby-Kragstalund samt högre anbud än planerat för installationsentreprenaden. Totalprognosen överstiger totalbudget med 806 miljoner kronor. Avvikelsen beror förutom ovanstående även på överprövad upphandling av de nya fordonen, vilket ger fördyringar kopplade till ersättningstrafik. Programmet kommer att gå upp med ett förnyat genomförandebeslut i september 2020 för att ta höjd för avvikelserna.

Program Bussdepåer
Ombyggnad och nybyggnation av Tomteboda bussdepå i Solna pågår. En ny upphandlingsstrategi har tagits fram för Enlunda bussdepå på Ekerö där arbetet återupptagits efter tidigare förseningar.

Att årets prognos överstiger budget med 55 miljoner kronor beror främst på förseningar i entreprenaden för nybyggnationen av bussdepån i Tomteboda.

Program Röda linjens Uppgradering
I augusti 2020 har sju C30-fordon överlämnats från leverantören. Arbetet med Nyboda-depån startas återigen upp nu till hösten.

Prognosen för året understiger budget med 598 miljoner kronor, vilket beror på förskjutning av fordonsleveranser. Avtalsförhandling pågår för att säkerställa framtida leveranser.

Program Tvärbana Norr Kistagrenen
Tilldelningen av entreprenaden på sträckan Bromma flygplats-Helenelund överprövades till Kammarrätten under våren, men Kammarrätten fann tilldelningen giltig. Detta orsakade dock en försening på drygt ett halvår för totalentreprenaden. Under våren och sommaren har tio spårvagnar av typ A35 levererats.

Prognosen för året överstiger budget med 196 miljoner kronor. Avvikelsen beror dels på att entreprenader på sträckan Norra Ulvsunda-Bromma flygplats tagit längre tid än planerat och därmed blivit dyrare. Därtill har förskjutningen av fordonsleveransen medfört högre utgifter än budgeterat.

Bussterminal Slussen
Stockholms Stads bergarbeten för bussterminalen fortgår och upparbetningen per augusti uppgick till drygt hälften av den totala planerade omfattningen. Ersättningstrafik har levererats enligt plan.

Prognosen för året överstiger budget med 160 miljoner kronor, vilket beror på större delbetalningar för förvärvet av ny Bussterminal vid Slussen till Stockholms stad. Betalningarna följer stadens upparbetning i entreprenader och under första halvåret var takten i entreprenaderna högre än budgeterat.

C20-uppgradering
C20-uppgraderingen förser tunnelbanesystemet med uppgraderade fordon. Fyra prototyper av fordonen har transporterats till Stockholm där tester pågår. Prognosen för året understiger budget med 259 miljoner kronor, vilket beror på att serieproduktionen av fordon är framskjuten från 2020 till 2021 beroende på resursbrist hos leverantören.

Utbyte av hissar och rulltrappor
Upphandlingar pågår för byten av kvarvarande hissar, rulltrappor och rullramper. Anbud har inkommit för upphandling av rulltrappor och rullramper och upphandlingsunderlag för hissar är färdigställt och publiceras under hösten 2020. Prognosen för året understiger budget med 76 miljoner kronor, vilket är en följd av en försening av upphandlingarna.

Rissne tunnelbanedepå
En systemhandling är framtagen och avtal med projektör är tecknat. Prognosen för året understiger budget med 73 miljoner kronor, vilket beror på att planeringsfasen tagit längre tid än beräknat.

Anpassning trafikstyrningssystem befintlig tunnelbana
Totalprognosen överstiger totalbudget med 150 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att en säkerhetsskyddsanalys visat att behov finns av ökade säkerhetsskyddsåtgärder, såsom ökat intrångsskydd för tekniska utrymmen samt utökat brandskydd och kameraövervakning.

Tunnelbana till Nacka och Söderort
Med miljödom och detaljplaner på plats för både Nacka och Stockholms stad samt en järnvägsplan som vunnit laga kraft har projektet under 2020 gått in i en fas för byggnation. Arbete sker också med uppföljning kopplat till miljödomens villkor. Sedan halvårsskiftet 2020 är produktionen igång för sju av projektets åtta arbetstunnlar. Upphandling för entreprenaden av den åttonde arbetstunneln, vid Kungsträdgården, avbröts i juni 2020. Då upphandlingen kommer att göras om är detta också huvudanledningen till att årets prognos understiger budget med 123 miljoner kronor, då entreprenadstarten skjuts framåt till början av 2021.

Tunnelbana till Arenastaden, inklusive Station Hagalund
Projektet med Arenastaden kommer att resultera i en ny tunnelbanelinje från Odenplan till Arenastaden. Järnvägsplanen har fastställts men överklagats av tre parter. Förfrågningsunderlag är framtagna för två resterande berg- och anläggningsentreprenader. Under sommaren har nya växlar anlagts i Åkeshov för att förbättra robustheten på Grön linje inför de

förändringar som görs i Odenplan i anslutning till Gul linje. Byggnationen av arbetstunnlar i Hagalund och i Hagastaden pågår. Arbetstunnlarna är också anledningen till att prognosen för året överstiger budget med 120 miljoner kronor då anbuden överstigit budgeten.

Tunnelbana till Barkarby
Två arbetstunnlar färdigställdes under våren och sommaren 2020. Arbetet med ytterligare två arbetstunnlar har varit i produktion sedan första kvartalet 2020. Miljödom har erhållits och kommunernas detaljplaner är justerade. Två viktiga bygglov kvarstår och har blivit tidskritiska då kommunernas detaljplaner blev antagna först under juni månad. Tilldelning av upphandlingen av berg- och anläggningsentreprenad för Järfällatunneln skedde under våren 2020. Avvikelsen till årets budget på 308 miljoner kronor beror på att tilldelningen av Järfällatunneln skedde vid en senare tidpunkt än planerat, vilket innebär att utgifter skjutits från 2020 till 2021. Anbudet för Järfällatunneln var dessutom lägre än budget.

Färdtjänstnämnden

Färdtjänstnämnden ansvarar för särskilt anordnade transporter för personer med funktionsvariationer enligt lagen om färdtjänst, gällande avtal mellan Region Stockholm och länets kommuner samt lagen om kollektivtrafik avseende färdtjänstresor. All trafik utförs av trafikentreprenörer som upphandlats i konkurrens.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem				
Nöjda resenärer - särskild kollektivtrafik	90 %	**Uppfylls** ●		≥ 86 %
Andel trygga resor - särskild kollektivtrafik	74 %	**Osäkert** ●		≥ 76 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	0,1 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Färdtjänstnämnden bedömer att de flesta mål kommer att uppnås. Utfallet för indikatorn nöjda resenärer uppgick till 90 procent. Från april månad har nöjdheten ökat med fyra procentenheter. En bidragande orsak till ökningen är sannolikt en konsekvens av covid-19 som inneburit borttagande av samplanering av resor samt att tidspassningen ökat med

anledning av ett minskat resande inom taxibranschen som bidrar till en ökad tillgång till fordon.

Andelen resenärer som känner sig trygga i den särskilda kollektivtrafiken nådde inte upp till målet om 76 procent men har ökat med fem procentenheter jämfört med föregående år.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 0,1 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020. Färdtjänstverksamheten arbetar kontinuerligt med effektiviseringar för att en så stor andel av resurserna som möjligt ska gå till kärnverksamheten.

Resande

Resenärerna med färdtjänst är till stora delar äldre och påverkas av rådande omständigheter och Folkhälsomyndighetens rekommendationer om ett restriktivt resande. Resandet med färdtjänst har till och med augusti minskat med 29 procent. Resandet i juli och augusti visar dock på en viss återhämtning av antalet resor för färdtjänsttaxi och rullstolstaxi. Antalet sjukresor har också legat lägre för perioden men var förhållandevis högre än för färdtjänst.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Färdtjänstnämnden	258,0	39,0	219,0	125,1	374,5	0,0	374,5	20,9 %	107,7

Färdtjänstnämndens resultat uppgick till 258 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med 219 miljoner kronor i jämförelse med budgeterat resultat. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader för köpt trafik i förhållande till budget, vilket är en följd av ett lägre resande. För att stödja åkerier för rullstolstaxi ersätter färdtjänsten förlorade intäkter på upp till 80 procent av föregående års utfall för perioden mars till september.

Färdtjänstnämndens prognos för 2020 uppgår till 375 miljoner kronor att jämföra med det budgeterade nollresultatet.

I februari 2020 lanserade färdtjänstverksamheten en mobilapp för Android. Appen gör det möjligt att själv boka sin resa i mobiltelefonen. Under hösten kommer appen även att lanseras för iOS.

Investeringar
Investeringen i ett nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten har hittills i år upparbetats med 19 miljoner kronor. Det innebär en upparbetningsgrad på 36 procent jämfört med investeringsbudgeten.

Tillväxt- och regionplanenämnden
Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för regional fysisk planering, regional tillväxt, trafikplanering kopplad till regionutvecklingsuppdraget förutom kollektivtrafik, regionalt utvecklingsansvar för samhällsbyggnad, infrastruktur och transporter, förutom länsplanen, samt näringslivsutveckling, strategisk kompetensförsörjning och arbetsmarknadsutveckling samt landsbygd och skärgård.

Uppdraget att ansvara för den regionala utvecklingsplaneringen har fått avsevärt förändrade förutsättningar i spåren av covid-19. Stora delar av verksamheten har från och med mars 2020 övergått i en projektorganisation som fokuserar på att identifiera konsekvenser för näringslivet, dess behov samt ta fram förslag på insatser för att bidra till regional samordning. Utmaningen framåt är att både jobba med åtgärder som på kort sikt motverkar pandemins negativa effekter på näringsliv och arbetsmarknad samt den långsiktiga utvecklingsplaneringen för tillväxt och attraktionskraft.

Flertalet digitala dialogmöten, varav många med politisk medverkan, har arrangerats med deltagande från näringslivet, branschorganisationer och näringslivsfrämjande aktörer. Förslag som framkommit i dialogerna och på annat sätt sammanställs utifrån vad som kan göras regionalt och vad som kan tas vidare till nationell nivå. Omvärldsbevakningen har förstärkts och utvecklingen rapporteras löpande till bland annat nämnden liksom regionstyrelsen, kommunerna och andra samverkansaktörer i Region Stockholm. Utökad information till företagare om vilket stöd som finns att tillgå har tagits fram och fanns tidigt under våren tillgängligt på Region Stockholms hemsida.

Mål
Tillväxt- och regionplanenämnden ansvarar för det nämndspecifika målet *Regional utvecklingsplanering för hållbar tillväxt*. Målets indikatorer mäts först i samband med årsbokslutet. Nämnden redovisar även indikatorn *administrationens andel av kostnaderna*.

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	8,6 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

En regionplanering i framkant

Från och med 2019 har tillväxt- och regionplanenämnden fått det utökade uppdraget att ansvara för trafikplanering kopplat till regionutvecklings-uppdraget med undantag för kollektivtrafik. Nämnden har under första kvartalet 2020 fullföljt målsättningen att utöka personalresurser för detta uppdrag. Arbetet med regional fysisk planering är ett långsiktigt arbete och påverkas inte direkt av Coronakrisen, men visar dock på vikten att den regionala fysiska planeringen är robust och uthållig och överensstämmer med vision, mål och ambitioner i RUFS 2050.

Hållbar regional tillväxt och attraktionskraft

Tillväxt- och regionplanenämnden har utifrån förda dialoger fokuserat på att skapa förutsättningar för att motverka pandemins negativa effekter på måluppfyllelsen för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft. Nämnden har därmed beslutat att reservera tre miljoner kronor från det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget för projekt som kan motverka Coronakrisens negativa effekter inom Region Stockholms besöksnäring. Som exempel har Visit Stockholm inom ramen för denna reservering fått stöd för projektet för att stötta regional besöksnäring om en miljon kronor.

Tillväxtverket har i dialog med nämnden, regionala aktörer och strukturfondspartnerskapet genomfört en utlysning inom den europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF, för projekt som kan ge stöd till små och medelstora företag som drabbas av Coronakrisen. Utlysningen skedde inom EU-kommissionens initiativ att använda resterande strukturfondsmedel till projekt som svarar mot Coronakrisens negativa effekter. Coronakrisen kommer att påverka den regionala tillväxten och attraktionskraften på lång sikt. Bedömningen är att det kan behövas stödåtgärder för några år framåt för att få fart på den regionala tillväxten efter att Coronakrisen har lagt sig.

Fortsatt arbete att ta fram en heltäckande regional näringslivs- och tillväxtstrategi har gjorts, som är av stor vikt för långsiktig måluppfyllnad, bland annat genom flera digitala möten. Remiss av strategin har

senarelagts för att ta omhand effekterna av pandemin och planeras nu att ske december 2020.

I april fick Region Stockholm regeringens erbjudande att ta fram underlag för det regionala strukturfondsprogrammet för Stockholms län inför programperioden 2021–2027 inom ramen för den europeiska regionalfonden, ERUF. Förslaget till regionalt strukturfondsprogram kommer att tas upp för beslut i regionfullmäktige i december.

Ta tillvara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden i Stockholmsregionen
En central del i nämndens arbete med kompetensförsörjning är nämndens aktivitet att etablera en regional kompetensarena. Kompetensarenan är en regional plattform för dialog och samverkan på olika nivåer med ett stort antal aktörer i frågor kopplade till kompetensförsörjning. Som en del av kompetensarenan planeras uppstart av Stockholmsregionens kompetensråd som samlar politik, offentliga aktörer och arbetsmarknadens parter och har ett fokus på att mobilisera strategiska kompetensförsörjningsfrågor.

Bidra till att nå RUFS mål om ökat bostadsbyggande och skapande av attraktiva livsmiljöer i Stockholmsregionen
Bostadsbyggandet sker på en marknad med många aktörer och olika drivkrafter. Kommunerna och staten skapar både ramar och förutsättningar för byggande, genom bland annat planering, lagstiftning och grundförutsättningar för finansiering.

Det är för tidigt att bedöma hur Coronakrisen kommer att påverka bostadsmarknaden i länet. Nämnden fortsätter sitt arbete med de regionala bostadssamtalen och dialog förs med bygg-, bostads- och fastighetsbranschen för att diskutera Coronakrisens effekter och för att ta fram kunskapsunderlag i syfte att skapa beredskap för att kunna vidta åtgärder.

Administrationens andel av kostnaderna
Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 8,6 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020. I utfallet ingår personalkostnader från enheten ekonomi och administration, tjänster från serviceförvaltningen samt drifts- och kringkostnader.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Tillväxt- och regionplanenämnden	3,3	0,0	3,3	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %	1,0

Tillväxt- och regionplanenämnden redovisade ett positivt resultat per augusti på tre miljoner kronor. Den positiva avvikelsen består av lägre personalkostnader på grund av ännu ej tillträdda vakanser samt att hållbarhets- och skärgårdsanslaget inte har delats ut i bidrag i den takt som budgeterats.

För helåret 2020 prognosticerar tillväxt- och regionplanenämnden ett nollresultat, i enlighet med budget, varav merkostnader kopplat till covid-19 uppgår till totalt -0,1 miljoner kronor.

Kulturnämnden
Kulturnämnden leder Region Stockholms verksamhet inom kulturområdet. Nämnden ska främja kultur i Stockholmsregionen, ekonomiskt stödja organisationer i sitt kulturskapande och verka för kvalitet och mångfald inom kulturområdet. Arbetet bedrivs i samverkan med bland annat kommunerna. Nämnden driver arbetet med konstnärlig gestaltning och kulturell verksamhet i hälso- och sjukvården och ger Region Stockholms övriga nämnder anvisningar om åtgärder för vård och underhåll av Region Stockholms konstbestånd. Kulturnämnden är även Region Stockholms arkivmyndighet. Region Stockholm är huvudfinansiär av Stockholms Konserthusstiftelse vad gäller fastigheten och kulturnämnden ansvarar för Region Stockholms åtaganden gentemot stiftelsen och för att stiftelsens verksamhet följs upp.

Mål
Nämnden ansvarar för det nämndspecifika målet *Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet*. En av målets indikatorer mäts i delårsbokslutet, resterande mäts i samband med årsbokslutet. Nämnden redovisar även indikatorn *administrationens andel av kostnaderna*.

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet				
Andel av fastighetsinvesteringarna i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning	0,7 %	**Osäkert** ●		≥ 1 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	4,7 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Kulturupplevelser tillgängliga för regionens invånare genom strategisk samordning och stödgivning

Kulturnämnden arbetar aktivt för att tillgängliggöra kulturupplevelser för Region Stockholms medborgare. Dialog har genomförts med det regionala kulturlivet som del av implementeringen av Stockholmsregionens kulturstrategi. En viktig del av den strategiska samordningen utgörs av stödgivning på kulturområdet och under året har ordinarie stöd till regionens kulturaktörer fördelats enligt gällande villkor och avtal.

Möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare

Konst och kulturaktiviteter berikar människors möte med vården. Satsningen på konsten i Region Stockholms fastighetsinvesteringar pågår med viss förskjutning i tidplan på grund av Coronakrisen. *Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning* uppgår till 0,7 procent och bedöms delvis uppnås för 2020.

Bildning i en växande region

Arbetet med folkbildningsstrategin pågår enligt plan och i december 2020 planeras för antagande av remissversionen i kulturnämnden. Regionarkivets arbete att lämna allmänna handlingar bidrar till måluppfyllelsen och detta fortgår trots rådande läge.

Delaktighet i kultur- och föreningsliv för en hållbar region

Kulturaktörer i regionen har drabbats hårt av pandemin. Trots framgångsrik omställning till digitala evenemang har kulturaktörer i regionen drabbats av intäktsbortfall i spåren av pandemin. Kulturnämnden har ställt om sin verksamhet för att hantera både ordinarie verksamhet samt frågor kopplat till aktörer som behövt ställa in planerade aktiviteter till följd av pandemin. För att underlätta för kulturaktörer har beslut tagits om att inte kräva tillbaka medel för inställda evenemang.

Administrationens andel av kostnaderna
Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 4,7 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Kulturnämnden	2,7	0,0	2,7	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0 %	2,1

Nämnden redovisade ett resultat per augusti på tre miljoner kronor främst på grund av att högre statsbidrag har erhållits än budgeterat samt låga personalkostnader. Kulturnämnden tog på sitt sammanträde den 17 april beslut om en särskild utlysning av kulturstöd om 6,4 miljoner kronor, KN 2020/392, i syfte att bistå kulturlivet i den rådande situationen. Årets prognostiserade resultat uppgår till noll miljoner kronor vilket är enligt budget. Per den sista augusti uppgår utfallet för investeringar till två miljoner kronor. För helåret beräknas investeringar till sex miljoner kronor, vilket är i enlighet med budget.

Fastighets- och servicenämnden
Fastighets- och servicenämnden bildades den 1 januari 2019 och ansvarar, genom Locum AB, för Region Stockholms fastighetsbestånd, med undantag för kollektivtrafikens fastigheter. Nämnden ska långsiktigt utveckla sitt fastighetsbestånd genom avtal om förvaltning mellan Locum AB och Region Stockholm (1993) samt tilläggsavtal (2001) gemensamt benämnda Fastighetsavtalet. Nämnden ska vidare ansvara för Projektavtalet mellan Region Stockholm och Swedish Hospital Partners AB avseende Nya Karolinska Solna samt för dispositionsrätten och ersättning för denna gentemot Karolinska Universitetssjukhuset. Nämnden ska även, mot ersättning, tillhandahålla it- och servicetjänster i enlighet med nämnders och bolags beställningar.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde nämnd	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet				
Andel av fastighetsinvesteringarna i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning	0,7 %	**Osäkert** ●		≥ 1 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna				
Fastighetsförvaltningen	4,3 %[2]	**Uppfylls** ●		Minska
Serviceförvaltningen	100%	-		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller nämndens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Utfallet avser Locum AB.

Administrationens andel av kostnaderna för fastighetsverksamheten uppgick till 4,3 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020. För Serviceförvaltningen uppgick administrationens andel av kostnaderna till 100 procent.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Fastighets- och servicenämnden	965,4	336,1	629,3	496,1	908,0	468,0	440,0	5,7 %	485,0
varav Serviceförvaltningen	*32,5*	*3,3*	*29,1*	*19,3*	*7,0*	*5,0*	*2,0*	*0,1 %*	*-0,2*
varav Fastighetsförvaltningen	*932,9*	*332,7*	*600,2*	*476,8*	*901,0*	*463,0*	*438,0*	*7,2 %*	*485,2*

Fastighets- och servicenämnden redovisade ett positivt resultat per augusti på 965 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 629 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på försäljningen av Bromma sjukhus som genererade en reavinst om 438 miljoner kronor. NKS bygg gör ett positivt resultat per augusti på 70 miljoner kronor motsvarande 68 miljoner kronor högre än budget med anledning av låga räntekostnader. Ett tilläggsavtal till dispositionsavtalet ska tecknas vilket innebär lägre kostnader för Karolinska Universitetssjukhuset med 300 miljoner kronor 2020 och 150 miljoner kronor 2021. Fastighets- och servicenämnden kompenseras med motsvarande belopp från Region Stockholms koncernfinansiering och resultatet blir därmed opåverkat.

För året 2020 prognostiserar fastighets- och servicenämnden ett resultat på 908 miljoner kronor, vilket är 440 miljoner kronor bättre än budget och utgörs av reavinsten från Bromma sjukhus. Reavinster får dock inte räknas

med i resultatkravet och bortsett från denna är prognosen att årets resultatkrav på 463 miljoner kronor kommer att uppnås, men under förutsättning att ersättning erhålls för genomförda åtgärder med anledning av pandemin.

Investeringar

Fastighets- och servicenämnden ansvarar för investeringar i Region Stockholms fastighetsbestånd[12] och försörjning av informationsteknik[13]. Årets investeringsbudget för nämnden uppgår till 3 307 miljoner kronor och fördelas främst på investeringar i fastigheter, utrustning och informationsteknik. I budgeten ingår utrustningsinvesteringar kopplade till fastighetsinvesteringar för genomförande av Framtidsplan för hälso- och sjukvården där utfallet redovisas under respektive nämnd och bolag inom hälso- och sjukvård. Justerat för utrustningsinvesteringar kopplade till fastighetsinvesteringar för genomförande av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, uppgår investeringarna per augusti till 1 041 miljoner kronor, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 34 procent.

Prognosen för årets investeringar uppgår till 2 347 miljoner kronor, vilket är 960 miljoner kronor lägre än årets budget och motsvarar en prognostiserad upparbetningsgrad på 71 procent. Prognosavvikelsen beror främst på förseningar, både av hyresgäst- och fastighetsägarinitierade investeringar. Coronapandemin har medfört att vissa investeringar pausats, då omprioritering av lokaler skett samt av brist på resurser hos hyresgäst. En del beslutade investeringar har pausats av hyresgäst, Karolinska Universitetssjukhuset, givet ekonomisk situation och förseningar förekommer även av planerade projekt som inte hunnit beslutas.

Tabellen redovisar större[14] fastighetsinvesteringar inom hälso- och sjukvården. Väsentliga händelser och större avvikelser kommenteras nedan.

[12] Exklusive kollektivtrafikens fastigheter som trafiknämnden ansvarar för.
[13] Exklusive kollektivtrafikens försörjning av informationsteknik som trafiknämnden ansvarar för.
[14] Fastighetsinvesteringar vars totalbudget överstiger 100 miljoner kronor.

Fastighetsinvesteringar inom Hälso- och sjukvård Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse 2020	Total prognos	Total budget	Total upp-arbetnings-grad (%)	Färdig-ställande (år)
DS Ny behandlingsbyggnad 52	18	26	0	-26	1916	1829	104%	2019
DS Omb till vårdavd. etapp 1 inkl tekn uppr	-3	-3	0	3	546	608	90%	2019
St Göran vårdavd och behandl inkl tekn uppr	274	431	425	-6	2537	2537	72%	2023
Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus	17	29	0	-29	1245	1200	103%	2019
SÖS Ny bgn västläge-behandlbgn inkl tekn uppr	79	106	99	-7	2411	2411	99%	2020
SÖS Ny byggnad västläge - vårdbyggnad	1	2	6	4	749	751	99%	2019
SÖS-By 74- Nytt försörjningskvarter	1	1	4	3	555	561	98%	2018
Sollentuna - vårdavd, entré inkl tekn uppr	43	61	0	-61	1207	1207	94%	2020
Nacka - vårdavdelningar	-2	9	0	-9	400	400	93%	2019
HS Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN)	77	108	300	192	1701	1840	88%	2019
Allmänpsykiatri enkelrum, HS	1	1	2	1	119	122	97%	2019
Ny- och ombyggn av N-kvarteret (tidigare Thorax)	6	13	0	-13	480	543	83%	2019
HS-utbyggnad av brandlarm	3	6	0	-6	113	113	97%	2019
HS - Anpassning 2 avd/år	8	10	0	-10	126	272	46%	2020
HS - Anpassning avdelningar, etapp 2	19	31	148	117	355	423	6%	2024
HS-ombyggnad mottagning, 2 per år	19	28	0	-28	76	128	56%	2020
HS-ombyggnad mottagningar, etapp 2	3	12	65	53	265	266	1%	2025

Ny byggnad västläge, behandlingsbyggnad vid Södersjukhuset AB
Byggnad 70 är överlämnad och verksamhet pågår där. Nybyggnad av ny akutentré i byggnad 76 färdigställdes och driftsattes i juni.

Vårdavdelningar, entré, Sollentuna sjukhus
Slutbesiktning av Sollentuna sjukhus godkändes i april 2020. Förskjutning av tidsplan för investeringen har medfört en avvikelse på 61 miljoner kronor mellan årets prognos och budget då delar av utgifter flyttats från tidigare år till 2020 och 2021. Total prognostiserad utgift bedöms inrymmas inom total beslutad budget för investeringen.

Ny- och ombyggnation av operation och radiologi, Karolinska Huddinge
Ny- och ombyggnationen är överlämnad till verksamheten förutom sjukhusparken där arbeten kommer att pågå året ut. Den kliniska driftstarten av operation senarelades då operationssalar ställdes om till intensivvårdsplatser med anledning av covid-19-pandemin. Total prognostiserad utgift har successivt sänkts och bedöms bli 139 miljoner kronor lägre än nu total beslutad budget för investeringen.

Anpassning avdelningar etapp 2, Karolinska Huddinge
Investeringen i fortsatt ombyggnation av avdelningar har fördelats på fler år än ursprungligt planerat, som medför en lägre prognos med 117 miljoner kronor 2020 jämfört med budget för året. Investeringen är i nuläget pausad av hyresgäst på grund av omprioriteringar i verksamheten.

Ombyggnad mottagningar etapp 2, Karolinska Huddinge
Investeringen i fortsatt ombyggnation av mottagningar har fördelats på fler år än ursprungligt planerat, som medför en lägre prognos med 53 miljoner kronor 2020 jämfört med budget för året. Investeringen är i nuläget pausad av hyresgäst.

Serviceförvaltningens investeringar
För 2020 beräknar serviceförvaltningen göra investeringar på totalt 210 miljoner kronor, vilket understiger budget med 46,5 miljoner kronor. Avvikelsen avser främst samlokaliseringsprojektets fas 2 som har förskjutits i tid. Årsprognosen beräknas till 25 miljoner kronor, vilket ska jämföras med en årsbudget på 69,5 miljoner kronor.

Revisorskollegiet
De förtroendevalda revisorerna är regionfullmäktiges, och ytterst invånarnas, verktyg för den demokratiska kontrollen. Revisorskollegiets uppdrag är att granska all verksamhet och pröva ansvarstagandet i nämnder och bolagsstyrelser.

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Revisorskollegiet	4,6	3,4	1,1	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0

Revisorskollegiets resultat per augusti uppgick till fem miljoner kronor, vilket är en miljon kronor högre än periodens budget. Avvikelsen beror främst på lägre konsultkostnader för finansiell revision.

Årets prognos uppgår till noll miljoner kronor, vilket är i nivå med budgeterat resultat.

Bolag

Landstingshuset i Stockholm AB
Landstingshuset i Stockholm AB, LISAB, är helägt av Region Stockholm och är moderbolag i en koncern som består av flera dotterbolag samt dotterdotterbolag. Bolaget ska äga och förvalta aktier i aktiebolag som Region Stockholm använder för sin verksamhet.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Landstingshuset i Stockholm AB	-112,8	-5,8	-107,0	36,8	-18,0	-18,0	0,0		-16,7

LISAB redovisade ett negativt resultat för perioden på 113 miljoner kronor. Resultatet består främst av nedskrivningar av värdet på aktierna i dotterbolagen, som uppstått då dotterbolagen redovisat negativa resultat för perioden. Justerat för nedskrivningen redovisade LISAB ett resultat på minus fem miljoner kronor, vilket är en miljon kronor bättre än budgeterat resultat för perioden.

Prognostiserat resultat för året uppgår till -18 miljoner kronor, vilket motsvarar det resultatkrav som ålagts bolaget. I resultatprognosen görs ingen bedömning av värdet på dotterbolagens aktier vid året slut.

Södersjukhuset AB
Södersjukhuset AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård samt högspecialiserad kärl- och handkirurgisk vård.

Den 9 mars diagnosticerade sjukhuset sin första patient med covid-19 och per den sista augusti hade cirka 1 480 patienter med bekräftad covid-19 skrivits ut från sjukhuset. Kapaciteten på IVA nästintill fyrdubblades mellan mitten av mars och mitten av april, från 16 IVA-platser till 60. Som mest, i slutet av april, vårdades 172 patienter inom slutenvården och 56 patienter inom intensivvården. Operation flyttade under våren ut, internmedicinska avdelningar gjordes tillfälligt om till covid-19-avdelningar och den nya akuten öppnade en och en halv månad före utsatt datum, vilket innebär att sjukhuset drivit två akutmottagningar parallellt. Detta har varit till gagn för möjligheten att separera flöden av patienter. Även en ny infektionsavdelning har driftsatts. Den genomsnittliga vårdtiden för alla patienter med bekräftad covid-19 är 7,6 dygn. Fler än en sjättedel har vårdats inom IVA med en total vårdtid om cirka 2 600 vårddagar. Den 1 juli återgick sjukhuset till ett så kallat normalläge. Det kommer dock, enligt sjukhuset, att ta tid att återupprätta produktionskapaciteten till normalläge.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	33,0 %	**Uppfylls ej** 🔴		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	72,0 %	**Osäkert** 🟡	≥ 88 %	≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	68,0 %	**Uppfylls ej** 🔴		≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]			≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	1,2	**Uppfylls** 🟢		≤ 2
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	3,7	**Uppfylls** 🟢		Minska
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	2,8 %	**Uppfylls** 🟢		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

Under covid-19-utbrottet är det framförallt sjukhusets tillgänglighetsindikatorer som har försämrats, såsom besök och behandling inom 30 respektive 90 dagar. Detta beror på att elektiv vård nedprioriterats för att klara av det ökade akuta uppdraget.

Arbetet med ett förbättrat patientflöde på akutmottagningen avbröts tillfälligt på grund av omorganiserade flöden relaterat till covid-19-pandemin. Förbättringsarbetet kommer att återupptas under hösten.

För att kunna öka IVA-kapaciteten på sjukhuset har anestesipersonal, läkare samt sjuksköterskor från andra verksamhetsområden tjänstgjort inom intensivvården, vilket resulterat i att operationsverksamheten kraftigt reducerats under hela våren och sommaren. Endast akut kirurgi och imperativ vård som inte kan anstå utförs. En upptrappning av operationskapaciteten har påbörjats, men på grund av det uppdämda vårdbehovet och ett fortsatt besvärligt rekryteringsläge är det tveksamt om målnivån för året kommer att uppnås. Därutöver står de lokaler som används för IVA inför en omfattande renovering, vilket innebär en risk för lägre operationskapacitet.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 2,8 procent per sista augusti 2020 och har minskat med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år. Minskningen kan kopplas till vakanser samt minskad personalomsättning. Indikatorn bedöms uppnås för helåret 2020.

Vårdproduktion
Covid-19-pandemin har påverkat vårdproduktionen sedan början av mars.

Vårdproduktionen var per augusti 16,4 procent lägre än periodiserad budget mätt i antal öppenvårdsbesök och 11,0 procent lägre mätt i antal slutenvårdstillfällen. I förhållande till föregående år minskar antalet öppenvårdsbesök med 20,4 procent och antal slutenvårdstillfällen med 5,8 procent. Minskningen inom öppenvården finns såväl inom akut som elektiv vård och inom de flesta kliniker. Ett stort antal operationer har ställts in. Även elektiv slutenvård har i hög utsträckning ställts in. Medelvårdtiderna är något lägre än föregående år, 3,72, vilket till stor del beror på att medelvårdtiderna inom vårdval Förlossning har minskat.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Södersjukhuset AB	-80,2	35,9	-116,1	2,5	-288,0	9,0	-297,0	-5,2 %	-111,6

Södersjukhuset AB redovisade ett negativt resultat per augusti på -80 miljoner kronor. Bolaget har gjort stora omställningar i syfte att hantera pandemin och i resultatet ingår 225 miljoner kronor avseende merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 i form av 181 miljoner kronor i ökade kostnader, främst avseende personal samt material och inköp, samt 44 miljoner kronor i minskade intäkter. Resultatet undantaget effekten av covid-19 påverkas av uppskjuten och utebliven vård och uppgick till 145 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 109 miljoner kronor. Avvikelsen beror i huvudsak på högre intäkter samt lägre kostnader för pensioner till följd av KPA:s förändrade pensionsprognos.

Innevarande års åtgärdsprogram uppgick till 300 miljoner kronor, varav 60 miljoner kronor, 20 procent, upparbetats per augusti. Åtgärderna är nedbrutna per verksamhetsområde och finns i huvudsak inom personalområdet. Prognosen för året är att åtgärder motsvarande 80 miljoner kronor kommer att få effekt.

För helåret 2020 prognostiserar Södersjukhuset ett resultat på -288 miljoner kronor, varav merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 uppgår till -283 miljoner kronor. Prognosen avviker negativt från fastställt resultatkrav med 297 miljoner kronor och innebär en förbättring om 50 miljoner kronor jämfört med senast lämnade prognos. Om effekten

av covid-19 exkluderas, blir årsprognosen 14 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat. Prognosen innefattar lägre pensionskostnader i enlighet med KPA:s senaste prognos samt i tolftedelar jämnt fördelad ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet, enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård.

Prognosen är svårbedömd då riskerna är många, bland annat avseende avräkning av ersättning från beställaren samt kostnader för bemanning, och det är oklart hur mycket av vårdskulden som hinner arbetas av under hösten.

Investeringar
Investeringsutfallet per augusti exklusive strategiska utrustningsinvesteringar uppgick till 130 miljoner kronor och motsvarar en upparbetningsgrad på 77 procent i förhållande till budget. Prognosen för årets investeringar ligger på 149 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner kronor lägre än budget och motsvarar en upparbetningsgrad på 88 procent. Avvikelsen beror på förseningar kopplat till långdragna upphandlingsprocesser samt omprioriteringar med anledning av covid-19.

Danderyds Sjukhus AB
Danderyds Sjukhus AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård samt högspecialiserad rehabiliteringsmedicin. Från och med januari 2020 tog Danderyds Sjukhus AB över ansvaret för geriatrikverksamheten vid Danderyds sjukhus från SLSO. Även elfysiologi, ett nytt uppdrag inom kardiologi, startade också vid årets början.

Sjukhuset återgick den 9 juli till normalläge efter drygt fyra månader i förhöjd beredskap med anledning av covid-19-pandemin. Effekterna av covid-19-pandemin är hittills omfattande för såväl verksamheten som ekonomin.

Antalet disponibla vårdplatser i både sluten- och intensivvård har under sommaren varit högre än normalt på grund av covid-19. Beläggningen har varit lägre än tidigare år och vårdplatserna har räckt till på ett bra sätt för att täcka vårdbehovet. Sjukhuset skrev in sin första patient med covid-19-smitta den 6 mars och har fram till och med 31 augusti behandlat 1 745 patienter med konstaterad covid-19-smitta. Med en ökande mängd utskriva patienter som har haft covid-19, uppstår ett allt större behov av postcovid-rehabilitering. Danderyds sjukhus, med högspecialiserade

Rehabiliteringsmedicinska Universitetskliniken, har en central roll i denna vård och har fått ett utökat uppdrag av hälso- och sjukvårdsnämnden.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	48,0 %	**Uppfylls ej** ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	65,0 %	**Uppfylls ej** ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	64,0 %	**Uppfylls ej** ●		≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]			≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	1,6	**Uppfylls** ●		≤ 2
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	3,1	**Uppfylls ej** ●		Minska
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	2,7 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

Danderyds sjukhus upprätthåller arbetet med mål och indikatorer, dock ligger fokus på att ta hand om det akuta läge som uppstått i och med covid-19-utbrottet. Övergripande är det framförallt sjukhusets tillgänglighetsindikatorer som försämras, såsom besök och behandling inom 30 respektive 90 dagar.

Sjukhuset arbetar på de interna flödena, men största anledningen till låga siffror är nya krav på kommunerna att ta emot patienterna tidigare enligt nytt avtal. Arbetet med ett förbättrat patientflöde på akutmottagningen avbröts tillfälligt på grund av omorganiserade flöden relaterat till covid-19-pandemin. Förbättringsarbetet återupptas under hösten.

Medelvårdtiden påverkas under 2020 framför allt av två stora förändringar, dels pandemin och dels tillkomsten av den nya verksamheten Geriatrik. Exklusive Geriatriken och covid-19 hamnar medelvårdtiden på 2,9 dagar.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 2,7 procent per sista augusti 2020 och har minskat med 0,2 procentenheter jämfört med föregående år. Minskningen kan kopplas till att sjukhuset har prioriterat kärnverksamheten, och andelen administration av personalkostnader har

minskat mellan 2015 och 2019. Indikatorn bedöms uppnås för helåret 2020.

Vårdproduktion

Från och med mitten av mars har öppenvårdsproduktionen påverkats kraftigt av pandemin. Antalet öppenvårdsbesök var 17,2 procent lägre än periodiserad budget, varav akuta öppenvårdsbesök var 9,4 procent lägre och elektiva öppenvårdsbesök 19,2 procent lägre. Jämfört med samma period föregående år minskade antalet öppenvårdsbesök med 14,7 procent. I och med pandemin går digitaliseringen snabbt framåt, där en ökad andel fysiska besök ersätts av distanskontakter. Om detta inte skett skulle den negativa avvikelsen vara större. Videomöten ökar från i snitt 50 per månad under januari-februari till en topp på strax under 500 i juni.

Antalet slutenvårdstillfällen var 2,5 procent lägre än periodiserad budget, eller 830 vårdtillfällen. Från och med mars påverkas slutenvårdsproduktionen negativt av pandemin. Den elektiva vården minskar med 17,5 procent av samma anledning, en stor andel av den elektiva vården skjuts upp på grund av covid-19. Akuta slutenvårdstillfällen ökar med 1,1 procent. Jämfört med utfallet föregående år ökar dock antalet slutenvårdstillfällen med 5,5 procent, varav elektiva slutenvårdstillfällen ökar med 10,1 procent och akuta slutenvårdstillfällen ökar med 4,6 procent.

Prognosen för återstående månader av året är att sjukhuset ser en möjlighet att ta igen en del av den elektiva vård som prioriterats ned under pandemin.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Danderyds Sjukhus AB	-80,2	31,1	-111,3	-85,5	-137,0	8,0	-145,0	-3,0 %	-158,4

Danderyds Sjukhus AB redovisade ett negativt resultat per augusti på -80 miljoner kronor. I resultatet ingår 218 miljoner kronor avseende merkostnader och minskade intäkter kopplat till covid-19 i form av 191 miljoner kronor i ökade kostnader, främst avseende personal samt material, samt 27 miljoner kronor i minskade intäkter. Resultatet undantaget effekten av covid-19 uppgår till 138 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 107 miljoner kronor.

Innevarande års åtgärdsprogram uppgår till 300 miljoner kronor, varav 28 miljoner kronor, 9,3 procent, upparbetats per augusti. Sjukhusets

omställning till att vårda covid-19-patienter har gjort att tidigare beslutat åtgärdsprogram om 300 miljoner kronor har omprioriterats under perioden mars-augusti.

För helåret 2020 prognostiserar Danderyds sjukhus ett resultat på -137 miljoner kronor, varav merkostnader och förlorade intäkter kopplat till covid-19 uppgår till totalt 255 miljoner kronor. I och med resultatkravet om åtta miljoner kronor innebär detta en avvikelse mot budget på -145 miljoner kronor. Om effekten av covid-19 exkluderas, blir årsprognosen 110 miljoner kronor högre än budgeterat resultat, vilket förklaras av lägre produktion med minskade kostnader för sjukvårdsmaterial som följd, samt lägre pensionskostnad. Prognosen innefattar, i tolftedelar jämnt fördelad, ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård.

Prognosen är svårbedömd då riskerna är många, bland annat avseende avräkning av ersättning från beställaren samt kostnader för bemanning, bristande förmåga att fullfölja åtgärdsprogram och det är oklart hur mycket av vårdskulden som hinner arbetas av under hösten.

Investeringar
Investeringsutfallet per augusti exklusive strategiska utrustningsinvesteringar uppgick till 64 miljoner kronor och motsvarar en upparbetningsgrad på 36 procent i förhållande till budget. Prognosen för årets investeringar ligger på 120 miljoner kronor, vilket är 60 miljoner kronor lägre än budget och motsvarar en upparbetningsgrad på 67 procent. Avvikelsen beror på förseningar av nya ersättningsinvesteringar samt omprioriteringar med anledning av covid-19.

Södertälje Sjukhus AB
Södertälje Sjukhus AB är ett av Region Stockholms akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad somatisk specialistvård.

I början av mars gick sjukhuset in i stabsläge och från mitten av mars i förstärkningsläge för att klara av att möta det kommande vårdbehovet. Sjukhuset har under större delen av våren styrts primärt av LSSL som i sin tur styrts av RSSL inom Region Stockholm. I slutet av juni gick sjukhuset tillbaka till stabsläge och från den 20 juli till normalläge.

Under våren har sjukhuset fokuserat på att klara av att hantera det uppkomna vårdbehovet kopplat till pandemin förorsakad av Coronaviruset. Detta har medfört stora påfrestningar på sjukhuset inte minst utifrån att

covidpatienter är starkt smittsamma och därmed kräver separata vårdflöden samt fullgod skyddsutrustning för personalen. Vårdbehovet ökade kraftigt med anledning av detta, främst avseende intensivvård. Sjukhuset har normalt fyra intensivvårdsplatser men ökade under april kapaciteten till 14 vårdplatser, en ökning med 250 procent, vilket krävt ombyggnationer för att skapa slussar, undertryck samt kraftigt ökat frånluftsflöde för att förhindra lufttransport av aerosolpartiklar som kan uppkomma vid intensivvård. Uppskalningen skedde stegvis under våren för att följa epidemins utvecklingstakt och det ökande vårdbehovet. I takt med att behovet sedan minskade har en stegvis nedtrappning av kapaciteten gjorts. Trots den kraftiga ökningen av intensivvårdskapaciteten under våren var den en begränsande faktor. Ambulansomstyrning av patienter från Botkyrka och Salem till Karolinska Huddinge har gjorts för att säkerställa sjukhusets IVA-kapacitet.

I mitten av mars bekräftades den första patienten med konstaterad Coronasmitta och diagnostiserades för covid-19 på sjukhuset. Antalet patienter har därefter successivt ökat i antal, ackumulerat augusti har 747 patienter vårdats på sjukhuset efter konstaterat positivt provsvar.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	64,0 %	**Uppfylls ej** ●	≥78 %	≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	70,0 %	**Uppfylls ej** ●	≥73 %	≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	67,0 %	**Uppfylls ej** ●	≥90 %	≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]		≤ 7,7 %	≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	0,4	**Uppfylls** ●	≤ 2	≤ 2
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	3,8	**Uppfylls** ●		Minska
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	5,9 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

Sjukhusets förmåga att uppfylla regionfullmäktiges mål påverkas kraftigt av effekterna av pågående pandemi. Under våren har fokus varit att klara av att hantera konsekvenserna av den pågående pandemin. Situationen har ställt stora krav på sjukhusets förmåga, både avseende att öka

vårdkapaciteten och att hantera personalsituationen. Alla andra frågor har haft lägre prioritet.

Sjukhuset utskrivningsteam bidrog till att framför allt geriatriska patienter kunde skrivas ut snabbare till kommunal omsorg när de var medicinskt färdigbehandlade. Detta bidrog till kraftigt minskade vårdtider inom geriatriken som i sin tur friställde vårdplatser för akutsomatiska patienter. När utflödet av patienter från geriatriken till kommunal omsorg fungerade tillfredsställande medförde det ett bättre internt flöde på sjukhuset.

I samband med att pandemin kom minskade antalet sökande till akutmottagningen. De som inte behövde sjukhusets resurser undvek att besöka sjukhuset. Det minskade inflödet av patienter i kombination med en resursfokusering på bland annat akuten bidrog till en snabbare handläggning av patienterna, vilket återspeglas i förbättrad tillgänglighet under våren. I takt med att patienterna började återkomma, försämrades läget något men sammantaget var vistelsetiderna på akuten bättre ackumulerat augusti än före pandemin.

Tillgängligheten till nybesökläkare samt till behandling har försämrats. I princip all elektiv vård, har på uppdrag av RSSL, ställts in under våren vilket medfört kraftigt ökade köer. Totalt uppskattar sjukhuset att cirka 6 000 patienter väntar på nybesök eller återbesök samt 1 100 patienter på ett operativt ingrepp. Sjukhusledningen fokuserar nu på hur denna köställda vård ska kunna hanteras på bästa sätt samtidigt som inflödet av nya remisser förväntas bli högt.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 5,9 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020. Sjukhuset har något högre kostnader för administration än övriga sjukhus, detta är ett problem som delas av andra mindre sjukvårdsproducenter. Merparten av de administrativa resurserna avsätts till att stödja verksamheten och den inre styrningen. Inom verksamhetsområdena finns inga egna resurser inom exempelvis HR och ekonomi utan dessa utgår från den sjukhusövergripande administrationen.

Vårdproduktion

Från och med mitten av mars har öppenvårdsproduktionen kraftigt påverkats av pandemin. Den elektiva öppenvården har i stor utsträckning ställts in till förmån för akut omhändertagande av misstänkt covid-19 smittade patienter. Även besöken till akuten men främst närakuten, både vuxna och barn, minskade när pandemin var som mest intensiv.

Öppenvårdsproduktionen ackumulerat augusti är på grund av rådande omständigheter 15,2 procent lägre än under samma period föregående år. Detta ska jämföras med 2,7 procent ackumulerat mars, samma period föregående år (före pandemin). Från och med 4 maj har dock de elektiva mottagningarna haft möjlighet att återuppta delar av mottagningsverksamheten vilket påverkat produktionen positivt.

Slutenvården är 3,3 procent lägre än periodiserad budget. Från och med 9 mars påverkades slutenvårdsproduktionen negativt av pandemin. Jämfört med föregående år är dock antalet vårdtillfällen något fler. Ökningen uppgår till 0,9 procent.

De elektiva vårdtillfällena har minskat som en konsekvens av inställda planerade operationer till förmån för akut vård av inneliggande patienter med misstänkt eller konstaterad Coronasmitta.

Prognosen per augusti avseende elektiv öppenvård avviker med -13,3 procent och den akuta öppenvården med -9,1 procent. Sjukhuset kalkylerar med att mottagningsverksamheten återgår till normalläge till hösten.

Prognosen avseende slutenvården avviker med -2,1 procent och påverkas främst av att sjukhuset tvingats ställa in alla ej nödvändiga elektiva operationer och istället lagt alla tillgängliga resurser på att hantera pandemin.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 Jan-aug	Budget 2020 Jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 Jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Södertälje Sjukhus AB	-4,4	8,6	-13,0	31,1	-9,0	2,0	-11,0	-0,7 %	22,8

Södertälje Sjukhus AB redovisade ett negativt resultat per augusti på fyra miljoner kronor. Resultatet är 13 miljoner kronor sämre än periodiserad budget. Avvikelsen påverkas av flera faktorer men främst av pandemirelaterade merkostnader och förändrad pensionsprognos från KPA.

Sjukhusets covidrelaterade merkostnader uppgick till 72 miljoner kronor per augusti. Av merkostnaderna utgör bemanning 57 procent, material 30 procent och övriga kostnader 13 procent. Exkluderas de pandemirelaterade effekterna uppgick sjukhusets resultat till 68 miljoner kronor och avvikelsen jämfört med periodiserad budget uppgår till 59 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen hänförs främst till förändrad pensionsprognos,

statligt bidrag för sjuklönekostnad samt lägre kostnad för utförd vård. Med anledning av rådande pandemi har ersättningsmodellen tillfälligt förändrats och den produktionsrelaterade ersättningen i sjukhusavtalet erhålls som fast ersättning i 12-delar under perioden mars - september.

Sjukhusets prognos för 2020 baseras på att sjukhuset får fast ersättning avseende sjukhusavtalet fram till årsskiftet både avseende rörlig- och målrelaterad ersättning, att inga ytterligare kostnader tillkommer avseende Command Center samt att sjukhusets hyreskostnader inte förändras då sjukhuset fortfarande endast faktureras för preliminära hyror avseende sjukhusbyggnader som togs i bruk under 2018/2019.

Sjukhuset rapporterar en negativ prognos på nio miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse på elva miljoner kronor jämfört med årets resultatkrav. Exkluderas merkostnader och ökade intäkter kopplade till covid-19 är det en positiv prognos på 70 miljoner kronor jämfört med årets resultatkrav. Den positiva avvikelsen hänförs främst till sjukhusets nya pensionsprognos. Exkluderas även denna summerar sjukhusets prognos till 13 miljoner kronor jämfört med resultatkravet. Prognosen innefattar, i tolftedelar jämnt fördelad, ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård.

Sjukhuset har ett åtgärdsprogram på 29 miljoner kronor, men ser stora svårigheter att uppnå full effekt under rådande omständigheter.

Investeringar
Pandemin har medfört stora verksamhetsförändringar. Stora investeringar har krävts för att skyndsamt skapa fler vårdplatser både i form av intensivvårdsplatser och ordinarie vårdplatser i enlighet med direktiv från Regional särskild sjukvårdsledning inom Region Stockholm. I förlängningen innebär detta att en ansenlig del av sjukhusets planerade ersättningsinvesteringar inte kommer kunna genomföras under innevarande år utan måste skjutas fram.

Sjukhuset rapporterar en prognos på 33 miljoner kronor, vilket är en negativ avvikelse med sex miljoner kronor jämfört med årets budget.

S:t Eriks Ögonsjukhus AB
S:t Eriks Ögonsjukhus AB bedriver specialiserad och högspecialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Sjukhuset har ett universitetssjukvårdsuppdrag med en omfattande forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet i

samverkan med Karolinska Institutet. Sjukhuset bedriver även rikssjukvård inom ögononkologi, barnkatarakt och barnglaukom.

Till följd av pandemin har elektiva operationsprogram och mottagningar varit nedstängda under mars till och med maj, under den perioden har endast akut och imperativ ögonsjukvård utförs där vård inte kunnat anstå. Under våren har sjukhusets primära fokus, utöver hanteringen av covid-19, legat på att hantera flytten in i nya lokaler i Hagastaden bredvid Karolinska Universitetssjukhuset. Flytten sker i september och har planerats under två år.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	95,3 %	**Uppfylls** ●		≥ 78 %
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	83,4 %	**Osäkert** ●		≥ 73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	92,8 %	**Uppfylls** ●		≥ 90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]			≤ 7,7 %
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	2	**Uppfylls** ●		Minska
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	3 %	**Osäkert** ●		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

Bolaget arbetar intensivt för att uppnå de mål som beslutats av regionfullmäktige. S:t Eriks Ögonsjukhus AB uppfyller vårdgarantin med i genomsnitt 92,8 procent för operation och behandling och med 83,4 procent för nybesök. Effekten av covid-19 börjar nu synas i statistiken för nybesök och sjukhuset bedömer det osäkert om indikatorn uppnår sitt målvärde för 2020. Sjukhuset kan se att ett stort vårdbehov kommer att uppstå när samhället återgår till normalläge efter covid-19-pandemin. Tillgängligheten kommer vara en utmaning.

Tillgängligheten på akutmottagningen har genomsnittligt uppgått till 95,3 procent. Mediantiden för en patient för att få en första läkarbedömning på akutmottagningen är för perioden 54 minuter. Att tillgängligheten är något lägre än föregående period beror på att elektiv vård nedprioriterats för att klara av det ökade akuta uppdraget på grund av covid-19.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till tre procent per sista augusti 2020 och bedöms osäker för helåret 2020.

Vårdproduktion

Totalt har vårdvolymerna minskat betydligt under rapporteringsperioden, en covideffekt. Vårdvolymerna för öppenvården år 2020 ligger 17,2 procent lägre än föregående år då främst akut och imperativ vård utfördes från mitten av mars till början av juni. Antalet akuta besök ligger under föregående års nivå, -24 procent, och beror delvis på att cirka 2 100 besök felregistrerades i början av år 2019 samt att färre patienter har sökt sig till akuten under våren. Att de totala vårdvolymerna varit lägre än planerat beror även på en högre sjukfrånvaro under februari även om den dominerande anledningen är covid-19-relaterad. Även utomläns-/utlandsvården har en lägre produktion hittills i år där öppenvård haft 27,3 procent färre besök än föregående år och slutenvård haft 29,6 procent färre vårdkontakter än föregående år. De förlorade intäkterna från utomläns-/utlandsvården uppgick till och med augusti till 21,8 miljoner kronor.

De intravitreala undersökningar och behandlingar som hör till imperativ vård har ökat med 3,2 procent jämfört med föregående år och förväntas fortsätta öka.

Produktionsprognosen för 2020 är svårbedömd och är helt beroende av när samhället kan återgå till normalläge efter covid-19.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	22,3	32,7	-10,3	43,1	-26,0	3,0	-29,0	-4,3 %	55,7

S:t Eriks Ögonsjukhus AB redovisade ett resultat på 22 miljoner kronor för augusti månad, att jämföra med periodens budget på 33 miljoner kronor, vilket motsvarar tio miljoner kronor lägre än periodens budget. Från mitten av mars till slutet av maj har elektiva operationsprogram och mottagningar varit nedstängda till att endast akut och imperativ ögonsjukvård utförs där vård inte kunnat anstå. Från och med den 1 juni tas remisser emot för elektiv vård. Vi ser att många patienter bokar av sina besök på flera mottagningar med anledning av pandemin. Intäktsbortfallet med anledning av covid-19 är totalt 29 miljoner kronor där minskade intäkter för utomlänsvård uppgår till 22 miljoner kronor.

För helåret 2020 prognosticerar S:t Erik Ögonsjukhus ett resultat på minus 26 miljoner kronor. I prognosen ingår förlorade intäkter kopplat till covid-19 med ett belopp på totalt 44 miljoner kronor.

S:t Erik Ögonsjukhus har enligt budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till tre miljoner kronor. Prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med minus 29 miljoner kronor. Helårsprognosen uppfyller fastställt resultatkrav på tre miljoner kronor när merkostnader och förlorade intäkter med anledning av covid-19 exkluderas från prognos. Prognosen innefattar, i tolftedelar jämnt fördelad, ersättning för den rörliga delen i sjukhusavtalet enligt överenskommelse med beställaren av hälso- och sjukvård.

Resultatprognosen för 2020 är svårbedömd och är helt beroende av när samhället kan återgå till normalläge.

Investeringar
Investeringarna till och med augusti uppgick till 24 miljoner kronor. För åren 2020 och 2021 kommer en investeringspuckel att uppstå i samband med flytt av verksamhet till det nya ögonsjukhuset i Hagastaden.

Folktandvården Stockholms län AB
Folktandvården Stockholms län AB ska bedriva folktandvård inom Region Stockholm och inom ramen för regionens ansvar enligt tandvårdslagen. Inom regionen utför Folktandvården Stockholms län AB uppdrag för hälso- och sjukvårdsnämnden, som enligt beställningen i huvudsak ska omfatta barntandvård. Folktandvården Stockholms län AB ska vara ett konkurrenskraftigt tandvårdsföretag.

På grund av utbrottet av covid-19-pandemin beslutade RSSL om att Folktandvården Stockholms län AB i mars skulle skala ner sin verksamhet genom att stänga många av sin kliniker för att frigöra skyddsutrustning och förbrukningsmaterial till sjukvården. Korttidsarbete infördes den 4 maj för en stor del av bolagets medarbetare som permitterades 40 procent av arbetstiden. Under juni månad kunde verksamheten successivt skalas upp till att från den 22 juni återgå till full kapacitet. Efter semesterperioden bedrivs verksamheten återigen i full skala, men med en stor vårdskuld, som byggts upp under pandemin, att hantera.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	5,7 %	**Uppfylls ej** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 5,7 procent per sista augusti 2020 och har ökat med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år. Ökningen beror på att kostnaderna för kärnverksamheten och därmed också de totala kostnaderna minskar till följda av uppskjuten vård med anledning av covid-19-pandemin. Pensionskostnaderna är också lägre med anledning av KPA:s senaste pensionsprognos per augusti.

Pandemin har haft och har fortfarande stor påverkan på bolagets möjligheter att uppnå såväl de ekonomiska som produktionsmässiga målen. Aktiviteter för att stärka bolaget som arbetsgivare och minska personalomsättningen bland tandvårdspersonal har fått skjutas fram på grund av rådande pandemi. Sjukfrånvaro, vård av barn samt korttidsarbete innebär svårigheter att följa upp de mål och indikatorer som sattes för 2020 avseende kompetensförsörjning. Även mål inom innovation, digitalisering och stärkt folkhälsa påverkas.

Vårdproduktion

Till följd av den under våren reducerade verksamheten har antalet behandlade barn och ungdomar minskat med 16,9 procent i jämförelse med föregående år och understiger periodiserad budget med 16,0 procent. Minskningen avseende vuxenpatienter är 24,5 procent i jämförelse med föregående år och avviker negativt mot budget med -26,2 procent. Även inom specialisttandvården har betydligt färre patienter behandlats.

Bolaget bedömer att de kommer att kunna arbeta av den vårdskuld som uppstått när det gäller patienter inom barn- och ungdomstandvården, men att det kommer att bli på bekostnad av ett kraftigt reducerat antal patienter inom vuxentandvården. Den uppbyggda vårdskulden har redan fått och kommer fortsatt att få stora konsekvenser på bolagets ekonomi i form av minskade intäkter på grund av förlorade marknadsandelar avseende vuxenpatienter.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Folktandvården Stockholms Län AB	36,4	69,5	-33,1	69,8	2,3	112,5	-110,2	-7,4 %	112,5

Folktandvården Stockholms län AB redovisade ett resultat per augusti på 36 miljoner kronor. I resultatet ingår 206 miljoner kronor avseende merkostnader och förlorade intäkter kopplat till covid-19 i form av 203 miljoner kronor i lägre intäkter, framförallt vuxenintäkter. Intäktsbortfallet kompenseras i viss utsträckning av ökade intäkter avseende statlig ersättning för korttidsarbete om 17 miljoner kronor samt ersättning för sjuklön om tio miljoner kronor. Resultatet påverkas även av lägre kostnader för pensioner om 47 miljoner kronor, varav 28 miljoner kronor avser lägre pensionskostnader, samt lägre lönekostnader om 29 miljoner kronor.

För helåret 2020 prognostiserar Folktandvården ett resultat på två miljoner kronor, varav merkostnader, minskade intäkter och statlig ersättning kopplat till covid-19 uppgår till sammanlagt 262 miljoner kronor. Prognosen avviker negativt från fastställt resultatkrav med 110 miljoner kronor. Jämfört med senast lagda prognos har resultatet förbättrats med 113 miljoner kronor, vilket främst beror på att intäktstappet avseende vuxenpatienter inte beräknas bli så stort som bolaget först befarat. Om effekten av covid-19 exkluderas i årsprognosen uppnår bolaget sitt resultatkrav. Prognosen är svårbedömd då det är oklart hur mycket av vårdskulden, främst avseende vuxenpatienter, som hinner arbetas av under hösten.

Regionledningskontoret bedömer att Folktandvården i Stockholms Län AB har möjlighet att uppnå ett högre prognostiserat resultat 2020 än vad som rapporterats i delåret. Orsaken är att verksamheten från slutet av maj gradvis har ökats upp, och bedrivs från och med slutet av juni i full skala.

Investeringar

Investeringsutfallet per augusti uppgick till 12 miljoner kronor och motsvarar en upparbetningsgrad på 14 procent i förhållande till budget. Prognosen för årets investeringar ligger på 85 miljoner kronor, vilket är i enlighet med årets budget. Avvikelsen beror dels på att ett investeringsstopp infördes under våren för icke nödvändiga investeringar på grund av covid-19-utbrottet, dels på att ett avtal för behandlingsenheter saknats, vilket orsakat förseningar. Investeringarna förväntas öka under hösten, men rymmas inom budgeterad ram på 85 miljoner kronor.

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB

Ambulanssjukvården i Storstockholm AB, AISAB, ska utföra ambulanssjukvård åt Region Stockholm. AISAB kan utföra interhospitala transporter och transport av avlidna åt Region Stockholm. Covid-19-pandemin har präglat stora delar av delåret. De största svårigheterna har varit att klara bemanningen och ha jämn tillförsel av skyddsutrustning.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	[2]			Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] AISAB kan ej mäta denna indikator.

Indikatorn *administrationens andel av kostnaderna* har inte kunnat mätas vid delårsbokslutet. Arbetet pågår att skapa förutsättningar i Raindance för att löpande kunna följa de administrativa kostnaderna för AISAB enligt den modell som beslutats av Region Stockholm.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 Jan-aug	Budget 2020 Jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 Jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Ambulanssjukvården I Storstockholm AB	22,7	7,2	15,6	27,3	12,0	12,0	0,0	0,0 %	26,2

AISAB redovisar ett positivt resultat per augusti på 23 miljoner kronor och avviker därmed positivt mot periodens budgeterade resultat med 15 miljoner kronor. Extra kostnader med anledning av pandemin har efter överenskommelse fakturerats Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Det innebär att AISAB:s ekonomiska resultat inte påverkats av dessa extra kostnader.

Bolaget har för de första åtta månaderna en ekonomi i balans. Hur ekonomin utvecklas för hela 2020 är svårare än normalt att bedöma. Just nu bedömer AISAB att årets resultatkrav på tolv miljoner kronor kommer uppnås.

Produktion

Ambulansuppdragen har minskat jämfört med budget och jämfört med motsvarande period föregående år. Uppdragen för transport av avlidna har ökat jämfört med budget och jämfört med föregående år.

Investeringar
Investeringarna under 2020 följer den av styrelsen fattade fordonsplanen med en fördröjning beroende på covid-19. Fordon är den största delen av investeringsbudgeten. AISAB prognostiserar att investera 22 miljoner kronor under 2020, vilket är sex miljoner kronor lägre än investeringsramen för 2020.

Stockholm Care AB
Stockholm Care AB ska förmedla utländska patienter till främst de högspecialiserade vårdverksamheterna inom Region Stockholm som kan förbättra sina utvecklingsmöjligheter genom att vidga patientunderlaget. Bolaget ska därvid bistå vårdverksamheterna med stöd och service av administrativ och praktisk karaktär. Stockholm Care AB förvaltar även Tobiasregistret.

Stockholm Care AB förmedlar högspecialiserad vård till utländska patienter och utbrottet och spridningen av covid-19 har stor påverkan på bolagets verksamhet. Till och med augusti har vårdförfrågningar till bolaget minskat med 45 procent i jämförelse med samma period föregående år. Under rådande omständigheter och med reseförbud finns det mycket stora begränsningar i möjligheten att erbjuda vård till utländska patienter.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	3,5 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 3,5 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020. och har minskat med 0,2 procentenheter jämfört med föregående år. Administrativa arbetsuppgifter på Stockholm Care AB utgör i stor utsträckning kärnverksamheten och utifrån det görs en procentuell fördelning för vad som ska ses som central administration. Nyckeltalet påverkas av bolagets försäljning av utlandsvård och varierar därmed över tid och mellan perioder.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Stockholm Care AB	0,9	0,7	0,2	0,7	-0,5	1,0	-1,5	-1,9 %	1,7

Stockholm Care AB redovisade ett positivt resultat per augusti på 0,9 miljoner kronor. I resultatet ingår elva miljoner kronor avseende minskade intäkter kopplat till covid-19 i form av minskad försäljning av utlandsvård och färre genomförda stamcellsskördar. Den positiva avvikelsen beror på korttidspermitteringar, vakanshållning samt kraftigt minskade övriga driftskostnader för till exempel marknadsföring och resor.

För helåret 2020 prognosticerar Stockholm Care AB ett resultat på minus 0,5 miljoner kronor, varav minskade intäkter kopplat till covid-19 uppgår till totalt 36 miljoner kronor. Stockholm Care AB har enligt Budget 2020 ett fastställt resultatkrav som uppgår till en miljon kronor och prognosen för året understiger fastställt resultatkrav med 1,5 miljoner kronor. Om effekten av covid-19 exkluderas i årsprognosen uppnår bolaget sitt resultatkrav.

Investeringar

Investeringsutgifterna uppgick till 0,2 miljoner kronor jämfört med årets nollbudget.

MediCarrier AB

MediCarrier AB är Region Stockholms logistik- och transportföretag med syfte att säkerställa hållbara, säkra, effektiva och kvalitetssäkrade logistiktjänster som uppfyller Region Stockholms behov med särskilt fokus på hälso- och sjukvården.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	3,6 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 3,6 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020.

Med start från februari har stora omprioriteringar gjorts i verksamheten med anledning av covid-19. MediCarrier, som är vårdens lager av

sjukvårds- och förbrukningsvaror, har haft löpande samverkan med Regionledningskontoret och Fastighets- och servicenämnden, Karolinska Command Center och den särskilda sjukvårdsledningen i Region Stockholm i syfte att säkra nödvändig skyddsutrustning och andra förbrukningsartiklar till vården. MediCarrier har fått i uppdrag, beslutat av regionfullmäktige, att tillsvidare lagerhålla minst tre månaders förbrukning av skyddsutrustning och annan kritisk utrustning.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
MediCarrier AB	1,4	2,3	-0,9	1,9	-13,3	6,0	-19,3	-1,9 %	5,1

MediCarrier AB redovisade ett positivt resultat per augusti på 1,4 miljoner kronor men ser en negativ trend. Bolaget bedömer att den negativa utvecklingen kommer att fortsätta under resten av året. Till följd av covid -19-pandemin har kostnadsläget för sjukvårdsmaterial drivits upp av en ökad efterfrågan. Även hyreskostnaderna har ökat då beslut tagits att lagerhålla minst tre månaders prognostiserade förbrukning. I utfallet ingår 13 miljoner kronor i covid-relaterade kostnader och tre miljoner kronor i förlorade intäkter.

Intäkterna ökar med 64 miljoner kronor, vilket kan hänföras till högre försäljningsvolym i leveransflödet för sjukvård- och förbrukningsvaror. Med större försäljningsvolymer ökar även kostnaden för inköp av material.

Bolaget prognostiserar ett negativt resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 13 miljoner kronor vilket är 19 miljoner kronor lägre än ursprunglig budget och beror i allt väsentligt på effekter av covid-19-pandemin. Bolaget har högre kostnader för lagerhållning och personal drivet av högre volymer och ökad sjukfrånvaro. Idag har bolaget, utöver ordinarie lokal i Lunda ytterligare två externa lagerplatser. Dessutom har beslut tagits i samråd med strategiskt inköp att bolaget inte ska ställa ut vitesfakturor till leverantörer under pågående covid-19-pandemi. Sammantaget uppskattar bolaget att covid-relaterade kostnader för främst för extra lagerutrymme och intäktsbortfall uppgår till drygt 22 miljoner kronor för helåret. Om effekten av covid-19 exkluderas i prognosen uppnår bolaget sitt resultatkrav.

Investeringar

Investeringar till och med augusti uppgick till två miljoner kronor och avser, utöver mindre investeringar i verksamheten dels investeringar gjorda

med anledning av att bolaget vid avvecklingen av fastigheten i Västberga, ombyggnad i befintlig lokal i Lunda och dels investeringar i fler varuvagnar drivet av ett ökat behov under covid-19-pandemin.

Den av regionfullmäktige beslutade investeringsnivån om två miljoner kronor kommer att överskridas. Utöver effekter av covid-19-pandemin är bolagets prognostiserade investeringsnivå minst fyra miljoner kronor och avser i huvudsak ersättningsinvesteringar.

Locum AB

Locum AB har i uppgift att svara för ägarfrågor av fastighetsförvaltande karaktär och ekonomisk administration avseende fastighets- och servicenämndens resultatenhet Landstingfastigheter Stockholm. Bolaget ska i övrigt bistå fastighets- och servicenämnden i fastighetsstrategiska frågor. Locum AB administrerar och har resultatansvar för Landstingsfastigheter Stockholm inom fastighets- och servicenämnden. I fastighets- och servicenämnden redovisas ägande av Region Stockholms fastigheter.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	4,3 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Administrationens andel av kostnaderna uppgick till 4,3 procent per sista augusti 2020 och bedöms uppnås för helåret 2020 då det är första året som indikatorn mäts.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
Locum AB	-2,0	-2,7	0,7	1,6	7,0	7,0	0,0	0,0 %	13,6

Locum AB:s fokus under pandemin har varit att säkerställa driften i vårdfastigheterna. Leveransförmågebedömningar hos driftentreprenörerna genomfördes löpande samt granskning av riskerna inom drift och service orsakade av pandemin såsom exempelvis hög sjukfrånvaro och arbete i miljöer med befarad smitta. Bolaget redovisade ett negativt resultat per

augusti på två miljoner kronor, vilket är en miljon kronor bättre än budget främst beroende på lägre personalkostnader.

För 2020 prognostiserar Locum AB ett resultat på sju miljoner kronor i enlighet med budget. Merkostnaderna kopplat till covid-19 kommer vidarefaktureras till verksamheterna.

Investeringar
Utgiften för investeringar uppgår till 0,4 miljoner kronor och upparbetningsgraden är nio procent i förhållande till årets budget på fem miljoner kronor. Utfallet avser it-utrustning och kontorsmöbler.

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans uppgift är att vara internbank för Region Stockholm. Bolaget ska på affärsmässiga grunder bistå Region Stockholm, dess nämnder, bolag och stiftelser med att förvalta en central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och bedriva intern utlåning till landstingets nämnder och bolag för investeringar.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1)] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	100,0 %	**Uppfylls** ●		Minska

[1)] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

Då Internfinans verksamhet är en stödverksamhet till kärnverksamheterna så räknar Internfinans med att samtliga kostnader är administrativa kostnader.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut 2019
AB SLL Internfinans	4,4	2,0	2,4	2,9	4,9	3,0	1,9	11,1 %	3,6

Resultatet till och med augusti uppgick till fyra miljoner kronor, vilket är två miljoner kronor högre än budgeterat resultat för perioden. Detta beror främst på lägre kostnader för personal.

Prognosen för året är ett resultat på fem miljoner kronor, vilket är två miljoner kronor högre än budgeterat resultat på tre miljoner kronor. Detta beror i huvudsak på en ny pensionsprognos.

AB Storstockholms Lokaltrafik

AB Storstockholms Lokaltrafik redovisade ett negativt resultat per augusti på 973 miljoner kronor. I resultatet ingår 2 171 miljoner kronor avseende förlorade biljettintäkter kopplat till covid-19. Se vidare i avsnittet om trafiknämnden för en helhetsbild.

Kommunalförbund

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, KSON, har två medlemmar, Region Stockholm och Norrtälje kommun. KSON planerar och beställer hälso- och sjukvård samt omsorg för invånarna i Norrtälje kommun. KSON äger också bolaget TioHundra AB som bland annat bedriver vården vid Norrtälje sjukhus samt ett antal vårdcentraler och omsorgsverksamheter. Norrtälje sjukhus utsågs i januari 2020 av Dagens Medicin till det fjärde bästa mindre sjukhuset i Sverige. På första plats kom S:t Görans sjukhus.

Mål

Inriktningsmål, nämndspecifikt mål, indikator	Utfall 2020 Augusti	Prognos[1] 2020	Målvärde styrelse	Mål fullmäktige
EN HÅLLBAR REGIONAL UTVECKLING				
En hälso- och sjukvård av god kvalitet				
Andel patienter som vistas högst 4 timmar på akutmottagning	75,0 %	**Uppfylls ej** 🔴		≥78%
Andel patienter som får tid för första besök hos specialistläkare inom 30 dagar	74,0 %	**Uppfylls** 🟢	≥ 88 %	≥73 %
Andel patienter som får tid för behandling inom 90 dagar	79,0 %	**Uppfylls ej** 🔴		≥90 %
Förekomsten (prevalensen) av vårdrelaterade infektioner	[2]			≤ 7,7 %
Antal utskrivningsklara dagar per vårdtillfälle	1,9	**Uppfylls** 🟢		≤ 2
Genomsnittligt antal dagar per vårdtillfälle i sjukhusvården	4,4	**Osäkert** 🟡		Minska
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	100,0 %	**Uppfylls** 🟢		≥80 %
Kärnverksamhet ska prioriteras				
Administrationens andel av kostnaderna	3,4 %	-		Minska

[1] Prognos för om indikatorn uppfyller styrelsens målvärde eller, om det saknas, fullmäktiges målvärde.

[2] Indikatorn har ej gått att mäta på grund av covid-19.

I januari startade ett mobilt sjukhusanslutet team, som ska fånga upp de patienter som kan vårdas i hemmet i stället för på akutsjukhus. Projektet fokuserar på en patientgrupp som behöver mera vård än basal hemsjukvård, men inte ASiH. Detta har visat sig vara lyckosamt under covid-19-pandemin. I nuläget är 19 personer inskrivna i mobila teamet. Under pandemin startade ytterligare ett par mobila team, med olika inriktning, varav ett drevs av en privat vårdgivare. Dessa ytterligare mobila team föreslås nu upphöra och endast det ursprungliga teamet kvarstå. Covid-19-pandemin har också skyndat på vård på distans, exempelvis inom öppenvårds rehabilitering och psykiatri.

Under covid-19-pandemins första fas har endast akut och nödvändig vård bedrivits.

Vårdkonsumtion
Vårdvolymerna inom primärvården har minskat jämfört med föregående år, det gäller såväl husläkarbesök som övriga besök. Vårdvolymerna inom den specialiserade vården har genomgående minskat jämfört med föregående år, med undantag av den slutna psykiatriska vården.

Vårdproduktion
Vårdproduktionen visar genomgående negativa avvikelser till följd av covid-19. All planerad vård som kan anstå har från och med den 23 mars skjutits upp enligt Region Stockholms beslut. Beläggningsgraden på sjukhuset har därmed minskat markant. Detta förväntas kvarstå under stora delar av året. Viss elektiv vård har börjat att återupptas.

Under sommaren har sjukhusets vårdavdelningar haft problem med överbeläggningar. Detta har uppmärksammats av andra akutsjukhus i regionen som erbjudit sin hjälp. Sommaren är alltid en utmaning för Norrtälje sjukhus, då kommunens befolkning i det närmaste tredubblas under sommaren. Även under sensommaren har beläggningen varit hög på sjukhuset, högre än tidigare somrar. Patienterna, företrädelsevis Norrtäljebor, är sämre än tidigare när de söker vård.

Produktionen förväntas väsentligt understiga budget till följd av covid-19, även om viss elektiv vård har börjat återupptas. Den vård som har skjutits upp ska nu arbetas av.

Ekonomiskt resultat

Mkr	Utfall* 2020 Jan-aug	Budget 2020 Jan-aug	Avvikelse	Utfall* 2019 Jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse	Avvikelse procent av omsättning	Bokslut* 2019
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	11,3	4,2	7,2	-22,8	-13,2	0	-13,2	-1,40%	-44,8
varav TioHundra AB	*16,5*	*4,1*	*12,4*	*-14,1*	*0,7*	*0*	*0,7*	*0,10%*	*-29,5*

*Avser Region Stockholms andel av resultatet som

Resultatet för kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje och för TioHundra AB tas upp till 50 procent i Region Stockholms redovisning, eftersom ägandet delas med Norrtälje kommun.

KSON:s utfall per den sista augusti uppgick till 11 miljoner kronor. Prognosen för 2020 är ett underskott om 13 miljoner kronor.

TioHundra AB:s utfall per den sista augusti uppgick till 16 miljoner kronor. Prognosen för 2020 är ett överskott om en miljon kronor.

För såväl kommunalförbundet som bolaget är prognoserna dock osäkra på grund av covid-19-pandemin.

Skrivelse från Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje om extra tillskott av statsbidrag 2020 till regioner

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje har inkommit med skrivelse om extra tillskott av statsbidrag 2020 till regioner. I skrivelsen önskar kommunalförbundet besked om hur mycket av de extra tillskott av statsbidrag som fördelats till Region Stockholm under våren, som kommer att fördelas till kommunalförbundet för år 2020 samt planerat tillskott för år 2021.

Inom Region Stockholm hanteras statsbidrag på olika sätt med anledning av statsbidragets karaktär, ändamål och avsett användningsområde. Den huvudsakliga fördelningen görs utifrån om statsbidraget är av generell karaktär eller är ett riktat statsbidrag med ett specialdestinerat syfte. De generella statsbidragen hanteras inom ramen för de samlade skatteintäkter, som redovisas som skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. De samlade skatteintäkterna utgör basen för Region Stockholms finansiering och fördelas som anslag inom ramen för regionfullmäktiges beslut om budget. Under löpande år sker ingen ytterligare fördelning eller återtagande av anslag. Detta gäller även medlemsbidraget till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje som likställs med anslag. Av de generella statsbidragen kommer således inga tillskott att fördelas till nämnder i ytterligare anslag, om inte

regionfullmäktige beslutar om detta. Beslut avseende nivån på medlemsbidraget för 2021 samt för planeringsåren 2022–2023 fattas av regionfullmäktige i 2021 års budget i november 2020.

I samband med regionfullmäktiges beslut om årsredovisning 2019 för Region Stockholm fattade regionfullmäktige beslut om att Region Stockholm ska tillföra Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje ett extrabidrag på 44,1 miljoner kronor, under förutsättning att Norrtälje kommun fattar beslut om tillförande av extra bidrag på 6,6 miljoner kronor, att användas till ett villkorat aktieägartillskott till TioHundra AB på 50,7 miljoner kronor år 2020. Regionfullmäktige beslutade samtidigt att ett extra medlemsbidrag om 71 miljoner kronor tilldelas Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje för 2020, under förutsättning att Norrtälje kommun fattar beslut om att tillföra ett extra medlemsbidrag om elva miljoner kronor. Fördelningen baseras på den andel kostnader som härrör till huvudmännens respektive verksamhet. Bidraget ska oavkortat finansiera förlängning av ersättningsvillkor för avtal med TioHundra gällande Norrtälje Sjukhus inklusive dess sidoavtal från och med den 1 april 2020 till och med 31 december 2020.

Vad gäller fördelningen av riksdagens beslutade tillskott som avses, vid tiden för beslutet omnämns cirka 500 miljoner kronor som kommer Region Stockholm till del, ska dessa fördelas enligt regionfullmäktiges beslut. Där framgår av motiveringen i tjänsteutlåtande för Årsredovisning 2019 för Region Stockholm, RS 2019–0242, ska beloppet till Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje motsvara det extra medlemsbidraget om 71 miljoner kronor, det vill säga inga ytterligare tillskott utöver det höjda medlemsbidraget utbetalas till Kommunalförbundet.

Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje kommer att ta del av den andel av återsökta bidrag för merkostnader för covid-19 som regionstyrelsen beslutar om när bidraget utbetalas till Region Stockholm.

<u>Extra medlemsbidrag för 2019 till Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje</u>
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje redovisade för räkenskapsåret 2016 ett underskott om 18,1 miljoner kronor, varav 16,6 miljoner kronor var hänförligt till Region Stockholm och 1,5 miljoner kronor till Norrtälje kommun. Underskottet måste enligt kommunallagen återställas inom tre år. Räkenskapsåret 2018 redovisade kommunalförbundet ett överskott om 11,6 miljoner kronor, varav 16,2

miljoner kronor var hänförligt till Region Stockholm och –4,6 miljoner kronor till Norrtälje kommun. Efter avräkning av 2018 års resultat återstår 400 000 kronor avseende Region Stockholms andel av förlusttäckning i kommunalförbundet för 2016 års negativa resultat.

Regionfullmäktige föreslås därmed fatta beslut om att tilldela kommunalförbundet 400 000 kronor för 2019 avseende Region Stockholms andel av återstående förlusttäckning för räkenskapsåret 2016. Beloppet har belastat Region Stockholms resultat 2019 och har således ingen påverkan på det ekonomiska utfallet för 2020.

Kommunalförbundet Avancerar Strålbehandling
Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) behandlar tumörer med protonstrålning vid Skandionkliniken i Uppsala. I anslutning till Skandionkliniken finns Hotel von Kraemer som erbjuder patienter och anhöriga boende i samband med behandlingen.

För Skandionkliniken har covid-19-pandemin huvudsakligen inneburit omfattande förebyggande åtgärder. Delar av personalen har arbetat på distans. Inga utländska patienter remitterades till kommunalförbundets verksamhet under tre månader. Hotel von Kraemer har haft en fortsatt god beläggning på 54 procent, trots covid-19-pandemin. Pandemin har dock påtagligt påverkat restaurang- och konferensverksamheten.

Under perioden januari till och med juni 2020 har 141 svenska patienter startade sin behandling, vilket är en ökning med 18 procent jämfört med första halvåret 2019. Tolv utländska patienter startade sin behandling under perioden, vilket är en färre än 2019.

KAS redovisar ett resultat på fem miljoner kronor för första halvåret, vilket är en positiv avvikelse mot budgeterat resultat för perioden på två miljoner kronor.

Prognostiserat resultat för 2020 uppgår till två miljoner kronor, vilket är sex miljoner kronor sämre än budgeterat resultat. Prognosavvikelsen jämfört med budgeterat resultat motsvarar 2,4 procent av budgeterad omsättning.

Intäkterna prognostiseras bli elva miljoner kronor lägre än budget, vilket beror på lägre antal fraktioner. Kostnaderna bedöms samtidigt bli sex

miljoner kronor bättre än budget, vilket beror på vakanser och sjukskrivningar, samt ej förbrukade FoU-medel och budget för oförutsett.

KAS kommer inte uppnå kommunallagens krav på att återställa tidigare års underskott inom en treårsperiod. KAS hänvisar till synnerliga skäl för att inte underskottet är återställt inom perioden. Planen är att återställa underskottet till 2027 genom successivt ökade patientvolymer.

Stiftelser

En stiftelse är en självägd förmögenhet, utan ägare eller medlemmar, som har avsatts för att varaktigt tillgodose ett bestämt ändamål. Stiftelser inräknas inte i regionkoncernens resultat- och balansräkning för 2019 på annat sätt än att eventuella bidrag som har tilldelats redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Nedan presenteras de verksamhetsstiftelser som Region Stockholm har uppsiktsansvar över 2020. Inom parantes redovisas den andel styrelsemedlemmar som utsetts av Region Stockholm.

Verksamhetsstiftelser

Stiftelser i vilka Region Stockholm är ensam stiftare	Stiftelser där Region Stockholm är stiftare tillsammans med andra
• Stiftelsen Cancercentrum Karolinska (100 %)	• Stiftelsen Stockholms läns museum (44 %)
• Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin (100 %)	• Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum (50 %)
• Stiftelsen Clara (0 %)[15]	• Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län (53 %)
	• Stiftelsen Flemingsberg Science (25 %)
	Stiftelse där Region Stockholm är huvudfinansiär
	• Stockholms Konserthusstiftelse (67 %)

Region Stockholm har ett uppsiktsansvar att säkra att verksamhetsstiftelser där Region Stockholm är stiftare eller medstiftare bedrivs ändamålsenligt, enligt föreskrifter i stiftelseförordningens och utifrån god ekonomisk hushållning. I stiftelserna Cancercentrum Karolinska och Centrum för Molekylär Medicin ska regionfullmäktige årligen pröva frågan om ansvarsfrihet för styrelsen. I samband med uppsiktsplikten har inget framkommit som motverkar beslut om ansvarsfrihet till styrelsen i respektive stiftelse, varför regionfullmäktige föreslås bevilja ansvarsfrihet för båda styrelserna.

[15] Region Stockholm utser från och med februari 2018 inga ledamöter eller revisorer i Stiftelsen Clara.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Mkr	Regionkoncernen					Regionen	
	Utfall 2020 jan-aug	**Utfall 2019 jan-aug**	**Prognos 2020**	**Budget 2020**	**Bokslut 2019**	**Utfall 2020 jan-aug**	**Utfall 2019 jan-aug**
Verksamhetens intäkter	16 834	16 047	28 083	25 842	25 036	10 329	8 224
Verksamhetens kostnader	-64 675	-62 202	-101 258	-99 232	-96 220	-59 964	-57 795
Avskrivningar	-4 136	-3 987	-6 715	-6 969	-6 201	-1 727	-1 728
Verksamhetens nettokostnader	**-51 977**	**-50 141**	**-79 890**	**-80 359**	**-77 385**	**-51 362**	**-51 299**
Därav jämförelsestörande poster[1)]	792	-213	590	-323	-159	-85	-220
Skatteintäkter	51 891	50 592	77 837	78 230	76 044	51 891	50 592
Generella statsbidrag och utjämning	5 163	3 795	7 617	5 161	5 374	5 163	3 795
Summa samlade skatteintäkter	**57 054**	**54 388**	**85 454**	**83 391**	**81 418**	**57 054**	**54 388**
Finansiella intäkter	58	48	67	60	68	384	384
Finansiella kostnader	-1 600	-1 559	-2 307	-2 781	-2 604	-1 443	-1 403
Finansnetto	**-1 541**	**-1 511**	**-2 240**	**-2 721**	**-2 536**	**-1 059**	**-1 019**
Därav jämförelsestörande poster[2)]					-667		
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0
Resultat	**3 536**	**2 735**	**3 323**	**311**	**1 497**	**4 634**	**2 069**

1) Avser omställningskostnader samt reavinster.

2) Avser ränteförändring pensionsskuld.

Balansräkning

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	Utfall 2020 jan-aug	**Bokslut 2019**	**Utfall 2020 jan-aug**	**Bokslut 2019**
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar				
Nyttjanderätter och andra immateriella anläggningstillgångar	339	372	80	96
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	67 678	68 600	37 353	37 456
Maskiner och inventarier	32 770	32 774	14 849	14 662
Pågående nyanläggningar, förskott avseende materiella anläggningstillgångar	23 615	20 728	5 712	10 040
Finansiella anläggningstillgångar				
Finansiella anläggningstillgångar	1 203	1 147	45 643	38 520
Summa anläggningstillgångar	**125 605**	**123 622**	**103 637**	**100 774**
Omsättningstillgångar				
Förråd m.m.	508	301	232	143
Kortfristiga fordringar	7 710	8 011	10 180	11 830
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Kassa och bank	3 432	3 385	750	0
Summa omsättningstillgångar	**11 650**	**11 697**	**11 163**	**11 973**
Summa tillgångar	**137 255**	**135 319**	**114 800**	**112 747**

Mkr	Regionkoncernen		Regionen	
	Utfall 2020 jan-aug	Bokslut 2019	Utfall 2020 jan-aug	Bokslut 2019
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital *				
Ingående eget kapital	13 070	11 573	10 675	9 656
Övrig förändring av eget kapital	1	-	0	-
Årets resultat	3 536	1 497	4 634	1 019
Summa eget kapital	**16 607**	**13 070**	**15 309**	**10 675**
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31 861	31 684	24 135	24 207
Andra avsättningar	1 303	1 048	605	615
Summa avsättningar	**33 164**	**32 732**	**24 740**	**24 823**
Skulder				
Långfristiga skulder	62 872	63 766	47 974	52 641
Kortfristiga skulder	24 612	25 751	26 777	24 608
Summa skulder	**87 484**	**89 517**	**74 751**	**77 249**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**137 255**	**135 319**	**114 800**	**112 747**
Panter och därmed jämförliga säkerheter	**inga**	**inga**	**inga**	**inga**
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	22 693	22 610	22 693	22 610
Övriga ansvarsförbindelser	1 543	1 088	17 127	16 837
Summa ansvarsförbindelser	**24 236**	**23 698**	**39 820**	**39 447**

***) Tilläggsupplysning reserverat eget kapital**	
Omstrukturering framtidens hälso- och sjukvård	
Reserverat i 2011 års bokslut	1 200
Reserverat i 2012 års bokslut	2 100
Reserverat i 2013 års bokslut	2 000
Ianspråktaget i 2015 års bokslut	-159
Summa omstrukturering	**5 141**

Under åren 2012–2014 beslutade landstingsfullmäktige att reservera sammanlagt 5 300 miljoner kronor inom det egna kapitalet för att täcka framtida omställningskostnader i samband med genomförandet av framtidens hälso- och sjukvård. Sedan besluten om reservering inom det egna kapitalet fattades har den totala budgeten för att täcka framtida

omställningskostnader i samband med genomförandet av framtidens hälso- och sjukvård fastställts till 3 500 miljoner kronor. Under perioden 2015 till och med augusti 2020 togs sammanlagt 3 244 miljoner kronor i anspråk för omställningskostnaderna. Av reserveringen återstår 256 miljoner kronor.

Kassaflödesanalys

Mkr		Koncernen		Regionen	
		Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2019
	Not	jan-aug	jan-aug	jan-aug	jan-aug
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		3 536	2 735	4 634	2 069
Justering för ej likviditetspåverkande poster		3 785	6 015	1 237	3 607
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**7 321**	**8 750**	**5 871**	**5 676**
Ökning(-) resp minskning(+) av förråd och varulager		-207	315	-89	179
Ökning(-) resp minskning(+) kortfristiga fordringar		301	1 897	1 648	315
Ökning (+) resp minskning (-) av kortfristiga skulder (exkl leasing- och lånefinansiering)		-490	-4 038	-125	-2 919
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**6 925**	**6 924**	**7 305**	**3 251**
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-53	-26	0	-6
Investering i materiella anläggningstillgångar		-6 248	-7 023	-1 797	-3 685
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 276	8	4 738	2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten*		**-5 025**	**-7 041**	**2 941**	**-3 689**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		3 205	7 472	2 328	5 649
Amortering av långfristiga skulder		-4 700	-5 800	-4 700	-5 800
Förändring långfristiga fordringar		-56	-30	-7 124	-187
Förändring av leasingfinansiering		-291	-885	0	0
Erhållna bidrag		-11	859	0	817
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-1 853**	**1 616**	**-9 496**	**479**
Årets kassaflöde		**47**	**1 499**	**750**	**41**
Likvida medel vid årets början		**3 385**	**1 894**	**0**	**147**
Likvida medel vid årets slut		**3 432**	**3 393**	**750**	**188**
) Specifikation av ej likviditetspåverkande poster					
Avskrivningar		4 136	3 987	1 727	1 728
Förändring av avsättningar		432	1 541	-83	1 101
Realisationsresultat och utrangeringar		-1 006	45	-404	10
Övriga poster		223	442	-3	768
Justering för ej likviditetspåverkande poster		**3 785**	**6 015**	**1 237**	**3 607**

Driftsredovisning

Mkr	Intäkter 2020 jan-aug	Kostnader 2020 jan-aug	Utfall 2020 jan-aug	Budget 2020 jan-aug	Avvikelse	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse
Hälso- och sjukvård									
Hälso- och sjukvårdsnämnden	45 501,8	-45 286,5	215,3	499,8	-284,4	728,4	0,0	0,0	0,0
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	325,2	-324,5	0,7	0,0	0,7	46,3	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	22,6	-20,4	2,2	0,0	2,2	1,8	0,8	0,0	0,8
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	1 139,3	-1 120,0	11,3	4,2	7,2	-22,8	-38,6	0,0	-38,6
varav TioHundra AB	*587,1*	*-562,5*	*16,5*	*4,1*	*12,4*	*-14,1*	*0,7*	*0,0*	*0,7*
Stockholms läns sjukvårdsområde	8 315,2	-8 151,2	164,0	253,2	-89,2	261,9	100,0	220,0	-120,0
Karolinska Universitetssjukhuset	14 439,6	-15 704,9	-1 265,3	35,3	-1 300,7	-1 207,0	-1 253,0	53,0	-1 306,0
Södersjukhuset AB	3 829,4	-3 909,5	-80,2	35,9	-116,1	2,5	-288,0	9,0	-297,0
Danderyds Sjukhus AB	3 286,2	-3 366,4	-80,2	31,1	-111,3	-85,5	-137,0	8,0	-145,0
Södertälje Sjukhus AB	1 033,8	-1 038,2	-4,4	8,6	-13,0	31,1	-9,0	2,0	-11,0
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	446,6	-424,3	22,3	32,7	-10,3	43,1	-26,0	3,0	-29,0
Folktandvården Stockholms Län AB	967,9	-931,5	36,4	69,5	-33,1	69,8	2,3	112,5	-110,2
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	320,0	-297,2	22,7	7,2	15,6	27,3	12,0	12,0	0,0
Stockholm Care AB	52,7	-51,9	0,9	0,7	0,2	0,7	-0,5	1,0	-1,5
MediCarrier AB	682,9	-681,5	1,4	2,3	-0,9	1,9	-13,3	6,0	-19,3
Hälso- och sjukvård totalt	**80 363,1**	**-81 308,0**	**-952,9**	**980,3**	**-1 933,2**	**-100,6**	**-1 650,3**	**426,5**	**-2 076,8**
Kollektivtrafik									
Trafiknämnden	21 133,0	-22 067,8	-934,8	369,8	-1 304,7	552,4	-2 434,0	404,0	-2 838,0
varav Trafikförvaltningen	*7 394,5*	*-7 316,2*	*78,3*	*29,4*	*48,9*	*-31,4*	*54,4*	*0,0*	*54,4*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*123,4*	*-111,5*	*11,9*	*0,0*	*11,9*	*0,7*	*-4,4*	*0,0*	*-4,4*
varav AB Storstockholms Lokaltrafik	*13 267,0*	*-14 251,4*	*-984,4*	*340,4*	*-1 324,8*	*598,1*	*-2 408,6*	*404,0*	*-2 812,6*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*348,0*	*-388,7*	*-40,7*	*0,0*	*-40,6*	*-15,0*	*-75,3*	*0,0*	*-75,3*
Färdtjänstnämnden	1 212,7	-954,6	258,0	39,0	219,0	125,1	374,5	0,0	374,5
Kollektivtrafik totalt	**22 345,6**	**-23 022,4**	**-676,8**	**408,9**	**-1 085,7**	**677,5**	**-2 059,5**	**404,0**	**-2 463,5**
Kulturnämnden	**389,7**	**-387,0**	**2,7**	**0,0**	**2,7**	**14,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Tillväxt- och regionplanenämnden	**127,6**	**-124,3**	**3,3**	**0,0**	**3,3**	**9,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Regionstyrelsen	**1 848,7**	**-1 374,8**	**473,8**	**0,0**	**473,8**	**245,9**	**200,0**	**0,0**	**200,0**
Fastigheter och service									
Fastighets- och servicenämnden	5 301,5	-4 336,1	965,4	336,1	629,3	496,1	908,0	468,0	440,0
varav Serviceförvaltningen	*1 078,9*	*-1 046,4*	*32,5*	*3,3*	*29,1*	*19,3*	*7,0*	*5,0*	*2,0*
varav Fastighetsförvaltningen	*4 222,6*	*-3 289,6*	*932,9*	*332,7*	*600,2*	*476,8*	*901,0*	*463,0*	*438,0*
Locum AB	241,9	-243,9	-2,0	-2,7	0,7	1,6	7,0	7,0	0,0
Fastigheter och service totalt	**5 543,4**	**-4 579,9**	**963,4**	**333,3**	**630,1**	**497,7**	**915,0**	**475,0**	**440,0**
Övriga									
Revisorskollegiet	25,4	-20,8	4,6	3,4	1,1	4,9	0,0	0,0	0,0
Landstingshuset i Stockholm AB	57,1	-169,9	-112,8	-5,8	-107,0	36,8	-18,0	-18,0	0,0
AB SLL Internfinans	11,3	-6,9	4,4	2,0	2,4	2,9	4,9	3,0	1,9
Koncerngemensamma funktioner									
Skadekontot	12,9	-6,7	6,3	0,0	6,3	-0,5	0,0	0,0	0,0
Koncernfinansiering	65 306,6	-61 594,1	3 712,5	777,4	2 935,1	1 373,3	5 905,7	-979,2	6 884,9
Koncernjusteringar	-102 085,1	102 192,9	107,6	0,0	107,6	-41,5	25,4	0,1	25,3
Resultat samtliga resultatenheter*	**73 946,2**	**-70 402,0**	**3 536,1**	**2 499,5**	**1 036,6**	**2 720,1**	**3 323,2**	**311,3**	**3 011,9**
varav omställningskostnader	0,2	-85,0	-84,8	-216,0	131,2	-172,6	-261,7	-323,0	61,3
Resultat exklusive omställningskostnader	**73 946,0**	**-70 317,0**	**3 620,9**	**2 715,5**	**905,4**	**2 892,7**	**3 584,9**	**634,3**	**2 950,6**

* Intäkter motsvarar verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag samt finansiella intäkter. Kostnader motsvarar verksamhetens kostnader, avskrivningar och finansiella kostnader.

Investeringsredovisning

Mkr	Utfall 2020 jan-aug	Utfall 2019 jan-aug	Prognos 2020	Budget 2020	Avvikelse mot budget	Bokslut 2019
Hälso- och sjukvård						
Hälso- och sjukvårdsnämnden	0,0	10,3	7,0	7,0	0,0	10,3
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	150,8	128,8	328,3	326,6	-1,7	242,5
Karolinska Universitetssjukhuset	422,6	229,9	471,7	374,7	-97,0	549,3
Södersjukhuset AB	130,3	212,5	149,3	169,4	20,1	413,0
Danderyds Sjukhus AB	56,4	357,0	112,6	183,0	70,4	612,2
Södertälje Sjukhus AB	27,4	36,8	33,0	27,0	-6,0	69,8
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	24,0	9,8	43,0	40,0	-3,0	33,3
Folktandvården Stockholms Län AB	12,3	29,4	85,0	85,0	0,0	47,8
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	6,2	18,5	28,0	28,0	0,0	22,9
Stockholm Care AB	0,2	2,3	0,0	0,0	0,0	3,2
MediCarrier AB	1,8	0,9	2,5	2,0	-0,5	2,9
Hälso- och sjukvård totalt	**832,1**	**1 036,4**	**1 260,4**	**1 242,7**	**-17,7**	**2 007,2**
Kollektivtrafik						
Trafiknämnden	4 405,8	3 459,0	9 161,6	10 256,1	1 094,6	6 190,5
varav Trafikförvaltningen	*160,2*	*175,6*	*648,5*	*497,2*	*-151,3*	*613,0*
varav Förvaltning för utbyggd tunnelbana	*1 178,3*	*671,7*	*2 408,9*	*2 748,6*	*339,7*	*1 160,3*
varav AB Storstockholms Lokaltrafik	*3 061,2*	*2 555,1*	*6 069,6*	*6 956,6*	*887,0*	*4 338,4*
varav Waxholms Ångfartygs AB	*6,1*	*56,6*	*34,6*	*53,8*	*19,1*	*78,8*
Färdtjänstnämnden	19,5	12,3	32,7	18,0	-14,7	30,2
Kollektivtrafik totalt	**4 425,3**	**3 471,3**	**9 194,2**	**10 274,1**	**1 079,9**	**6 220,8**
Kulturnämnden	**1,8**	**0,2**	**5,6**	**5,6**	**0,0**	**0,8**
Regionstyrelsen	**0,2**	**4,8**	**24,7**	**99,7**	**75,0**	**6,1**
Fastigheter och service						
Fastighets- och servicenämnden	1 041,4	2 470,5	2 346,9	3 306,8	959,9	3 685,9
varav Serviceförvaltningen	*86,2*	*114,2*	*212,5*	*256,5*	*44,0*	*227,4*
varav Fastighetsförvaltningen	*955,2*	*2 356,3*	*2 134,4*	*3 050,3*	*915,9*	*3 458,6*
Locum AB	0,4	0,7	4,5	4,5	0,0	2,1
Fastigheter och service totalt	**1 041,7**	**2 471,2**	**2 351,4**	**3 311,3**	**959,9**	**3 688,1**
Övriga						
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0
AB SLL Internfinans	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar totalt	**6 301,2**	**6 983,9**	**12 836,6**	**14 933,6**	**2 097,0**	**11 922,9**

Delårsrapporten har upprättats enligt kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer från

Rådet för kommunal redovisning, RKR, som gäller den juridiska personen Region Stockholm och den sammanställda redovisningen.

De extra generella statsbidragen som beslutats av riksdagen under 2020 har redovisats i enlighet med Yttrande om vissa redovisningsfrågor med anledning av särskilda omständigheter kopplade till coronapandemin som har lämnats av Rådet för kommunal redovisning i september 2020. Yttrandet anger att de aktuella generella statsbidragen schablonmässigt får periodiseras med 1/12 per månad över räkenskapsåret, vilket innebär att 8/12 har intäktsförts i utfallet per augusti 2020.

Redovisningsprinciperna är i övrigt oförändrade jämfört med årsredovisning 2019.

Ekonomiska konsekvenser
Region Stockholm redovisar ett resultat för perioden januari till och med augusti 2020 på 3 536 miljoner kronor. Budgeterat resultat för perioden uppgår till 2 500 miljoner kronor. Årets resultat prognostiseras bli ett överskott på 3 323 miljoner kronor. Årets budgeterade resultat uppgår till 311 miljoner kronor.

Regionledningskontoret bedömer att det finns både risker och möjligheter i resultatprognosen. Statsbidrag för merkostnader för covid-19 har i delårsrapporten prognostiserats schablonmässigt. Om regeringen står fast vid sina löften om att regionerna ska få full kompensation för merkostnader för covid-19 kan statsbidragsintäkterna öka med upp till 2 000 miljoner kronor. Risker i prognosen finns inom skatteintäktsprognosen. I augusti justerade Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, upp prognosen kraftigt för 2020, jämfört med tidigare skatteprognos. Regionledningskontoret ser försiktigare på skatteintäktsutvecklingen under 2020 och utesluter inte att SKR kan komma att sänka prognosen framöver.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

TJÄNSTEUTLÅTANDE RS 2020-0088
2020-10-02

Beslutsexpediering:
Akt

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2020-10-02

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

2020-09-16

KAS 2020-038

Delårsrapport 2020

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Organisationsnummer 222000-2097

Innehåll

Inledning **3**
Sammanfattning 3
Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling 4
Förbundsordningen 5
Delat ansvar och distribuerad kompetens 5
Förvaltningsberättelse **6**
Översikt över verksamhetens utveckling 6
Den kommunala koncernen 10
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 10
Händelser av väsentlig betydelse 11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 12
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 12
Verksamhetens mål och måluppfyllelse 13
Balanskravsresultat 16
Väsentliga personalförhållanden 17
Förväntad utveckling 20
Resultaträkning **21**
Balansräkning **22**
Kassaflödesanalys **23**
Noter **23**
Redovisningsprinciper **25**
Intern kontroll **26**

Inledning

Sammanfattning

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) behandlar tumörer med protonstrålning vid Skandionkliniken i Uppsala. I fastigheten finns även Hotel von Kraemer som erbjuder patienter och anhöriga boende i samband med behandlingen.

För Skandionkliniken har covid-19-pandemin huvudsakligen inneburit omfattande förebyggande åtgärder. Delar av personalen har arbetat på distans. Inga utländska patienter remitterades till KAS under tre månader. Inga omfattande utbrott av infektionen bland patienter eller personal.

141 svenska patienter startade sin behandling första halvåret, en ökning med 18 % jämfört med första halvåret 2019. 12 utländska patienter startade, en minskning med 1. Nästan alla utländska patienter kommer från Norge som 2024 öppnar egna centra för protonbehandling. Detta innebär sannolikt att KAS då tappar de norska patienterna.

Fler vetenskapliga protokoll utarbetas, men det går fortfarande trögt att inkludera patienter i de nya studierna. Medarbetare vid Skandionkliniken är medförfattare till fyra publicerade artiklar och två abstracts.

30 juni hade Skandionkliniken 49 anställda (47 den 31 december 2019), varav 42 tillsvidare. Sjukfrånvaron var 9,6 % första halvåret. Utfallet påverkas av flera långtidssjukskrivningar som inte är relaterade till arbetsmiljön.

Skandionkliniken redovisar ett resultat på 5,8 mnkr för första halvåret, vilket är en positiv budgetavvikelse på 1,7 mnkr. Prognosen för helåret är +3 mnkr, vilket blir -5 mnkr jämfört med budget. Intäkterna bedöms bli -11 mnkr jämfört med budget beroende på lägre fraktionsintäkter än budgeterat. Kostnaderna bedöms bli +6 mnkr jämfört med budget, överskottet beror till största delen på vakanser och sjukskrivningar, samt ej förbrukade FoU-medel och budget för oförutsett.

Hotel von Kraemer har haft en fortsatt god beläggning, 54 %, trots covid-19-pandemin. Pandemin har påtagligt påverkat restaurang- och konferensverksamheten.

KAS fortsätter tills vidare att driva hotellet i egen regi. Tvisten med den förra entreprenören fortgår.

30 juni hade Hotel von Kraemer 19 anställda, samtliga tillsvidare. 31 december 2019 var 19 anställda med månadslön och 25 timanställda, de senare har avvecklats på grund av covid-19-panemins effekter. Sjukfrånvaron var 1,6 % första halvåret.

Hotel von Kraemer redovisar ett resultat på -0,5 mnkr för första halvåret, vilket är +0,1 mnkr i budgetavvikelse. Intäkterna är -1 mnkr jämfört med budget och kostnaderna +0,5 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror framför allt på pandemins påverkan på restaurang- och konferensverksamheten.

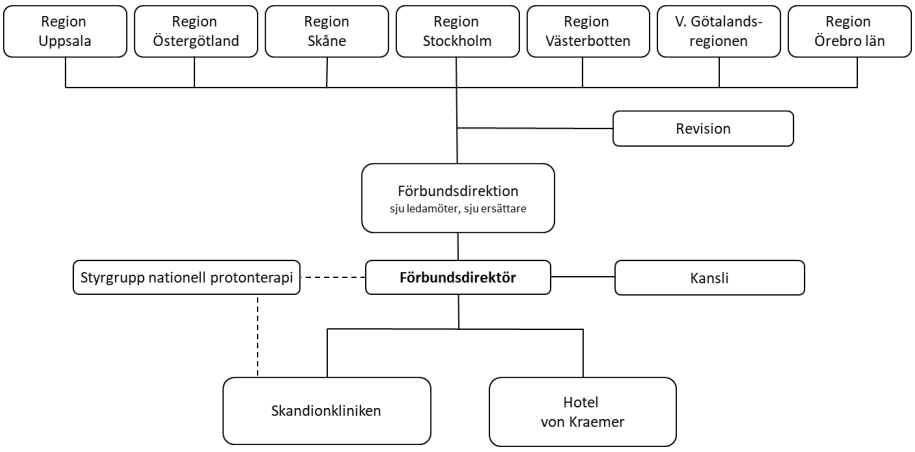
KAS redovisar totalt ett positivt resultat på 5,3 mnkr för första halvåret 2020 (-3,4 mnkr första halvåret 2019), vilket är +1,8 mnkr i förhållande till budget. Prognosen för 2020 är +1,5 mnkr, -5,5 mnkr jämfört med budget.

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling (KAS) bildades 2006 för att behandla tumörer med protonstrålning. Behandlingen ges vid Skandionkliniken. Universitetsklinikerna förbereder och följer upp patienterna. Effektiviteten utvärderas i vetenskapliga studier.

I fastigheten finns även Hotel von Kraemer som erbjuder patienter och anhöriga boende i samband med behandlingen. Utöver hotellverksamheten erbjuds restaurang och konferenslokaler.

Fastigheten ägs av Akademiska Hus och stod klar 2014. Hyresavtalet löper till år 2039. Strålningsutrustningen installerades av det belgiska företaget IBA. Ett serviceavtal med IBA löper till 2021. Hotellet öppnade 2014. De första patienterna behandlades i augusti 2015.

KAS medlemmar är de sju regioner som har universitetssjukhus: Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Västerbotten, Region Örebro län, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen.

KAS styrs av en politiskt vald direktion som består av en ledamot och en ersättare från varje medlemsregion.

Styrgrupp Nationell Protonterapi är ett beslutsstöd till direktionen och till Skandionklinikens ledning. Den ansvarar även för protonterapiprocessen. I styrgruppen ingår två ledamöter från varje medlemsregion.

Förbundsdirektören är KAS högsta tjänsteman. Internt har KAS en verksamhetschef som leder verksamheten vid Skandionkliniken, samt en hotellchef som leder Hotel von Kraemers verksamhet.

Hotel von Kraemer har även ett samarbete med Akademiska sjukhuset gällande boende för sjukhusets patienter och närstående.

Första året drevs hotellet av en privat entreprenör som gick i konkurs i slutet av 2015. Sedan dess driver KAS hotellet i egen regi. En rättstvist pågår med den förra entreprenören.

Förbundsordningen

Ett kommunalförbund är en organisation där flera regioner gått samman för att överlåta skötseln av en gemensam angelägenhet åt förbundet. De grundläggande reglerna för driften och styrningen av verksamheten finns i kommunallagen.

Av förbundsordningen framgår att KAS ska:

- Driva en anläggning för avancerad strålbehandling med protoner.
- Skapa förutsättningar för optimal behandling, samt utveckling och utvärdering av behandlingen, till gagn för patienterna.
- Vara nationellt likvärdigt tillgänglig för alla patienter i Sverige oavsett bostadsort.
- I mån av kapacitet erbjuda utländska patienter vård.
- Bedriva verksamheten så att man nyttjar möjligheterna till att utföra diagnostik, behandlingsplanering, del av behandling och eftervård inom varje sjukvårdsregion (delat ansvar och distribuerad kompetens).
- Säkerställa att möjligheterna till forskning och utveckling tillvaratas.
- Svara för annan verksamhet som har ett naturligt samband med driften av anläggningen.

Delat ansvar och distribuerad kompetens

Grundläggande för KAS kliniska och vetenskapliga verksamhet är att regionerna, universitetssjukhusen och Skandionkliniken delar på ansvaret för och utförandet av verksamheten. Det kallas ”distribuerad kompetens”.

Patienter som bedöms vara aktuella för protonbehandling utreds och förbereds vid universitetssjukhusen. De diskuteras vid multiprofessionella nationella videokonferenser där alla sjukhusen deltar. Behandlingen genomförs vid Skandionkliniken i Uppsala. Patienterna ges i genomsnitt ett trettiotal fraktioner (behandlingstillfällen) under sex veckor. Uppföljningen sker vid inremitterande universitetsklinik.

Så kallade rotationsläkare och rotationsfysiker är onkologer och sjukhusfysiker från universitetssjukhusen som tjänstgör växelvis vid Skandionkliniken. Det syftar bland annat till att främja samarbetet och att säkerställa kompetensen inom protonstrålning vid KAS alla enheter.

Protokoll för vetenskapliga studier som utvärderar protonterapins effekter tas fram av diagnosgrupper med representanter från samtliga universitetssjukhus.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

KAS januari – juni 2016 - 2020

	2020	2019	2018	2017	2016
Intäkter (tkr)	113 521	105 688	81 088	69 408	63 020
Kostnader (tkr)	-108 226	-109 062	-103 506	-97 937	-81 245
Resultat (tkr)	5 295	-3 374	-22 418	-28 529	-18 225
Budget (tkr)	3 487	594	-1 387	-3 320	-19 720
Budgetavvikelse (tkr)	1 808	-3 968	-21 031	-25 209	1 495
Eget kapital (tkr)	-120 924	-128 718	-100 902	-54 758	-6 816
Balanskrav (tkr)	-132 333	-140 127	-112 311	-66 167	-18 225
Investeringar (tkr)	87	1 567	1 731	500	74 194
Antal anställda	68	62	53	46	42

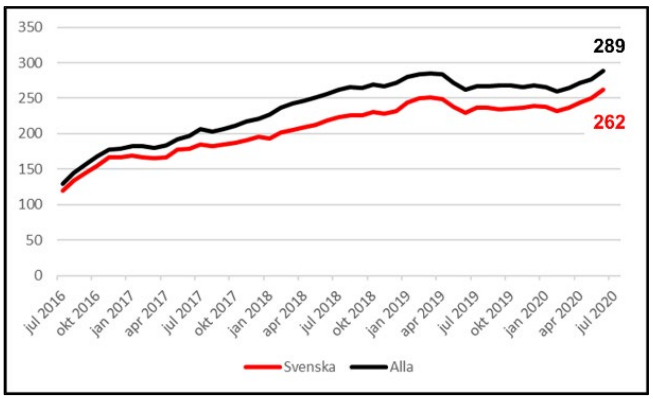
Skandionkliniken januari – juni 2016 - 2020

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal patienter totalt	153	132	142	107	89
Antal svenska patienter	141	119	122	98	85
Andel utländska patienter	8 %	10 %	14 %	8 %	4 %
Andel barn	16 %	20 %	16 %	14 %	8 %
Antal fraktioner	4 335	3 755	4 052	2 969	2 465
Antal publikationer	6				
Intäkter (tkr)	101 588	93 541	70 659	59 657	55 048
Kostnader (tkr)	-95 806	-96 377	-91 324	-85 769	-70 554
Resultat (tkr)	5 782	-2 836	-20 665	-26 112	-15 506
Budgetavvikelse (tkr)	1 720	-4 432	-20 676	-24 484	2 155

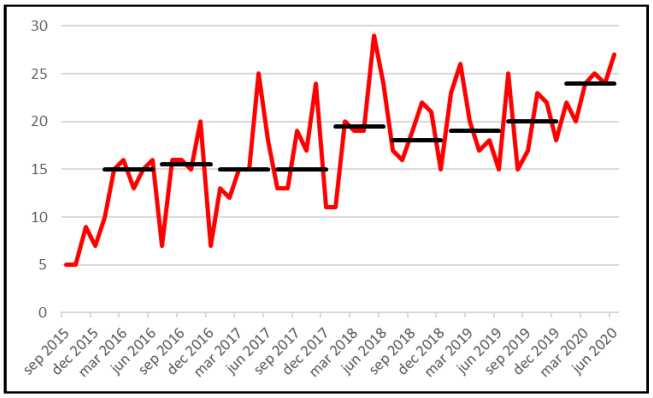
153 patienter påbörjade behandling under första halvåret, en ökning med 21 jämfört med första halvåret 2019. 141 patienter var svenska, en ökning med 22.

Antalet utländska patienter minskade från 12 till 11 jämfört med första halvåret 2019. 10 norska och 1 estländsk patient inledde behandling. Under perioden 18 mars till 24 juni remitterades inga norska patienter till de multiprofessionella nationella videokonferenserna beroende på covid-19-pandemin.

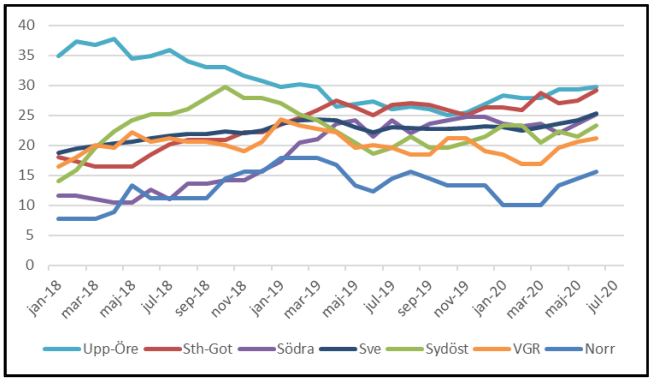
Figuren visar ackumulerat antal patienter per 12 månader (rullande 12). I juni 2020 hade 289 patienter påbörjat behandling under den senaste 12-månadersperioden, varav 262 svenska.

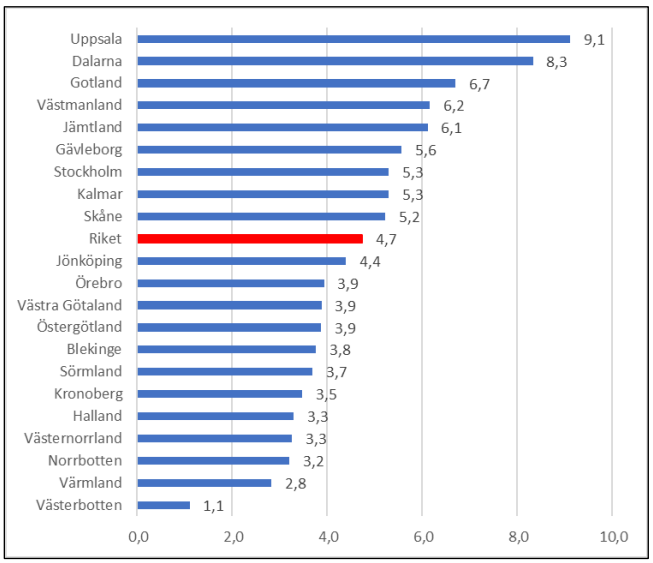
Antalet svenska patienter ökar stegvis. Figuren visar antalet svenska patienter som påbörjat behandling per månad sedan september 2015 (röd), samt medianen per halvår (svart). 2016–2017 var medianen 15, 2018–2019 var medianen 19 och första halvåret 2020 var den 24.

Hälso- och sjukvårdsregionerna remitterar patienter för protonbehandling i olika utsträckning. Figuren visar ackumulerat antal remitterade patienter per 12 månader (rullande 12) sedan januari 2018.

Patienterna behandlas i olika utsträckning beroende på bostadsort. Figuren visar antalet patienter per 100 000 invånare per region som påbörjat behandling juli 2018 – juni 2020.

2015–2019 registrerades 114 diagnoser (ICD-koder) inom 48 diagnosområden. Den vanligaste behandlingsorsaken är tumörer i centrala nervsystemet, cirka 20 % av patienterna är barn med cancer. Huvuddelen av patienterna har maligna (elakartade) diagnoser. De benigna (godartade) diagnoserna avser så kallat ”lägesmaligna” tillstånd, dvs. tumörer eller kärlmissbildningar som leder till skador eller död ifall de lämnas utan åtgärd.

Maligna 2015-2019	Barn	Vuxna	Totalt
Antal	146	519	665
Andel	91 %	64 %	68 %

Tabellen nedan visar samtliga patienter som påbörjade behandling 2015–2019. Kategorierna har anpassats till en internationell struktur (PTCOG).

2015-2019 Alla patienter	Barn	Vuxen	Totalt
Bröst	0%	1%	1%
Gastrointestinal	1%	0%	0%
Hud	0%	1%	1%
Huvud-hals	3%	4%	4%
Intrakraniell & CNS	67%	81%	79%
Kärl	2%	3%	3%
Lymfom	3%	2%	2%
Sarkom	17%	4%	6%
Tymus	0%	1%	1%
Urogenital	0%	0%	0%

Öga	2%	0%	1%
Övrig	6%	2%	2%
Totalt	100%	100%	100%

74 % av de svenska patienter som påbörjade behandling första halvåret 2020 behandlades för elakartade sjukdomar. De största förändringarna jämfört med första halvåret 2019 var att gruppen ”intrakraniell & CNS” ökade från 92 till 102, huvud-hals från 6 till 15 (spottkörteltumörer från 3 till 8) och lymfom från 5 till 10. Antalet patienter är för litet för en mer detaljerad redovisning i delårsrapporten.

Den vetenskapliga aktiviteten har påverkats av covid-19-pandemin, men två nya studieprotokoll har godkänts av etiska kommittéer (lung- och rektalcancer) och ytterligare ett är färdigt att lämnas in för bedömning (analcancer).

Sedan verksamhetens start 2015 har 374 patienter inkluderats i kliniska studier, varav 37 år 2020. 210 patienter ingår i PRO-CNS-studien. Den avslutas 2020. Radtox är en registerstudie som inkluderar alla barn. 4 patienter har inkluderats i övriga studier.

Studie[1]	2015-2019	2020	Totalt
PRO-CNS	192	18	210
Hodgkinstudien	4	1	5
ARTSCAN IV	0	1	1
ARTSCAN V	5	1	6
Prothym	1	1	2
Radtox	135	15	150
Totalt	337	37	374

Skandionkliniken registrerar från 2020 medarbetarnas vetenskapliga produktion.

Vetenskaplig aktivitet	2020
Accepterade abstract	2
Publicerade artiklar	4
Medverkan kurser	1
Medverkan konferenser	0

[1] PRO-CNS: CNS-tumörer hos vuxna; Hodgkinstudien: Lymförtelcancer; ARTSCAN IV: Rebestrålning av huvud-halscancer; ARTSCAN V: Tonsillcancer; Prothym: Thymuscancer (brässen); Radtox: Register över strålbehandldae barn.

Kommentarer

Första halvåret 2020 remitterades i genomsnitt 24 patienter per månad (median) till protonbehandling. 2018–2019 var medianen 19 per månad. Det är för tidigt att bedöma på vilken nivå volymen stabiliserar sig, men intrycket det kan vara en stabil ökning.

Halva ökningen är inom området ”intrakraniella & CNS”, dvs. en etablerad kategori. Halva ökningen är inom områdena ”huvud-hals” och ”blod-lymfa”, dvs. inom områden där det pågår diskussioner om att inkludera fler patienter till protonbehandling. Det finns inga tydliga förklaringar till ökningen ännu.

Det inkluderas få patienter i de nya kliniska studierna. Representanter för universitetsklinikerna framhåller att det är betydligt dyrare att behandla patienter med protoner än med fotoner. De saknar finansiering för att remittera patienter till protonbehandling i de fall valet av protoner huvudsakligen motiveras av att inkludera patienten i en vetenskaplig studie. Covid-19-pandemin kan också vara en bidragande orsak.

Hotel von Kraemer januari – juni 2020, helår 2016 - 2019

	2020	2019	2018	2017	2016
Antal gäster	4 319	9 507	8 815	9 233	8 965
Antal gästnätter	9 411	25 647	22 467	20 375	18 902
Skandionpatienter (%)		2	2	1	2
Gästnätter Skandionpatienter (%)	34	22	22	19	23
Intäkter (tkr)	11 933	25 175	21 827	19 250	17 237
Kostnader (tkr)	-12 420	-25 397	-24 210	-23 906	-21 627
Resultat (tkr)	-487	-190	-2 382	-4 655	-4 390
Budgetavvikelse (tkr)	88	1 815	-684	-2 035	-3 422

Den kommunala koncernen

Skandionkliniken och Hotel von Kraemer är enheter inom KAS (inte koncernföretag).

KAS organisation och organisationsschema beskrivs på sidan 4.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pensionsförpliktelse

KAS har inte gjort några placeringar för pensionsförpliktelser, vilket innebär att avsättningar och ansvarsförbindelser för pensioner om 14 510 tkr har återlånats i verksamheten. Aktualiseringsgraden är 100 %.

Pensionsprognoserna från KPA känns osäkra, de varierar stort mellan åren och större justeringar av pensionsskulden har gjorts vid flera tillfällen. Detta påverkar det ekonomiska resultatet och försvårar därför prognosarbetet.

Hotel von Kraemer

För att motverka effekterna av försäljning- och intäktsbortfallet med anledning av covid-19-pandemin har besparingsåtgärder vidtagits. Omfattande neddragning av timavlönad personal och förändrade arbetsuppgifter för samtliga fastanställda har förhandlats och genomförts.

Resebyrån Big Travel har sedan 2015 bokat gäster på hotellet. Big Travel är nu under rekonstruktion. Ca 70 % av bokningarna via Big Travel kommer från regionerna. KAS godkände den 25 juni ett ackordsförslag som innebär att Hotel von Kraemer får 25 % av skulden på 506 496 kr.

Händelser av väsentlig betydelse

- En handlingsplan för verksamhets-IT vid KAS togs fram. Direktionen beslutade att förslagen i planen genomförs under september 2020–juni 2021.
- Kontakter har inletts med Region Uppsala för att undersöka förutsättningarna för ett närmare samarbete kring KAS behov av stödfunktioner inom bland annat administration.
- Ett intranät för Skandionkliniken och Hotel von Kraemer har lanserats.

Skandionkliniken

- Covid-19-pandemin har fordrat omfattande planering och förändrade arbetssätt av samma slag som i övrig sjukvård. Endast enstaka kända fall av covid-19 bland patienter och personal. De norska patienterna uteblev under ca tre månader. Administrativ personal har i hög utsträckning arbetat hemifrån. Rotationsfysikerna har arbetat på distans, vilket medfört ökad belastning på Skandionklinikens fast anställd personal.
- 5 februari behandlades den tusende patienten. 30 juni behandlades den tusende svenska patienten.
- Ulrica Langegård disputerade på avhandlingen “The balancing act of living with symptoms - Patient reported data and quality of care during and after treatment with proton beam therapy in patients with brain tumor”.
- Strålsäkerhetsmyndigheten förlängde KAS tillstånd för verksamhet med joniserande strålning till 2025.
- Förhandlingar pågår om ett avtal om drift och service av anläggningen för proton-strålning.
- En workshop med deltagare från direktionen, styrgruppen och KAS lokala ledningsgrupp har för första gången genomförts.
- En ny verksamhetschef och en biträdande vårdenhetschef har rekryterats.
- En ny överenskommelse gällande rotationspersonalens arbetsvillkor har slutits.

Hotel von Kraemer

- Direktionen beslöt att Hotel von Kraemer tills vidare ska drivas i KAS regi.
- Covid-19-pandemin har framför allt påverkat restaurang- och konferensverksamheterna, intäkterna minskade med 22 % till 1 947 tkr jämfört med samma period 2019 (2 509 tkr). Hotellverksamheten hade en god beläggning, 54 % (53 %) tack vare att merparten av gästerna inte påverkades av restriktionerna. Trots god

beläggning minskade hotellintäkterna med 2 % till följd av att intäkt per rum sålt rum (ADR) sjönk.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

KAS organisation, organisationsschema och styrning beskrivs på sidan 4.

Förslag till verksamhetsplan med budget tas fram av KAS ledning i dialog med styrgrupp och direktion. Direktionen fastställer förslaget till verksamhetsplan med budget, varefter medlemsregionernas fullmäktige fattar beslut.

Några lagar som är centrala inom KAS verksamhetsområde är:
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
- Kommunallag (2017:725)
- Lag om offentlig upphandling (2016:1145)
- Patientdatalag (2008:355)
- Patientlag (2014:821)
- Patientsäkerhetslag (2010:659)
- Strålskyddslag (2018:396)

Några myndigheter som utfärdar författningar och utövar tillsyn inom KAS verksamhetsområde är:
- Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
- Läkemedelsverket
- Socialstyrelsen
- Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)

KAS har ett nära samarbete med Region Uppsala. KAS har tagit fram egna styrande dokument i den mån det är nödvändigt eller funktionellt, såsom exempelvis förbundsordningen och delegationsordningen. För övrigt tillämpar KAS Region Uppsalas styrande dokument.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Direktionen fastställde 2019 en ny skrivning av målen för god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

- Verksamheten skall bedrivas med hög kostnadseffektivitet.
- Kommunalförbundet ska budgetera med överskott.
- Överskott ska användas för att återställa tidigare underskott, så att det egna kapitalet är återställt senast år 2027.

Verksamhetsmål

- Mål fastställs i verksamhetsplanen och rör perspektiven patient, process och verksamhet, forskning och utveckling, medarbetare samt ekonomi (finansiella mål).

KAS budgeterar med överskott. Verksamheten tar emot alla patienter som remitteras för klinisk behandling och/eller vetenskapliga studier. Det sker inom ramen för fastställd budget, vilket bedöms vara kostnadseffektivt. Om 2020 genererar ett överskott, vilket prognosen tyder på, så kommer det att användas för att återställa det egna kapitalet.

Verksamhetens mål och måluppfyllelse

Skandionkliniken

Verksamhetsmålen indelas i strategiska mål och övriga mål. Merparten av målen formulerades i samband med verksamhetsplan och budget åren 2015 och 2016, det vill säga i tidig driftsfas och uppstart.

Av de strategiska målen bedömer vi att ett mål är uppnått, fyra mål troligen nås, ett mål troligen delvis nås, sex mål troligen inte uppnås, två mål hanteras andra halvåret, samt att ett mål inte kan utvärderas.

Av de övriga målen bedömer vi att tre mål är uppnådda, två mål troligen nås, två mål delvis nås, två troligen inte nås, samt att ett möjligen nås.

Målet är att utföra 10 000 fraktioner under 2020. 4 335 fraktioner har utförts under första halvåret. Detta medför ett allvarligt avbräck på intäktssidan.

Patient

- 90 % nöjda patienter inom respektive behovsområde enligt patientenkät.

  Målet kommer troligen nås.

  Kommentar: Omvårdnadsgruppen presenterar resultat och ger förslag till aktiviteter vid sjuksköterskemötet en gång per kvartal med början hösten 2020.

- 80 % av regionerna skickar patienter i relation till befolkningsunderlaget i respektive region.

  Se figur på sid.7: Antalet patienter per 100 000 invånare per region som påbörjat behandling. Gränserna för måluppfyllelse är inte definierade, men målet kommer troligen delvis nås. Skandionkliniken har begränsade möjligheter att påverka målet.

Process och verksamhet

- 10 000 utförda behandlingsfraktioner.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: Antalet patienter fortsätter öka men målen i verksamhetsplanerna har ända sedan starten varit allt för optimistiska. Skandionkliniken har begränsade möjligheter att påverka detta mål.

- > 70 rapporterade avvikelser under året.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: 24 rapporterade avvikelser under första halvåret 2020. Arbetet med återkoppling och uppföljning av avvikelser har intensifierats.

- 95 % avslutade avvikelseärenden inom 3 månader.

  Målet kommer troligen nås.

Kommentar: 78 % av avvikelserapporterna avslutades inom 90 dagar under första halvåret 2020. Arbetet med att utreda avvikelserapporter stärks när en kvalitetsansvarig sjuksköterska tillträder i september. Den radiologiskt ledningsansvariga läkaren (RALF) har inkluderats i gruppen som hanterar avvikelser.

- 95 % av klinikerna deltar i multiprofessionella nationella tumörronder/videokonferenser med samtliga professioner företrädda.

  Målet kan inte utvärderas.

  Kommentar: Bedömningen är att det är en mycket hög närvarofrekvens vid de nationella tumörronderna. Målet kan för övrigt inte utvärderas.

Forskning och utveckling

- > 85 % patienter i kliniska studier.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: Antalet patienter i kliniska studier ökar, men verksamhetsplanernas prognoser har ända sedan starten varit allt för optimistiska. Ambitionen är att i fortsättningen göra mer realistiska prognoser. Skandionkliniken har begränsade möjligheter att påverka detta mål.

- > 15 projekt inom experimentell protonstråleforskning.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: Det pågår många projekt. Covid-19-pandemin är en bidragande orsak till att målet troligen inte nås.

- > 5 vetenskapliga publikationer i peer-review tidskrifter.

  Målet är uppnått.

  Kommentar: Till och med 30 juni har sex artiklar publicerats i peer-review granskade tidskrifter.

Medarbetare

- Index i medarbetarenkäten bättre än föregående år.

  Kommentar: Medarbetarenkäten görs efter sommaren.

- 100 % av medarbetarna har individuella utvecklingsplaner.

  Kommentar: Individuella utvecklingsplaner tas fram i samband med medarbetarsamtalet som genomförs under oktober-november. Enligt svar från cheferna i januari 2020 så har samtliga medarbetare en individuell utvecklingsplan.

- Registrerad sjukfrånvaro <5 % av arbetad tid.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: Då vi har haft flera medarbetare med långtidssjukfrånvaro har det påverkat sjuktalet. Ingen långtidssjukfrånvaro är arbetsrelaterad.

Ekonomi

- Ekonomiskt resultat ≥ 8 mnkr.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: Trots att antalet patienter har ökat under våren kommer KAS inte upp i budgeterade fraktionsvolymer för året, vilket är orsaken till att målet troligen inte kommer att nås.

- Bruttokostnaden per fraktion sjunker med stigande fraktionsvolym.

  Målet kommer troligen nås.

  Kommentar: Om antalet volymen inremitterade patienter fortsätter på samma nivå som under första halvåret nås målet.

- Skandionklinikens investeringsplan och avskrivningsplan är etablerade och inarbetade i budgetplaneringen.

  Målet kommer troligen nås.

  Kommentar: Arbetet har påbörjats och kommer att fortsätta under hösten.

Övriga mål

- Månadsrapporter och fortlöpande dialog med ägarna är implementerade.

  Målet är uppnått.

  Kommentar: En kortfattad månadsrapport distribueras bland annat till direktionen, styrgruppen och medarbetarna.

- En kommunikationsstrategi är framtagen, förankrad inom KAS och implementerad.

  Målet kommer troligen nås.

  Kommentar: Arbete pågår.

- Samtliga påbörjade behandlingsprotokoll/studieprotokoll har en projektplan för framtagande och implementering liksom tidplan för uppföljning. Projekten är resurssatta och samtliga protokoll är införda under 2020.

  Målet kommer troligen nås.

  Kommentar: Skandionklinikens forskningskoordinator arbetar med att utveckla en modell för arbetet med studieprotokoll. Den har tillämpats i framtagandet av protokoll för rektalcancer och analcancer.

- Aktiv användning av kvalitetsregister för samtliga de diagnoser/diagnosgrupper som behandlas vid Skandionkliniken är implementerad. Arbetet avser både optimering av indata och användning av utdata för FoU samt ledning och styrning.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: Ett separat kvalitetsregister för protonbehandling är inte längre aktuellt. I fortsättningen ligger fokus på att använda databasen för strålbehandling (MIQA). Sammanställningar kommer att göras i samverkan med de diagnosspecifika registren inom cancerområdet.

- Vårdprocessen för protonstrålbehandling är definierad och utgör en grund för systematiskt förbättringsarbete. Vårdkoncept utvecklas parallellt med detta arbete. Vården av utlandspatienter omfattas även av detta förbättringsarbete.

  Målet kommer troligen inte nås.

  Kommentar: En översyn av den processbeskrivning som togs fram till kliniken startade diskuteras.

- En uppdaterad strategi för FoU är framtagen och implementering påbörjad.

  Målet kommer delvis nås.

  Kommentar: Implementering av en modell för stöd till framtagande av kliniska studier tillämpas framgångsrikt.

- Planer för kompetensförsörjning och kompetensutveckling är framtagna och implementerade för samtliga personalgrupper på Skandionkliniken.

  Målet är uppnått.

  Kommentar: I samband med det årliga medarbetarsamtalet tar chef och medarbetare tillsammans fram en individuell utvecklingsplan.

- En ny IT-strategi och förvaltningsmodell är resurssatt och implementerad på Skandionkliniken med koppling till samarbetet inom KAS.

  Målet kommer delvis nås.

  Kommentar: En handlingsplan för utveckling av IT-organisationen vid KAS är beslutad. Arbetet startar i september, blir inte klart 2020.

Hotel von Kraemer

- Enhetliga regler för patientavgifter och fakturering av regionerna är säkrade.

  Målet kommer möjligen nås.

  Kommentar: Ärendet bereds sedan årsskiftet i sjukvårdsregionernas samverkansnämnder, samt av regionernas ledningar. KAS har begränsade möjligheter att påverka det fortsatta förloppet och utfallet.

- Samarbetet mellan klinik och hotell, samt andra aktörer, för patientens bästa och en god ekonomisk utveckling är utvecklat.

  Målet är uppnått.

  Kommentar: Under 2020 har Hotel von Kraemer och Skandionkliniken utvecklat samarbete kring städning av de lägenheter KAS disponerar för rotationspersonalen, bemanning av klinikens reception, samt fastighetsservice.

Balanskravsresultat

Budgeten för Skandionkliniken har under verksamhetens första år varit baserad på en alltför optimistisk plan för ökningen av antalet behandlingar. Det ackumulerade underskottet har därför blivit större än planerat.

	2019	2018	2017	2016
Resultat	-875 tkr	-46 859 tkr	-52 255 tkr	-37 722 tkr
Balanskrav	**-137 711 tkr**	**-136 836 tkr**	**-89 977 tkr**	**-37 722 tkr**

KAS hänvisar till synnerliga skäl när det gäller kravet på återställande inom tre år. Planen är att återställa underskottet till 2027 genom successivt ökade patientvolymer. Att höja fraktionspriset bedöms leda till minskade volymer och är därför inte en realistisk åtgärd. Då KAS rörliga kostnader endast är ca 30 % av de totala kostnaderna, så skulle en reducering av dessa påverka verksamheten negativt och bedöms därför inte heller vara realistiskt.

Väsentliga personalförhållanden

KAS

Förbundsdirektör, kommunikationschef och HR-chef är verksamma inom hela KAS.

Arbetsmiljöarbetet

- Arbetsmiljögruppen har haft fyra möten under våren.
- Fysisk skyddsrond har genomförts på Skandionkliniken och Hotel von Kraemer i juni.

Medbestämmande

- KAS har genomfört fyra ordinarie MBL-förhandlingar under våren.

Löneöversyn

- Löneöversyn har genomförts med Vårdförbundet och Naturvetarna
- Övriga fackliga organisationers centrala avtal är inte klara. Löneöversyn kommer att genomföras när de centrala avtalen är klara.

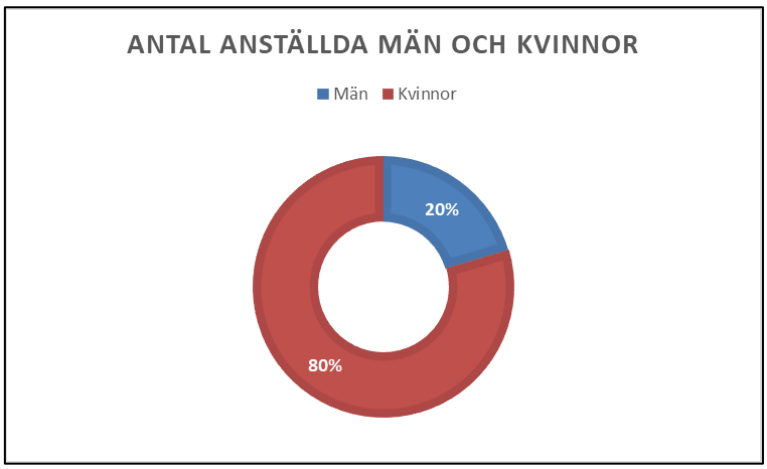
Skandionkliniken

Antal medarbetare

Per den 30 juni 2020 var 42 medarbetare tillsvidareanställa: 34 kvinnor och 8 män. Antal tidsbegränsat anställda var 7 varav 5 kvinnor och 2 män. Totalt antal anställda på Skandionkliniken med månadslön var 49 medarbetare.

Antal anställda uppdelat på åldersintervall (tillsvidare- och tidsbegränsat anställda)

Åldersgrupp	Antal kvinnor	Antal män
29 år eller yngre	5	3
30 – 49 år	19	3
50 år eller äldre	15	4
Totalt	39	10

Rotationspersonal på Skandionkliniken

Rotationstjänstgöring för onkologer och sjukhusfysiker tillämpas fortsatt under året för tjänsterna läkare och sjukhusfysiker. Universitetssjukhusen bemannar dessa tjänster enligt ett rotationsschema.

En överenskommelse gällande villkor för rotationspersonal vid tjänstgöring på Skandionkliniken har tagits fram i ett gemensamt HR-nätverk för alla medlemsregioner.

Sjukfrånvaron Skandionkliniken

Sjukfrånvaron för Skandionkliniken var 9,6 procent under första halvåret 2020.

Sjukfrånvaron uppdelat på åldrar

Åldersintervall	Sjukfrånvaro i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid
29 år eller yngre	Redovisas ej då antalet är färre än tio.
30 – 49 år	10,5
50 år eller äldre	9,3

Uppgift om andel av sjukfrånvaron över 60 dagar, könsuppdelning samt åldersfördelning lämnas inte då uppgifterna kan hänföras till enskild(a) individ(er).

Uppgifter om sjukfrånvaron indelat i åldersgrupper ska inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Genomsnittlig utbildningsnivå Skandionkliniken

Flertalet av medarbetarna som arbetar på Skandionkliniken är högspecialiserade medarbetare som samtliga har högskole- eller universitetsutbildning. För övriga befattningar krävs gymnasiekompetens.

Personalomsättning Skandionkliniken

Under första halvåret 2020 har sju tillsvidareanställda slutat. Vissa tjänster har återbesatts och för några vakanser har en omorganisation gjorts för att förbättra verksamhetens arbete.

Rekryteringar

Under våren har följande befattningar tillsatts:

- Tre onkologisjuksköterskor med strålinriktning
- Biträdande vårdenhetschef
- Verksamhetschef för Skandionkliniken

Samtliga tillsättningar har varit vakanser. En av vakanserna inom onkologisjuksköterskegruppen har gjorts om till biträdande vårdenhetschef.

Kompetensförsörjning

Skandionkliniken arbetar utifrån den framtagna kompetensförsörjningsplanen vilket bland annat innebär att alla nya medarbetare (strålsjuksköterskor, sjukhusfysiker) deltar i en kompetensutvecklingsplan.

Strålsjuksköterskor och sjukhusfysiker genomgår en teoretisk och klinisk påbyggnadsutbildning i protonterapi enligt körkort under två år.

Arbetsmiljöarbetet

Överenskommelse om villkor för rotationspersonal vid tjänstgöring på Skandionkliniken har tagits fram i samarbete med ett HR-nätverk med deltagare från samtliga ägarregioner.

Löneöversyn

- Löneöversyn har genomförts med Vårdförbundet och Naturvetarna.
- Övriga fackliga organisationers centrala avtal är inte klara. Löneöversyn kommer att genomföras när de centrala avtalen är klara.

Övrigt

För att bemöta sommarens arbetsbelastning har verksamhetschefen fattat beslut om att erbjuda medarbetare på Skandionkliniken som arbetar kliniskt, samt IT och vårdadministratör, ersättning för flyttade semesterveckor till annan period än 2020-06-22–2020-08-16.

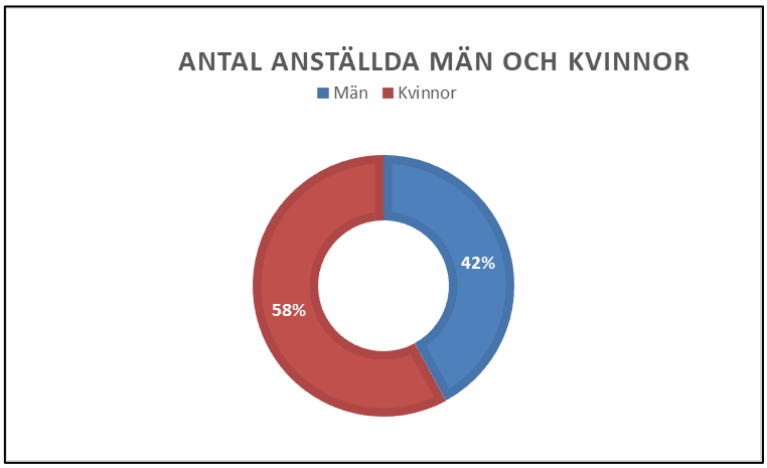
Hotel von Kraemer

Antal medarbetare

Per den 30 juni 2020 var 19 medarbetare tillsvidareanställda: 11 kvinnor och 8 män. Ingen var tidsbegränsat anställd.

Antal anställda uppdelat på åldersintervall

Åldersgrupp	Antal kvinnor	Antal män
29 år eller yngre	3	2
30 – 49 år	6	6
50 år eller äldre	2	0
Totalt	11	8

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron för Hotel von Kraemer var 1,6 % under första halvåret 2020.

Sjukfrånvaron uppdelat på åldrar

Åldersintervall	Sjukfrånvaro i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid
29 år eller yngre	Redovisas ej då antalet är färre än tio.
30 – 49 år	1,3
50 år eller äldre	Redovisas ej då antalet är färre än tio.

Uppgift om andel av sjukfrånvaron över 60 dagar, könsuppdelning samt åldersfördelning lämnas inte då uppgifterna kan hänföras till enskild(a) individ(er).

Uppgifter om sjukfrånvaron indelat i åldersgrupper ska inte lämnas om antalet anställda i gruppen är högst tio eller om uppgiften kan hänföras till en enskild individ.

Genomsnittlig utbildningsnivå Hotel von Kraemer

Den genomsnittliga utbildningsnivån för att arbeta på hotellet är gymnasiekompetens.

Personalomsättning Hotel von Kraemer

Ingen tillsvidareanställd har slutat.

Löneöversyn

Medarbetare på Hotel von Kraemer omfattas av Kommunals avtal, vars centrala avtal ännu inte är tecknat för 2020. Löneöversyn kommer att genomföras när det centrala avtalet är klart.

Förväntad utveckling

Den fortsatta medicinska, vetenskapliga och tekniska utvecklingen kommer att påverka behovet av protonstrålning i en omfattning som är svår att förutse. Den internationella utvecklingen talar för en ökad användning av protonstrålning.

Det kommer finnas ett behov av protonbehandling för svenska patienter för överskådlig tid. Det är troligt att det kommer att ske en successiv ökning av antalet patienter.

KAS tappar troligen de norska patienterna när centra i Oslo och Bergen öppnar 2024.

Ny- och reinvesteringar i utrustning kommer att behövas i takt med att den nuvarande når sin tekniska livslängd.

KAS kommer att ha svårt att hantera balanskravet enligt kommunallagen om inte antalet patienter ökar.

Hinder som försvårar för universitetssjukhusen att remittera patienter behöver utredas och vid behov åtgärdas.

Resultaträkning

Redovisning i tkr	**202006**	**201906**	**Budget** helår	**Prognos** helår	Not
Verksamhetens intäkter	113 521	105 688	232 707	221 000	1
Verksamhetens kostnader	-78 506	-79 379	-168 071	-162 500	2
Avskrivningar	-16 776	-16 720	-32 045	-32 000	
Verksamhetens nettoresultat	18 239	9 589	32 591	26 500	
Finansiella intäkter	0	0	0	0	
Finansiella kostnader	-12 994	-12 963	-25 617	-25 000	
Periodens resultat	**5 295**	**-3 374**	**6 974**	**1 500**	

Prognos

Prognosen för patientintäkter är baserad på 260 svenska patienter och 25 norska. Då juli och augusti inte kommer upp i vårens patientnivåer beräknas fraktionsintäkterna blir lägre under andra halvåret.

Kostnadssidan beräknas däremot lämna ett överskott, främst posterna personal och FoU.

Balansräkning

Redovisning i tkr	202006	201912	201906	Not
Tillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	19 355	21 521	23 687	3
Materiella anläggningstillgångar	498 772	513 296	526 992	4
Summa anläggningstillgångar	518 127	534 817	550 679	
Varulager Hotel von Kraemer	69	78	74	
Kortfristiga fordringar	41 906	39 313	34 350	5
Kassa och bank	109 345	28 698	74 578	6
Summa omsättningstillgångar	151 320	68 089	109 002	
Summa tillgångar	**669 447**	**602 906**	**659 681**	
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital, ingående värde	-126 219	-125 343	-125 344	
Periodens resultat	5 295	-875	-3 374	
Summa eget capital	-120 924	-126 218	-128 718	
Avsättning pensioner	14 510	13 544	17 804	7
Summa avsättningar	14 510	13 544	17 804	
Lån i banker och kreditinstitut	675 000	675 000	675 000	
Checkkredit	0	20 398	0	
Summa långfristiga skulder	675 000	695 398	675 000	
Kortfristiga skulder	100 861	20 182	95 595	8
Summa kortfristiga skulder	100 861	20 182	95 595	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**669 447**	**602 906**	**659 681**	

Kassaflödesanalys

Redovisning i kkr	**202006**	**201912**
Den löpande verksamheten		
Periodens resultat	5 295	-875
Avskrivningar	16 776	33 468
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	-2 593	592
Minskning/ökning av kortfristiga skulder	80 679	8 943
Minskning/ökning av omsättningstillgångar	9	-2
Förändring Pensionsskuld	966	-2 835
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**101 132**	**39 291**
Investeringsverksamheten		
Egna nettoinvesteringar	-87	-2 454
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-87**	**-2 454**
Finansieringsverksamheten		
Minskning/ökning av långfristiga skulder	-20 398	-40 603
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**-20 398**	**-40 603**
Avrundningsdifferens	0	0
Förändring av kassaflöde	**80 647**	**-3 766**
Likvida medel vid årets början	28 698	32 464
Likvida medel vid periodens slut	109 345	28 698

Noter

Redovisning i kkr	**202006**	**201906**
Not 1 – Verksamhetens intäkter		
Skandionkliniken		
Abonnemang – alla regioner	70 603	66 179
Fraktionsintäkter – svenska patienter	23 965	20 401
Fraktionsintäkter – utländska patienter	6 948	6 900
Övriga intäkter	72	61
Hotel von Kraemer	11 933	12 147
Summa	**113 521**	**105 688**

Redovisning i kkr	**202006**	**201906**
Not 2 - Verksamhetens kostnader		
Skandionkliniken		
Personalkostnader, arvoden	-20 349	-21 776
Lokal- och fastighetskostnader, lägenheter	-24 273	-24 479
Serviceavtal	-17 257	-16 940
Köpta tjänster	-3 374	-2 533
Övriga verksamhetskostnader	-635	-906
Forskning och utveckling	-225	-84
Hotel von Kraemer		
Personalkostnader	-5 290	-5 489
Lokalkostnader	-5 046	-4 808
Råvaror och förnödenheter	-1 473	-1 650
Övriga verksamhetskostnader	-584	-714
Summa	**-78 506**	**-79 379**
Not 3 – Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående värde 1/1	21 521	25 793
Årets investeringar	0	87
Årets avskrivningar	-2 166	-2 193
Utgående värde vid periodens slut	**19 355**	**23 687**
Not 4 – Materiella anläggningstillgångar		
Ingående värde 1/1	513 296	540 038
Årets investeringar	87	1 480
Årets avskrivningar	-13 690	-13 605
Periodiserade avskrivningar	-921	-921
Utgående värde vid periodens slut	**498 772**	**526 992**
Not 5 - Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	15 544	10 397
Skattekonto	96	1 844
Redovisningskonto moms	6 654	4 415
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	19 508	17 650
Övriga kortfristiga fordringar	104	44
Summa	**41 906**	**34 350**

Redovisning i kkr	**202006**	**201906**
Not 6 - Kassa och bank		
Handelsbanken	7 306	7 306
Swedbank – avslutat	0	1
Nordea	95 536	63 152
Hotel von Kraemers kassa och bank	6 503	4 119
Summa	**109 345**	**74 578**
Not 7 - Avsättning pensioner		
Ingående pensionsskuld 1/1	-13 544	-16 379
Förändring under året		
- Nyintjänad pension	-536	-911
- Ränteuppräkning	-249	-252
- Förändring av löneskatt	-191	-278
- Utbetald pension	10	16
Summa förändring	-966	-1 425
Pensionsskuld vid periodens slut	**-14 510**	**-17 804**
Not 8 - Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	-13 146	-5 503
Redovisningskonto moms	1 111	1 114
Upplupna semesterlöner och sociala avgifter	-6 042	-4 890
Upplupna pensionskostnader, avgiftsbestämd	-1 085	-913
Upplupen ränta obligationslån	-18 837	-18 837
Övriga upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	-62 116	-65 205
Övriga skulder	-30	-36
Balanserade externa projektmedel	-716	-1 325
Summa	**-100 861**	**-95 595**

Redovisningsprinciper

KAS följer de redovisningsregler och lagar som gäller för kommunalförbund. Inga beloppsgränser tillämpas. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen. Periodisering av intäkter och kostnader sker löpande.

Patientintäkterna är uppdelade i två delar. En abonnemangsdel som alla landets regioner betalar och som är beräknad på antal invånare i respektive region. Den faktureras en gång för hela året och periodiseras månadsvis över räkenskapsåret. Den andra delen är fraktionskostnaden som faktureras respektive medlemsregion per patient efter behandlingens slut. Fraktionsintäkterna bokförs i samband med faktureringen.

Alla kostnader som avser etableringen av anläggningen, och som ansetts tillföra ett mervärde till anläggningen har bokförts som investering och redovisats som pågående projekt fram till verksamhetsstart. Största delen av investeringar och pågående projekt aktiverades från 1 september 2015, den sista återstående delen av projektet aktiverades under 2016.

Avskrivningarna periodiserades under de fyra första åren eftersom anläggningen då inte utnyttjades till sin fulla kapacitet, vilket innebär en lägre förslitning. Gäller endast anläggningar med en avskrivningstid längre än fem år. Från 2019 har dessa periodiseringar börjat återföras.

En analys om hyresavtalet med Akademiska Hus är att betrakta som operationell eller finansiell leasing har gjorts. KAS anser att avtalet kan klassificeras som operationell leasing och redovisar det som sådan. Motiven är att de ekonomiska fördelar och ekonomiska risker som förknippas med ägandet inte överförts på leasetagaren utan fortsatt ligger på leasegivaren som ägare till hyresobjektet. Hyresavtalet är ett 25-årigt icke uppsägningsbart avtal.

Intern kontroll

Uppföljning av revisorernas verksamhetsgranskning gällande intern kontroll, samt övriga rekommendationer i tidigare bokslutsgranskningar.

- En plan för kompetensförsörjning ska tas fram.

Kommentar: Klart.

- En vidaredelegationsordning ska upprättas.

Kommentar: Klart.

- Riktlinjer för direktupphandling ska fastställas.

Kommentar: Arbetet har påbörjats, kommer att ingå i KAS upphandlingspolicy.

- En upphandlingspolicy ska tas fram.

Kommentar: Arbetet har påbörjats. Klart under 2020.

- Tillgången till dokumentation och avtal ska säkras.

Kommentar: Klart.

- Ett ställningstagande ska göras avseende hotellets driftsform.

Kommentar: Ärendet behandlas regelbundet i direktionen.

- En systematisk bevakning av avtalsperioder genomförs.

Kommentar: Klart

- En beskrivning över system och behandlingshistorik ska finnas.

Kommentar: Arbetet har påbörjats. Klart under 2020.

- Kontoavstämningar ska dokumenteras.

Kommentar: Klart.

Granskning av delårsrapport per 2020-06-30

Revisionsrapport

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

KPMG AB

2020-09-10

Antal sidor 9

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved
KPMG Public

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
Granskning av delårsrapport per 2020-06-30
KPMG AB
2020-09-10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning och bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning/revisionskriterier	3
2.3	Ansvarigt politiskt organ	3
2.4	Granskningsansvariga	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Följsamhet mot gällande lagstiftning	4
3.2	Följsamhet mot gällande redovisningsrekommendationer	4
3.3	Rättvisande bild av resultat och ställning	4
3.4	Viktiga händelser	5
3.5	Resultaträkning	5
3.5.1	Noteringar i delårsgranskningen	6
3.6	Balanskrav	6
3.7	Förenlighet med direktionens mål	7
3.7.1	Finansiella mål	7
3.7.2	Verksamhetsmål	8
3.8	Uppföljning intern kontroll	8

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

KPMG Public

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
Granskning av delårsrapport per 2020-06-30
KPMG AB
2020-09-10

1 Sammanfattning

På uppdrag av Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandlings förtroendevalda revisorer har vi översiktligt granskat kommunalförbundets delårsrapport per den 30 juni 2020. Våra iakttagelser, bedömningar och synpunkter:

- Resultatet för det första halvåret är positivt med 5,3 mkr. Prognosen för helåret 2020 visar på ett överskott på 1,5 mkr (avsnitt 3.5).
- Vår samlade bedömning är att varken volymmål eller finansiella mål kommer att nås för 2020 (avsnitt 3.7).
- Utifrån utfall per 30 juni och prognos per 31 december kommer balanskravet inte att nås under 2020. Underskottet från tidigare år kommer dock minska med 1,5 mkr utifrån prognos (avsnitt 3.6).
- Delårsrapporten motsvarar i allt väsentligt innehåll enligt lag och god redovisningssed (avsnitt 3.1, 3.2).
- Väsentliga resultatpåverkande poster, såsom abonnemangs- och behandlingsintäkter, lokalhyror, räntekostnader och pensionsskuld m m har periodiserats korrekt i delårsbokslutet (avsnitt 3.3).
- En utvecklad finansieringsmodell infördes från och med 2019, med en väsentligt ökad andel fasta abonnemangsavgifter. Antalet fraktionsbehandlingar är dock lägre än budget och övriga verksamhetskostnader väntas bli något lägre än budget (avsnitt 3.5).
- För att nå förbundets mål rörande verksamhet och ekonomi måste åtgärder vidtas för att nå produktionsmålen (avsnitt 3.7.1, 3.7.2).

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

2 Inledning och bakgrund

Av 13 kap i lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, framgår att kommunalförbund skall upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret som omfattar en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

Delårsrapporten ska enligt LKBR innehålla

- en resultaträkning,
- en balansräkning, och
- en förenklad förvaltningsberättelse

Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har i rekommendationen R17 gett sin syn på delårsrapportens innehåll, inklusive vilken information som minst ska lämnas i förvaltningsberättelsen. Bland annat skriver RKR:

RKR noterar att regeringen i förarbetena betonar vikten av att målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning följs upp och utvärderas i förvaltningsberättelsen (i årsredovisningen) för hela den kommunala koncernen, det vill säga kommunen och dess kommunala koncernföretag (a.a., s. 83). Regeringen lyfter också fram att delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av fullmäktige för uppföljning av målen för ekonomi och verksamhet. I samband med införandet av kravet på att delårsrapporten ska behandlas av fullmäktige påpekade regeringen vikten av att informationen i delårsrapporten tas till vara och att den leder till åtgärder, om utvecklingen inte följer det som planerats. För att kunna vidta nödvändiga åtgärder är det därför enligt regeringen viktigt att få information så tidigt som möjligt (a.a., s. 100). Revisorerna ska enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma huruvida resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige har beslutat.

Revisorernas uppgift att uttala sig om målen i delårsrapporten förutsätter att det finns en redogörelse för måluppfyllelse och prognostiserad måluppfyllelse.

Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas delårsrapporten och överlämnas till förbundsdirektionen och respektive fullmäktige. Bedömningen gäller både de finansiella målen och målen för verksamheten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Uppdraget har varit att översiktligt granska om Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling följer lagstiftning och rekommendationer rörande upprättande av delårsrapport. Uppdraget har även innefattat att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål fullmäktige fastställt och att delårsrapporten ger en i allt väsentligt rättvisande bild av resultat och ställning och är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

2.2 Avgränsning/revisionskriterier

Granskningen av delårsrapporten har omfattat:

- Risk- och väsentlighetsanalys
- Inhämtande av information om väsentliga händelser och förändringar i verksamheten, tillämpade redovisningsprinciper, system och rutiner av betydelse, genomläsning av dokument samt intervjuer med ansvariga befattningshavare.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi.
- Granskning att delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning följs.
- Översiktlig granskning att delårsrapporten ger en i allt väsentligt rättvisande bild av resultat och ställning.
- Översiktlig granskning av uppföljningsrutiner och analyser samt bedömning ifall de ger förutsättningar för korrekta bedömningar.
- Översiktlig granskning av direktionens bedömning av möjligheterna att uppnå de fastställda finansiella målen för god ekonomisk hushållning samt bedömning om den finansiella styrningen är tillräcklig.
- Översiktlig granskning av direktionens bedömning att uppnå fastställda verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Kvalitativ bedömning av delårsrapportens redogörelse för kommunalförbundets verksamheter.

De granskningsåtgärder som utförs vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har inte samma säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision.

2.3 Ansvarigt politiskt organ

Delårsrapporten fastställs av direktionen i Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling.

2.4 Granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Patrik Sandberg, auktoriserad revisor tillsammans med Fredrik Olofsson, revisor.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

3 Resultat av granskningen

3.1 Följsamhet mot gällande lagstiftning

Delårsrapporten avser perioden 1/1-30/6 och uppfyller därmed lagens krav på minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

I lag om kommunal bokföring och redovisning anges att delårsrapporten skall innehålla:

- resultaträkning
- balansräkning
- förvaltningsberättelse

För varje post eller delpost i resultaträkningen ska prognos och budget anges.

Enligt RKRs rekommendation R17 ska även en beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet ingå och även vissa notupplysningar.

Delårsrapporten uppfyller de krav på innehåll som ställs i kommunallagen och i lag om kommunal bokföring och redovisningslag.
Förvaltningsberättelsen ger allmän information om kommunalförbundet och av kommunalförbundet bedrivna verksamheter samt rörande väsentliga händelser under året och resultatkommentarer inklusive uppföljning av strategiska finansiella mål och verksamhetsmål.

Resultat- och balansräkningar är uppställda enligt lag om kommunal bokföring och redovisning. Resultaträkningen innehåller även budget och prognos på resultatnivå. Notupplysningar finns. Även kassaflödesanalys finns, vilket inte krävs av lag.

Driftredovisning finns separat för de två verksamheter som bedrivs men bör i årsredovisningen ligga i egna rapporter för att följa RKR R17 fullt ut. Ett avsnitt om investeringar saknas men årets investeringar har varit på relativt små belopp.

3.2 Följsamhet mot gällande redovisningsrekommendationer

Ingenting i vår granskning har framkommit som tyder på att delårsrapporten i allt väsentligt inte skulle följa de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

3.3 Rättvisande bild av resultat och ställning

Väsentliga resultatpåverkande poster såsom abonnemangs- och behandlingsintäkter, lokalhyror, räntekostnader och pensionsskuld m m har periodiserats korrekt i delårsbokslutet.

I delårsrapporten tillämpas oförändrade redovisningsprinciper jämfört med årsbokslut 2019.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

3.4 Viktiga händelser

Inför och under 2020 har ett flertal större händelser inträffat, bland annat;

- En pandemi bröt ut under tidig vår vilket påverkade såväl kliniken som hotellet. Inga norska patienter remitterades under tre månader och främst restaurang- och konferensverksamheten på hotellet påverkades negativt av Covid-19.
- Antalet behandlingar under första halvåret 2020 uppgick till 4 335 st vilket är 590 behandlingar fler jämfört med samma fg år. Trots ökningen kommer budget för helåret 2020 om 10 000 behandlingar inte att nås enligt prognosen per 2020-06-30.
- KAS har erbjudits att förvärva den fastighet i vilken verksamheterna bedrivs. Ett sådant förvärv skulle kunna få betydelse för KAS möjligheter att påverka byggnadens del av verksamheternas kostnader. Bygglovet för byggnaden har överklagats varför förhandlingarna har pausats.
- Resebyrån Big Travel är under rekonstruktion. Bokningar på hotellet kommer delvis från Big Travel varvid hotellet per 2020-06-30 har fordringar på Big Travel om 506 tkr. se vidare under 3.5.1.

3.5 Resultaträkning

Det totala utfallet för perioden är ett överskott på 5,3 mkr. Prognosen pekar mot ett överskott på 1,5 mkr för helåret 2020.

Utfall för perioden för KAS inkl hotellet i jämförelse med tidigare år:

Belopp i mkr	**2020-06-30**	**2019-06-30**	**Prognos 2020**	**Budget 2020**
Intäkter	113 521	105 688	221 000	232 707
Kostnader	-78 506	-79 379	-162 500	-168 071
Avskrivningar	-16 776	-16 720	-32 000	-32 045
Verksamhetens nettokostnader	*18 239*	*-9 589*	*26 500*	*32 591*
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-12 994	-12 963	-25 000	-25 617
Resultat	**5 295**	**-3 374**	**1 500**	**6 974**

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

Första halvårets intäkter är ca 8 Msek högre än för motsvarande period 2019 vilket förklaras av att de fasta abonnemangsintäkterna ökat med 4,5 Msek och intäkter från fraktioner ökat med 3,5 Msek.

I jämförelse med budget väntas intäkterna bli 11,7 mkr lägre för helåret 2020 då remitteringar under sommarmånaderna minskat. Prognostiserade volymer är lägre än budget.

Övriga verksamhetskostnader väntas för helåret bli 5,6 mkr lägre än budget. Orsak uppges vara lägre kostnader för personal samt för forskning och utveckling.

Hotellverksamheten väntas ge ett något bättre utfall än budget, i närheten av ett nollresultat.

De finansiella kostnaderna är i nivå med föregående år och till följd av kommande amortering är prognosen för helåret ca 0,6 Msek lägre än fg år.

3.5.1 Noteringar i delårsgranskningen

I vår granskning av delårsbokslutet har vi identifierat två fel enligt nedan:

1. Fel om 663 tkr hänförligt till sociala avgifter på semesterlöneskulden. Vid rättelse skulle det innebära en positiv resultatpåverkan med motsvarande belopp. Resurscentrum på Region Uppsala sköter lönerna och felet kommer utredas till helårsbokslutet 2020-12-31.

2. Hotellet har per 2020-06-30 fordringar på Big Travel om ca 506 tkr. Big Travel är under rekonstruktion och förbundet har den 25 juni antagit ett ackordförslag innebärande att hotellet erhåller 25% av ovan nämnda fordran. Således borde ca 380 tkr ha skrivits ner i delårsbokslutet vilket alltså inte skett. Vid rättelse skulle det innebära en negativ resultatpåverkan med 380 tkr. Rättelse kommer ske per helårsbokslutet.

Rättning av ovan nämnda fel skulle resultera i en positiv resultatpåverkan om 283 tkr.

3.6 Balanskrav

Totalt underskott att återställa enligt balanskravet var vid årets början -137,7 mkr. Prognostiserat resultat för 2020 är ett överskott om 1,5 mkr och det ackumulerade negativa balanskravsresultatet skulle då uppgå till -136,2 mkr vid årets slut.

Enligt kommunallagen ska ett underskott återställas inom tre år.

Enligt de regler som gäller för kommunalförbund är ägarna skyldiga att tillföra de medel som krävs för att täcka underskott som inte kan täckas med löpande drift.

I delårsrapporten hänvisas till synnerliga skäl när det gäller återställande inom tre år. Vilka dessa synnerliga skäl är framgår dock inte utan förbundet hänvisar till planen om återställt underskott år 2027.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

3.7 Förenlighet med direktionens mål

3.7.1 Finansiella mål

Tre finansiella mål redovisas i delårsrapporten:

- Återställt eget kapital senast år 2027 genom överskott i verksamheten.

I delårsrapporten görs i prognosen för helåret bedömningen att målet inte nås då prognosen för helåret 2020 visar på en negativ budgetavvikelse om 5,5 msek.

- Hög kostnadseffektivitet.

I delårsrapporten kommenteras målet med att den prognostiserade kostnaden för året ryms inom fastställd budget och att verksamheten därmed bedrivs med kostnadseffektivitet.

- Budgetera med överskott

Förbundet budgeterar med ett överskott om 7,0 msek.

Våra kommentarer

Sammanfattningsvis bedömer vi på basis av vår översiktliga granskning och den information som lämnas i delårsrapporten att det finansiella målet avseende återställt underskott senast 2027 inte kommer att nås. Verksamhetens volymer måste öka om ekonomisk balans ska nås, med nuvarande finansieringsform.

När det gäller kostnadseffektiviteten skulle det vara intressant om bruttokostnad per fraktion redovisades eftersom kostnadsmassan blir lägre än budget om antalet patienter/fraktioner inte når budget.
Det framgår i målet kopplat till ekonomi att bruttokostnaden per fraktion sjunker med stigande fraktionsvolym. Vid en beräkning utifrån information i delårsrapporten framgår att kostanden per fraktion 2020 (jan-juni) uppgår till 22,1 tkr. Motsvarande siffra för 2019 respektive 2018 var 25,7 respektive 22,5 tkr.
Utifrån denna beräkning stämmer påståendet att kostnad per fraktion har sjunkit under 2020. Det kan också konstateras att stora delar av totala kostnaderna är av fast karaktär varför antalet fraktioner är den variabel som kommer ha störst påverkan på nyckeltalet.

Målet gällande budget uppnås även om det målet är ett krav enligt kommunallagen och alltså inte är ett mål förbundet kan frångå utan att åberopa synnerliga skäl.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

3.7.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är indelade i strategiska mål (15 st) och övriga mål (10 st). De strategiska målen är indelade i perspektiven patient (2), process och verksamhet (4) forskning och utveckling (3), medarbetare (3) samt ekonomi (3).

Vi tolkar redovisningen i delårsrapporten som att sex strategiska mål bedöms nås/ har nåtts, ett nås delvis och sex utav målen kommer troligtvis inte nås under 2020. Utöver dessa finns ett mål som inte kan utvärderas och ett mål som hanteras andra delen av 2020. Ett mål som inte nås är antalet behandlingsfraktioner.

För de tio övriga verksamhetsmålen är utfallet blandat.

Våra kommentarer

Det övergripande målet rörande volymer har inte nåtts. I och med det kan inte resultatet anses förenligt med målen för verksamheten.

3.8 Uppföljning intern kontroll

I samband med granskningen av delårsbokslutet har vi även följt upp status på våra tidigare noteringar kopplade till intern kontroll.

- Avstämningar.
  Samtliga balanskonton har delats in i kategorier utifrån hur ofta de ska stämmas av. Kategorierna är ”månatligen”, ”kvartalsvis” och ”bokslut”. I kategorin månatligen ingår bland andra kassa/bank, leverantörsskulder och kundfordringar. Avstämningarna dokumenteras i pärm av Anna. Tanken är att Susanne ska gå igenom dessa och attestera, men rutinen har inte införts fullt ut per granskningsdag.
  Status: Åtgärdat med förbättringspotential.
  Vi rekommenderar att någon överordnad Anna kontrollerar avstämningarna månatligen, åtminstone stickprovsvis, för att stärka den interna kontrollen och därmed minimera risker för felaktigheter.

- Systemdokumentation, systembeskrivning och behandlingshistorik.
  Har under 2020 upprättats för kliniken och arbetet med motsvarande för hotellet beräknas vara klart under hösten 2020.
  Status: Pågående.
  Då detta är krav enligt LKBR kapitel 3 samt förtydligande i RKR R1 uppmanar vi förbundet att färdigställa systemdokumentationen även för hotellet.

- Vidaredelegeringsordning
  Har upprättats och godkänts av direktionen.
  Status: Åtgärdat.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

- Noteringar gällande upphandlingar
  Förbundet fortsätter att använda sig av Region Uppsalas upphandlingar.
  Status: kvarstår.

- Dokumenthanteringssystemet RMT
  Systemet är inte användarvänligt. Offert ska inhämtas för en uppdatering av programmet där uppdaterad version innehåller en avtalsmodul. Beräknad kostnad för denna uppdatering är ca 100 tkr.
  Ett excelark med inbyggda notiser används fortsatt för bevakning av avtal.
  Status: Pågående.

- Driftsform hotellet
  Inga beslut tagna. Frågan lyfts årligen i direktionen men inget beslut fattas så länge tvisten pågår med tidigare ägare.
  Status: kvarstår.

KPMG, dag som ovan

Patrik Sandberg

Patrik Sandberg

Auktoriserad revisor

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved

Error! Unknown document property name.KPMG Public

Skandionkliniken

Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling

Revisorerna 2020-09-18

Till fullmäktige i

Region Uppsala
Region Östergötland
Region Skåne
Region Stockholm
Region Västerbotten
Västra Götalandsregionen
Region Örebro län

Utlåtande avseende delårsrapport 2020

Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som direktionen beslutat om i årsbudgeten och flerårsplanen.

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten per 2020-06-30. Det är en granskning som är väsentligt begränsad och inriktad på analys och mindre på detaljgranskning.

Granskningsresultatet framgår av bifogad granskningsrapport som upprättats av KPMG.

Efter genomförd granskning konstaterar vi att:

- Det har inte framkommit några omständigheter som tyder på att förbundets delårsrapport inte i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Delårsrapporten ger i allt väsentligt en rättvisande bild av förbundets ekonomi och redovisar ett resultat på 5,3 mnkr. Prognosen för helåret visar på ett överskott om 1,5 mot budgeterade 7,0 mnkr.
- De finansiella målen bedöms av oss inte kunna nås under året.
- Ny finansieringsmodell implementerades under 2019. Denna har förbättrat förbundets löpande ekonomi. Den volymökning som skulle krävas för att återställa eget kapital förefaller dock orealistisk. Andra åtgärder bör därför övervägas.
- Det övergripande målet rörande volymer har inte nåtts. I och med det kan inte resultatet anses förenligt med målen för verksamheten.

Anders Toll Cecilia Forss Jan-Erik Nyberg

*Bilaga: G*ranskning av delårsrapport per 2020-06-30*, KPMG*

Visma Addo ID-nummer : 51BA-CF922-9FB14

The document is signed using Visma Addo digital signing service.
The signatures in this document are legally binding. The signers identities are registered and listed below.

"With my signature, I confirm the content of the document above."

Serial number: 6AVV6eQlv8t2aDvA7k/d5A

Fride Jan-Eric Nyberg

IP: 83.185.92.63
22-09-2020 08:53

Serial number: 1U0WRlOyKr9Hq6Eori+ZBg

Cecilia Wallgren Forss

IP: 78.73.127.214
22-09-2020 09:33

Serial number: VUxiY463KzhKtLJEb3nYSQ

ANDERS TOLL

IP: 199.247.37.85
23-09-2020 15:53

Visma Addo ID-nummer : 51BA-CF922-9FB14

This document is digitally signed using Visma Addo signing service. Signing Certificates in this document are secure and encrypted using the mathematical hash of the original document.

The document is locked for changes and time-stamped with a certificate from a trusted third party. All cryptographic signing certificates are embedded in the PDF, in case of sending them for validation in the future.

How to verify that the document is original
This document is protected with Adobe CDS certificate. When you open the document in Adobe Reader, you can see that the document is certified by Visma Addo signing service. This is your guarantee that the content of the document is unchanged.
You have the opportunity to verify the cryptographic signing certificates in the document with Visma Addo's validator on this website https://vismaaddo.net/WebAdmin/#/NemIdValidation

In addition to this document, one or more documents and attachments can be associated with the transaction.
All documents included in the transaction are listed below. The event log
describes signers' events related to the signing of the document.

Documents in the transaction

This document
Revisorers utlåtande delårsrapport 2020-09-18.pdf

The documents and attachemnts above have been signed and sent to all parties by e-mail or as a download link. Signer is responsible for downloading and securing the content of the documents and attachments.

Download documents
As a signer you have received a link to download the documents. The documents will be available for 14 days whereupon they will be deleted from Visma Addo.

Event log for document

Event log for the document

2020-09-22 08:50	The signing process has started
2020-09-22 08:50	The signing process has started
2020-09-22 08:50	The signing process has started
2020-09-22 08:50	A notification has been sent to Anders Toll (toll_anders@lilly.com)
2020-09-22 08:50	A notification has been sent to Cecilia Forss (forss.moderat@telia.com)
2020-09-22 08:50	A notification has been sent to Jan-Erik Nyberg (janerik.nyberg41@gmail.com)
2020-09-22 08:51	The document was opened via the link sent to Jan-Erik Nyberg
2020-09-22 08:53	Fride Jan-Eric Nyberg has signed the document Revisorers utlåtande delårsrapport 2020-09-18.pdf using BankID Sverige (Unikt ID: 6AVV6eQlv8t2aDvA7k/d5A)
2020-09-22 08:53	All documents have been signed by Jan-Erik Nyberg
2020-09-22 09:33	The document was opened via the link sent to Cecilia Forss
2020-09-22 09:33	Cecilia Wallgren Forss has signed the document Revisorers utlåtande delårsrapport 2020-09-18.pdf using BankID Sverige (Unikt ID: 1U0WRlOyKr9Hq6Eori+ZBg)
2020-09-22 09:33	All documents have been signed by Cecilia Forss
2020-09-23 15:52	The document was opened via the link sent to Anders Toll
2020-09-23 15:53	ANDERS TOLL has signed the document Revisorers utlåtande delårsrapport 2020-09-18.pdf using BankID Sverige (Unikt ID: VUxiY463KzhKtLJEb3nYSQ)
2020-09-23 15:53	All documents have been signed by Anders Toll

Visma Addo ID-nummer : 51BA-CF922-9FB14

RS 2020-0348

Signerat dokument

via https://min.ebox.nu

Digital signering av CCK:s årsredovisning 2019

Signerad text:

Jag har läst och förstår innehållet i PDF-filen (1) och samtycker och godkänner allt som avtalas däri, som om jag skrivit under en fysisk utskrift av PDF-filen (1):

(1) Avser PDF-fil enligt följande
Namn: Stiftelsen Cancercentrum Årsredovisning 2019 ver 2.pdf
Storlek: 104664 byte
Hashvärde SHA256:
ff38a90e33b4d80700c83b8e2e9a7f692b110078a00316b2be69856b003bc229

Originalfilen och signaturerna är bifogade som bilagor till denna PDF.
För att öppna bilagorna kan en dedikerad PDF-läsare krävas.

Signerat av 10:

Maria Palmquist
Signerat med BankID 2020-06-25 12:50 BankID Ref: 7cdd4a63-1afc-433a-b616-9cc44de266ed

ULF STRAUSS
Signerat med BankID 2020-06-25 07:39 BankID Ref: b199ff8e-1ed7-46ae-9ee3-5eaccd09bf07

Jan Peter Andersson
Signerat med BankID 2020-06-23 16:13 BankID Ref: e9b54cc0-bf6b-43dd-a659-36a24253f481

Olle Stenman
Signerat med BankID 2020-06-22 16:20 BankID Ref: 076f34f1-008d-4ac7-ad16-0c1f3a827fb2

ERIK ÅSBRINK
Signerat med BankID 2020-06-22 13:17 BankID Ref: 208c2eaf-5759-4329-b15c-69bc80531f7a

Bo Axel Nordenskjöld
Signerat med BankID 2020-06-22 10:46 BankID Ref: b3b6d272-fb53-4749-93f3-0ca28c6b3c7d

Ulrik Ringborg
Signerat med BankID 2020-06-17 15:44 BankID Ref: b1f03dfa-2b99-4f37-9e66-9c05f11e09d2

Anders Ullén
Signerat med BankID 2020-06-16 17:37 BankID Ref: 9b581944-4b24-445d-94af-72634e7d62ab

KURT SJÖLANDER
Signerat med BankID 2020-06-16 17:28 BankID Ref: f19a2b3b-46f7-4fe5-8df1-b72e17d429b6

Magnus Thyberg
Signerat med BankID 2020-06-16 17:07 BankID Ref: 0cfb0cbe-de35-4102-a6c5-420efd5a1845

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT — Powered by TellusTalk

Årsredovisning för

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska

815201-3804

Räkenskapsåret
2019-01-01 - 2019-12-31

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT – Powered by TellusTalk

Innehållsförteckning:	**Sida**
Förvaltningsberättelse	1-2
Resultaträkning	3
Balansräkning	4-5
Noter	6-8
Underskrifter	9

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i Stiftelsen Cancercentrum Karolinska intygar härmed dels att denna kopia av årsredovisningen överensstämmer med originalet, dels att resultat- och balansräkningen fastställts på styrelsemöte 2020- . Mötet beslutade också att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Stockholm 2020-

Erik Åsbrink

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Stiftelsen Cancercentrum Karolinska, 815201-3804, med säte i Stockholm, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2019, stiftelsens 22:a räkenskapsår. Redovisningsvaluta är SEK (svenska kronor).

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen bildades 1994 av landstingsfullmäktige vid Stockholms läns landsting med ändamål att i nära samarbete med Karolinska sjukhuset - numera benämnt Karolinska Universitetssjukhuset och Karolinska Institutet (KI) främja en fördjupad klinisk och experimentell cancerforskning. Stiftelsen skall för detta ändamål uppföra, äga och förvalta en byggnad inom sjukhusets område. Stiftelsen skall mot skälig ersättning tillhandahålla laboratorium, utbildningsutrymmen samt övriga lokaler som behövs för det angivna forskningsarbetet.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Styrelsen har under året bestått av f.d. finansminister Erik Åsbrink (ordförande), professor Bo Nordenskjöld (vice ordförande), professor Ulrik Ringborg (verkställande), professor och direktör Forskning och Innovation, Region Stockholm Jan Andersson, direktör Kurt Sjölander (skattmästare), f.d. justitierådet Olle Stenman, avdelningschef Kunskapsstyrning, Region Stockholm Magnus Thyberg och docent Anders Ullén (ersatte i början av året generalsekreterare Maria Dollhopf). Suppleanter: Fastighetsstrategisk projektledare, Region Stockholm Joachim Quiding (ersatte under året direktör Marit Brusdal Penna) och professor Birgitta Sander. Styrelsen har till sig adjungerat professor Ingemar Ernberg och civilingenjör Claes Lindblom.

Ärendena har för styrelsen beretts av ett presidium. I detta har ingått Erik Åsbrink (ordförande), Bo Nordenskjöld och Ulrik Ringborg. Presidiet har fortlöpande diskuterat frågor rörande CCK.

Under året har styrelsen hållit 4 sammanträden.

Vid början av året var de nya forskningslaboratorierna i Bioclinicum (NKS) färdigställda och huvudparten av forskargrupperna i CCK-byggnaden flyttade till dessa. Bakom detta låg beslutet från sjukhusets FOU-kommitté att finansiera forskningslokaler i Bioclinicum istället för i CCK-byggnaden. Det 25-åriga hyreskontraktet mellan Stiftelsen och NKS varar till och med 30 november 2021. Året har präglats av förhandlingar avseende fortsatt avtal, eftersom det i dagsläget inte finns alternativa lokaler för den kliniska patologin och därmed önskemål att denna skall stanna kvar i CCK- byggnaden, och i så fall med en större yta för dess verksamhet. I början av året beslutade NKS utreda om en ombyggnad av lokaler i Bioclinicum skulle kunna tillgodose den kliniska patologins lokalbehov och att utflyttning från CCK-byggnaden skulle kunna ske så snart denna ombyggnad är klar. Fortfarande har inget investeringsbeslut fattats, något som påverkat hyresdiskussionerna med NKS. Båda parter har sagt upp hyresavtalet för omförhandling av hyran. Hyresförhandlingarna har från Stiftelsen skett under medverkan av Erik Åsbrink, Bo Nordenskjöld, Olle Stenman, Joachim Quiding, Ulrik Ringborg, Claes Lindblom och en utomstående jurist med expertkunskaper i hyresjuridik, Gunilla von Beetzen. Hyresförhandlingarna har hittills inte lett till någon uppgörelse.

Under året har planer genomförts för framtida utveckling. Radiumhemmets Forskningsfonder planerar för inflyttning i CCK-byggnaden. Den akademiska radiofysiken måste finna nya lokaler. Den ligger under Stockholms Universitet, som förhandlar med Stiftelsen om möjligheter att flytta sin verksamhet till CCK-byggnaden. De forskargrupper som arbetar med forskning för utveckling av Personalized Cancer Medicine (PCM) har önskemål att samla sin verksamhet i CCK-byggnaden, en verksamhet som fordrar ett starkt infrastrukturstöd. Riktningen för planering har under året varit att verka för en infrastruktur som skapar förutsättningar för PCM-forskning för utveckling av medicinsk onkologi, inkluderande immunterapi, och radioterapi. Stiftelsens GMP-laboratorium utgör en unik resurs.

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT – Powered by TellusTalk

Med anledning av PCM-forskningens multidisciplinära karaktär med ett flertal kompetenser och specifika infrastrukturer har diskussioner förts inom styrelsen om ett bredare nyttjande av CCK-byggnaden. Samverkan med Stockholms Universitet är ett exempel. Den s.k. PCM-gruppen, som stöds av Radiumhemmets Forskningsfonder, utgör Karolinska Institutets nod för samverkan med Cancer Core Europe, ett konsortium av sju centra som samverkar för utveckling av PCM-forskning. Fundamental är utvecklingen av den molekylära tumörpatologin. För radioterapiforskningen och computational science för hantering av stora datamängder pågår en interaktion med Kungliga Tekniska Högskolan. För den kliniska forskningen spelar tillgång till både biologiskt material från patienter under behandling och modern bilddiagnostik en alltmer betydelsefull roll. Flera bioteknikföretag, bl.a. sådana som har sitt ursprung på Karolinska Institutet, är intresserade av lokaler i CCK-byggnaden. En grupp bestående av Jan Andersson, Ingemar Ernberg, Rolf Lewensohn, Bo Nordenskjöld och Ulrik Ringborg har fått styrelsens uppdrag att analysera och föreslå framtida strategier.

Två yttre omständigheter accentuerar behovet av en infrastruktur som stöder den translationella PCM-forskningen. NKS har under året förberett en ansökan till av Organisation of European Cancer Institutes (OECI) för en analys i syfte att ackrediteras som ett Comprehensive Cancer Centre (CCC). Nyligen har OECI beslutat om denna ackreditering. CCK bildades för att infrastrukturellt stödja den translationella cancerforskningen vid dåvarande Karolinska Sjukhuset som en del i planeringen att utveckla ett CCC. Med ett formellt CCC ökar behovet av stark translationell cancerforskning.

På EU-nivå har intresset för cancer ökat markant och i nästa period skall två större satsningar genomföras. En europeisk Beating Cancer Plan under ledning av Kommissionären med ansvar för Health skall säkerställa att information från forskning kan användas bättre för behandling och prevention av cancer i EU-länderna. Ett Mission on Cancer under ledning av Kommissionären för Innovation, Research skall öka förutsättningarna för en translationell europeisk forskning med mål att innovera både terapi- och preventionsforskningen. Att kunna medverka i den europeiska frontlinjeforskningen blir en utmaning och fordrar ett omfattande infrastrukturstöd för PCM-forskning.

För CCK-stiftelsens verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning.

Flerårsöversikt

Belopp i kr

	2019	*2018*	*2016*	*2015*
Nettoomsättning	21 675 730	20 065 691	19 101 818	18 288 474
Resultat efter finansiella poster	1 105 723	532 125	1 113 184	1 137 117
Soliditet, %	93	94	87	74

Förändringar i eget kapital

	2019-12-31	*2018-12-31*
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början	75 289 516	74 757 391
Årets resultat	1 105 723	532 125
Totalt eget kapital	**76 395 239**	**75 289 516**

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel:	*Belopp i kr*
balanserat resultat	75 289 516
årets resultat	1 105 723
Totalt	76 395 239
Balanseras i ny räkning	76 395 239

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT — Powered by TellusTalk

Resultaträkning

Belopp i kr	*Not*	*2019-01-01-2019-12-31*	*2018-01-01-2018-12-31*
Utdelning	2	1 117 417	1 177 518
Ränteintäkter	2	53 356	48 288
Övriga finansiella intäkter	2	43 876	62 702
Nettoomsättning		21 675 730	20 065 691
Summa stiftelsens intäkter		22 890 379	21 354 199
Rörelsekostnader			
Råvaror och förnödenheter		-598 870	-
Övriga externa kostnader		-12 836 742	-13 392 495
Personalkostnader	3	-1 175 681	-866 662
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-6 803 506	-6 024 052
Övriga rörelsekostnader		-369 601	-
Summa stiftelsens kostnader		-21 784 400	-20 283 209
Förvaltningsresultat		1 105 979	1 070 990
Finansiella poster			
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-256	-538 865
Summa finansiella poster		-256	-538 865
Resultat efter finansiella poster		1 105 723	532 125
Bokslutsdispositioner			
Resultat före skatt		1 105 723	532 125
Skatter			
Årets resultat		1 105 723	532 125

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT — Powered by TellusTalk

Balansräkning

Belopp i kr	*Not*	*2019-12-31*	*2018-12-31*
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	5	38 705 232	44 275 976
Inventarier, verktyg och installationer	6	2 477 273	2 421 848
Summa materiella anläggningstillgångar		41 182 505	46 697 824
Summa anläggningstillgångar		41 182 505	46 697 824
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		189 184	-
Övriga fordringar		-	1 524
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		434 358	385 238
Summa kortfristiga fordringar		623 542	386 762
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	7	23 588 788	25 548 218
Summa kortfristiga placeringar		23 588 788	25 548 218
Kassa och bank			
Kassa och bank		16 625 615	7 513 599
Summa kassa och bank		16 625 615	7 513 599
Summa omsättningstillgångar		40 837 945	33 448 579
SUMMA TILLGÅNGAR		82 020 450	80 146 403

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT – Powered by TellusTalk

Balansräkning

Belopp i kr	*Not*	*2019-12-31*	*2018-12-31*
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		75 289 516	74 757 391
Årets resultat		1 105 723	532 125
Summa fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		76 395 239	75 289 516
Summa eget kapital		76 395 239	75 289 516
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 913 731	2 219 882
Skatteskulder		5 404	-
Övriga skulder		399 404	190 739
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 306 672	2 446 266
Summa kortfristiga skulder		5 625 211	4 856 887
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		82 020 450	80 146 403

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT — Powered by TelliusTalk

Noter

Belopp i kr om inget annat anges.

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

Avskrivningsprinciper för anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgångar	*År*
Materiella anläggningstillgångar:	
-Byggnader	30
-Inventarier, verktyg och installationer	5

Skillnaden mellan ovan nämnda avskrivningar och skattemässigt gjorda avskrivningar redovisas som ackumulerade överavskrivningar, vilka ingår i obeskattade reserver.

Definition av nyckeltal

Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Soliditet
Eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt (22 %) i förhållande till balansomslutningen.

Fordringar

Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper, som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt, redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till lägsta av anskaffingsvärde och marknadsvärde. Vid värderingen tillämpas denna princip på aktieportföljen som helhet respektive ränteportföljen som helhet. Detta innebär att orealiserade förluster avräknas mot orealiserade vinster inom respektive portfölj.

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT – Powered by TellusTalk

Not 2 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2019-01-01-2019-12-31	*2018-01-01-2018-12-31*
Ränteintäkter	53 356	48 288
Utdelningar på kortfristiga placeringar	1 117 417	1 177 518
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	43 876	62 702
Summa	**1 214 649**	**1 288 508**

Not 3 Personal

Personal

	2019-01-01-2019-12-31	*2018-01-01-2018-12-31*
Medelantalet anställda	1	-
Summa	**1**	**-**

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2019-01-01-2019-12-31	*2018-01-01-2018-12-31*
Löner och andra ersättningar (inkl. styrelsearvoden)	945 745	740 925
Summa	**945 745**	**740 925**
Sociala kostnader	202 252	125 737
(varav pensionskostnader)	27 684	-

Not 4 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2019-01-01-2019-12-31	*2018-01-01-2018-12-31*
Räntekostnader lån	-	18 811
Finansiella kostnader	256	224
Orealiserade värdeförändringar	-	519 830
Summa	**256**	**538 865**

Not 5 Byggnader och mark

	2019-12-31	*2018-12-31*
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	139 632 047	138 894 407
-Nyanskaffningar	86 879	737 640
	139 718 926	139 632 047
Ackumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-95 356 071	-90 635 854
-Årets avskrivning enligt plan	-5 657 623	-4 720 217
	-101 013 694	-95 356 071
Redovisat värde vid årets slut	**38 705 232**	**44 275 976**

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT — Powered by TelliusTalk

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

	2019-12-31	*2018-12-31*
Ackumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	29 598 429	33 255 020
-Nyanskaffningar	1 570 909	1 117 037
-Återföring felaktigt borttagna inventarier	2 915 909	
-Avyttringar och utrangeringar	-5 181 827	-4 773 628
Vid årets slut	28 903 420	29 598 429
Ackumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-27 176 582	-30 646 375
-Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	4 812 227	4 773 628
-Återföring felaktigt borttagna inventarier	-2 915 909	
-Årets avskrivning anskaffningsvärden	-1 145 883	-1 303 834
Vid årets slut	-26 426 147	-27 176 581
Redovisat värde vid årets slut	**2 477 273**	**2 421 848**

Not 7 Kortfristiga placeringar

	Redovisat värde	*Marknads-värde*
Noterade andelar	11 419 494	20 075 638
Räntebärande värdepapper	12 169 294	15 386 435
	23 588 788	**35 462 073**

Not 8 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Coronavirus- pandemin, som blev synlig i början av detta år, har haft en inverkan på fysiska möten och KI har uppmanat sin personal att i största möjliga mån arbeta från hemmet. För CCK har effekterna hittills varit begränsade, eftersom en stor del av byggnaden är tomställd. Istället för fysiska möten genomföres virtuella.

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT – Powered by TellusTalk

Underskrifter

Stockholm 2020-

Erik Åsbrink
Styrelseordförande

Ulrik Ringborg
Verkställande direktör

Jan Andersson

Anders Ullén

Bo Nordenskjöld

Kurt Sjölander

Olle Stenman

Magnus Thyberg

Min revisionsberättelse har lämnats 2020-

Ulf Strauss
Auktoriserad revisor

MP, US, JPA, OS, EÅ, BAN, UR, AU, KS, MT – Powered by TellusTalk

Styrelsen för

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin

Org nr 815201-3689

får härmed avge

Årsredovisning

för räkenskapsåret 1 januari 2019 – 31 december 2019

Innehåll

- Förvaltningsberättelse 2
- Resultaträkning 4
- Balansräkning 5
- Noter 7

Förvaltningsberättelse

I den här årsredovisningen anges belopp i SEK om inget annat särskilt anges.

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin (CMM) bildades den 14 juni 1994 av fullmäktige vid Stockholms läns landsting. Stiftelsens säte är Solna, Stockholms län. Stiftelsens ändamål är att främja fördjupad molekylärbiologisk och cellbiologisk forskning inom hjärt- och kärlsjukdomar, reumatiska/inflammatoriska sjukdomar, endokrina sjukdomar, beroendesjukdomar, allergi och klinisk genetik.

Främjande av ändamålen

Stiftelsens uppgift är att för ändamålet uppföra och underhålla en byggnad. Under hela året har verksamheten bedrivits i den byggnad stiftelsen låtit uppföra.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Som en del av den omorganisation av forskningsverksamheten som Stockholms Läns Landsting har beslutat, flyttande de återstående forskningsgrupper som allokerats från CMM till Bioclinicum. Nya forskargrupper flyttade till CMM och grupper inom CMM omlokaliserades. Beläggning är fortfarande över 90%. Omflyttningen har inneburit ett antal anpassningsåtgärder i CMMs lokaler.

Stiftelsen anskaffade under 2019 core faciliteter till forskargrupperna vid Centrum för Molekylär Medicin till ett värde av 6,6 Mkr. I beloppet ingår 2,5 Mkr som återstod av den totala satsning om 11 Mkr som beslutades av styrelsen i CMM under 2017. Resterande ingår i en ny satsning om 9 Mkr, som beviljades vid styrelsens möte 2019-03-20. En del av denna satsning är en uppgradering av den IT-struktur som behövs för att möta nya och ökade krav för hantering av forskningsdata ('big data') och tillhörande bioinformatik och beräkningsmedicin. I samband med detta har även involverade forskare initierat en bioinformatik-hub för att maximalt utnyttja den in-house kompetens som finns hos CMM-grupper.

Den veckovis återkommande seminarieserien med inbjudna föreläsare har fortsatt under året, ett antal teknikinriktade diskussionsluncher har genomförts och månatliga frukostmöten för forskargruppsledare har hållits då forskningsfrågor, forskningspolitik och nya teknologier har diskuterats.

Elva doktorander verksamma vid CMM har disputerat under året och två nya forskargruppsledare utsetts. Vid årets utdelning från Vetenskapsrådet erhöll 16 forskargruppsledare forskningsanslag, årets beviljningsfrekvens vid Vetenskapsrådet var 25%. Av de 60 utlysta KI doktorandtjänsterna med intern finansiering tillföll åtta stycken CMM forskare. Två forskargruppsledare blev utsedda till Wallenberg Scholars och två forskargruppsledare till Wallenberg Fellows. Vidare erhöll tre forskargruppsledare forskningsanslag från Wallenbergsstiftelsen och en forskargruppsledare erhöll ett europeiskt ERC anslag.

Den 27 december 2019 mottogs en uppsägning av hyresavtalet med Karolinska sjukhuset för villkorsändring. Förhandlingar rörande detta kommer att inledas Q1 2020. Under våren 2020 kommer verksamheten att fortsätta såsom beskrivits ovan samt kompletteras med workshops om anslagsskrivning och public outreach. Ytterligare investeringar i core faciliteter kommer att göras.

Vi har beaktat hur effekterna av covid-19 påverkar/kan komma att påverka stiftelsens framtida utveckling och/eller risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Hittills under pandemin har personal verksam vid stiftelsen CMM följt de regler och riktlinjer som Karolinska Institutet publicerat och regelbundet uppdaterat på sin hemsida. För att i möjligaste mån säkerställa forskningsverksamheten vid CMM har CMMs

föreståndare i samråd med personal dels utfört en riskanalys för personal anställd vid stiftelsen med tillhörande handlingsplan samt dels sammanställt ett frågeformulär ang handlingsplan som ställts till forskargruppsledare vid CMM. I detta frågeformulär efterfrågas handlingsplan för hur en eventuell nedstängning av laboratorier hanteras och vilka personer som är ansvariga på respektive våningsplan i byggnaden.
Då antalet personal som rör sig i byggnaden har minskat drastiskt (vi uppskattar ca 30% aktivitet) har vi även ändrat låsrutiner. Entrédörrarna till huset stängs sedan 15 mars kl 15.00 vardagar istället för 18.00.
Ledningsgruppens analys av läget vid CMM gav att den hittillsvarande perioden fungerat väl och forskning har kunnat fortgå, om än med viss reduktion. Tex har antalet patientforskningsprover drastiskt minskat. Fortsätter nuvarande nedstängningen under längre tid framöver kommer den med största sannolikhet ha negativa konsekvenser för generering av nya forskningsdata. Akademisk forskning är starkt beroende av olika stiftelsers kapitalavkastning. Fortsätter nedgången på börsen kan detta innebära lägre forskningsanslag, minskad forskningsaktivitet och därmed lägre lokalbehov. Detta skulle kunna påverka framtida hyreskontrakt mellan stiftelsen och Karolinska sjukhuset.

Det av stiftelsen helägda dotterbolaget CMM Innovation AB org nr 559143-8113 (CMMI) med verksamhetsområdet utveckling och stöd för forskningsinnovation och har ingått ett samarbetsavtal med TCER AB avseende lokaler.

Flerårsöversikt

kSEK	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	27 033	27 509	28 642	28 819
Bruttoresultat	-6 189	-3 011	-1 819	1 117
Resultat efter finansiella poster	-3 058	2 309	2 753	3 214
Soliditet	69%	65%	62%	60%

Resultaträkning

	Not	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Stiftelsens intäkter			
Nettoomsättning		26 944 000	27 509 250
Intäkter koncernföretag		89 000	0
Övriga rörelseintäkter		6 514 145	7 904 085
Summa stiftelsens intäkter		*33 547 145*	*35 413 335*
Stiftelsens kostnader			
Underhåll och driftskostnader fastighet (Råvaror och förnödenheter)		-10 302 999	-8 339 486
Övriga externa kostnader		-13 939 643	-15 205 592
Personalkostnader	2	-7 085 901	-6 740 560
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	3-5	-8 408 017	-8 139 009
Summa stiftelsens kostnader		*- 39 736 560*	*- 38 424 647*
RÖRELSERESULTAT		**-6 188 415**	**-3 011 312**
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		3 448 747	5 643 927
Räntekostnader och liknande resultatposter		-317 951	-323 636
Summa finansiella poster		*3 130 796*	*5 320 291*
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		**-3 057 619**	**2 308 979**
ÅRETS RESULTAT		**-3 057 619**	**2 308 979**

Balansräkning

	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	3	40 889 466	47 251 410
Inventarier, verktyg och installationer	4	4 377 117	5 347 573
Summa materiella anläggningstillgångar		45 266 583	52 598 983
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	5	500 000	500 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		*500 000*	*500 000*
Summa anläggningstillgångar		**45 766 583**	**53 098 983**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 536 923	2 279 862
Fordringar hos koncernföretag		148 334	19 375
Övriga fordringar		976 624	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		351 880	2 935 844
Summa kortfristiga fordringar		*3 013 761*	*5 235 081*
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar		60 058 961	61 875 898
Summa kortfristiga placeringar		*60 058 961*	*61 875 898*
Kassa och bank			
Kassa och bank		25 461 138	33 658 148
Summa kassa och bank		*25 461 138*	*33 658 148*
Summa omsättningstillgångar		**88 533 859**	**100 769 127**
SUMMA TILLGÅNGAR		**134 300 779**	**153 868 110**

Balansräkning

	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		100 216 213	97 907 234
Årets resultat		-3 057 619	2 308 979
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut		97 158 594	100 216 213
Summa eget kapital		**97 158 594**	**100 216 213**
Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut	6	16 311 138	22 869 783
Summa långfristiga skulder		**16 311 138**	**22 869 783**
Kortfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut		6 558 640	6 180 287
Leverantörsskulder		3 510 008	4 753 686
Övriga skulder		150 850	986 956
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		10 611 548	18 861 185
Summa kortfristiga skulder		**20 831 046**	**30 782 114**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**134 300 779**	**153 868 110**

Tilläggsupplysningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Avvikelser från grundläggande principer, allmänna råd eller rekommendationer
Det förekommer inga avvikelser från grundläggande principer, allmänna råd eller rekommendationer.

Definition av nyckeltal
Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Soliditet
Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Materiella anläggningstillgångar
Avskrivningsprinciper

	År
Byggnader och mark	7-30
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3-23
Inventarier, verktyg och installationer	5

Fordringar
Fordringar är redovisade till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

Kortfristiga placeringar
Värdepapper, som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt, redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde. Vid värderingen tillämpas denna princip på aktieportföljen som helhet respektive ränteportföljen som helhet. Detta innebär att orealiserade förluster avräknas mot vinster inom respektive portfölj.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
Utbrottet av Covid-19 pandemin under 2020 har haft en viss negativ påverkan på stiftelsens placerade kapital. Hur utvecklingen och riskerna kan komma att påverka stiftelsens kapital och förmögenhet på längre sikt och effekterna av detta är ännu svårbedömda.

Not 2 Medelantalet anställda

	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Medelantalet anställda	8	8

Not 3 Byggnader och mark

	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	*170 789 155*	*170 789 155*
Inköp	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-
Omklassificeringar m.m	-	-
Utgående anskaffningsvärden	*170 789 155*	*170 789 155*
Ingående avskrivningar	*-123 537 745*	*-117 175 969*
Återförda avskrivningar på försäljningar resp. utrangeringar	-	-
Omklassificeringar m.m.	-	-
Årets avskrivningar	-6 361 7944	-6 361 776
Utgående avskrivningar	*-129 899 689*	*-123 537 745*
Redovisat värde	**40 889 466**	**47 251 410**

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2019-01-01 2019-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	*22 724 728*	*21 913 676*
Inköp	1 075 789	811 052
Försäljningar/utrangeringar	-	-
Omklassificeringar m.m	0	0
Utgående anskaffningsvärden	*23 800 517*	*22 724 728*
Ingående avskrivningar	*-17 377 155*	*-15 599 922*
Återförda avskrivningar på försäljningar resp. utrangeringar	-	-
Omklassificeringar m.m.	-	-
Årets avskrivningar	-2 046 244	-1 777 233
Utgående avskrivningar	*-19 423 399*	*-17 377 155*
Redovisat värde	**4 377 117**	**5 347 573**

Not 5 Andelar i koncernföretag

	2018-01-01 2018-12-31	2018-01-01 2018-12-31
Ingående anskaffningsvärden	*500 000*	*500 000*
Inköp CMM Innovation	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-
Omklassificeringar m.m	-	-
Utgående anskaffningsvärden	*500 000*	*500 000*
Redovisat värde	**500 000**	**500 000**

Not 6 Långfristiga skulder

	Förfaller senare än 5 år
Skulder till kreditinstitut	0
Summa skulder	**0**

Stockholm, 2020-06-24

Liselotte Jansson
Styrelsens ordförande

Jan Andersson

Lotta Håkansson

Sten Eirik Jacobsen

Lennart Låftman

Ylva Pernow

Magnus Thyberg

/Helena Erlandsson Harris
Föreståndare

Min revisionsberättelse har lämnats, 2020- -
Ernst & Young AB

Ulf Strauss
Auktoriserad revisor

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin, org.nr 815201-3689

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin för räkenskapsåret 2019.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin för räkenskapsåret 2019.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Stockholm den 30 juni 2020

Ulf Strauss
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited